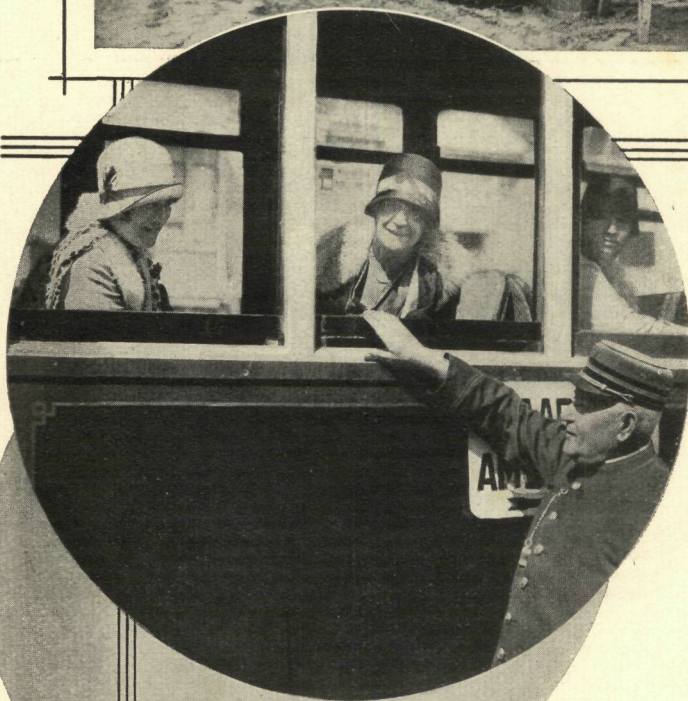


Confetti!



*Cissy van Marxveldt en
Emmy Belinfante- Belinfante*

CONFETTI



*Neeltje glunderde en Hol-
lenberg, de badman glun-
derde ... Blz. 14*

„Ubent in Zandvoort”, zei de chef. Blz. 13

CONFETTI

DOOR

CISSY VAN MARXVELDT

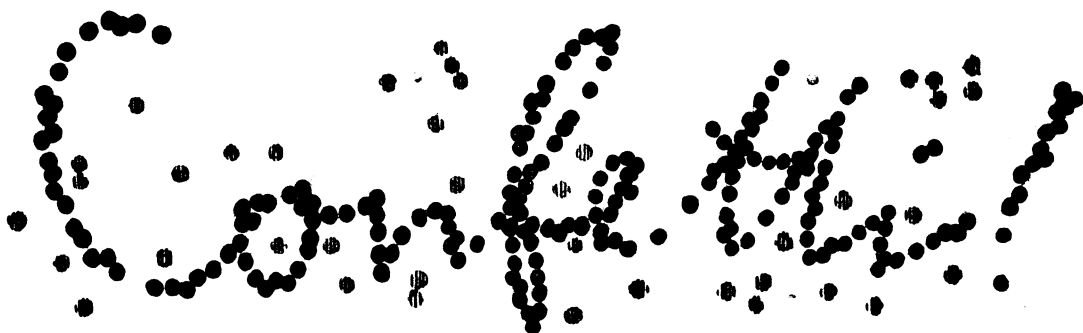
EN

EMMY BELINFANTE—BELINFANTE

MET TEEKENINGEN VAN HANS BORREBACH



AMERSFOORT — VALKHOFF & Co.



Op dansfestijnen, carnavals,
Partijen, fuiven, festivals
Daar gooit men met een dolle hand
Van d'eene naar de and're kant
Confetti.



Hier wordt een oude heer belaagd
Daar wordt een jong student geplaagd
En 't meisje met een wild gebaar
Schudt uit haar korte, blonde haar
Confetti.

En al die snippers, klein en groot
Oranje, groen, paars, geel en rood
Die stuiven dwarrelend in 't rond
En overal kleurt fel de grond
Confetti.



Zoó zijn verzameld in deez' band
De snippers van ons beider hand
Wat ernst hier, wat luimigs daar
Een fleurig, kleurig allegaar,
Confetti.

C. v. M.



Het was op een schoone dag, dat Mevrouw Belinfante me opbelde en zei: „Zeg Cis, als het morgen zùlk mooi weer is, ga je dan met me mee naar Zandvoort?” Ik was onmiddellijk bereid, toen ik de zon zag stralen en de schaarsche vogels in onze tuin hoorde jubelen om desnoods mee naar Deauville te tijgen. Dus ik zei gezwind: „Dolgraag zeg. Hoe laat gaan we dan?” „In den loop van de morgen. Ik zal wel een trein nakijken,” zei Mevr. Belinfante, die Emmy heet, en die ik voor het gemak dus zoo zal blijven noemen.

„Ik ben n.l. erg sterk in het nakijken van treinen!”

„Right,” zei ik.

De volgende morgen regende het pijpestelen, maar Vami — dat is de melkboer en een orakel op het gebied van storm, regen en zonneschijn, beter en secuurer dan de Bilt of de beste barometer — maar Vami zei, na de lucht te hebben gekeurd, dat het in de loop van de morgen zou opknappen zoo vast als een huis.

Toen dan ook om half negen Emmy aan de telefoon hilde: „Hoe vin je dit ellendige weer?” zei ik: „Maar Vami heeft gezegd, dat het opknapt.”

„Nu, dan gaan we,” zei Emmy, die ook een ongeschokt vertrouwen in Vami bezit.

„En heb je de Zug al nagekeken?” vroeg ik.

„Ja. Er gaat een heele goeie trein om 10.45. Zou je om even over half elf onder de klok in 't Centraalstation kunnen staan?”

„Als een paal,” beloofde ik, terwijl de regen bij de ramen neerstroomde.

Doch toen ik om over tien mijn huis uitsnelde, brak de lucht, zooals dit zoo fraai in een vakterm heet, en een opgewekte conducteur van lijn 2 verzekerde me, dat het het schoonste weer van de wereld zou worden. En werkelijk, toen ik bij het Centraal uit de tram gleed, schoot door de grijze lucht die boven het station hing, de eerste lichte, blauwe streep, en Emmy, die al onder de klok prikte, juichte: „Vami zij geprezen!”

Met onze kaartjes passeerden we de contrôle. En 'n sarcastische controleur vroeg: „Wou u naar Zandvoort?”

„Ja,” knikten we tam.

„Met de trein van 10.45,” zei Emmy ten overvloede.

„De trein van 10.45 gaat alleen naar Haarlem,” sprak de sarcastische.

„En in het spoorboekje stond . . .” begon Emmy opgewekt het debat. Maar, alsof hij een ondeugend kind moest remmen, zoo beslist en strak herhaalde de sarcastische: „De trein van 10.45 gaat alleen naar Haarlem. Daar moet u een uur wachten op de trein naar Zandvoort.”

„O, lekker,” zei Emmy.

Een breede, ongeduldige Duitsche meneer, die achter me stond en boven op een jagershoedje een haneveer torste, prikte

me met een bergstok in mijn rug. Ik sneed dus het debat tusschen Emmy en de sarcastische af met de wijze woorden: „Laten we in elk geval trachten de trein van kwart voor elf nog te halen. Dan zijn we tenminste in Haarlem.” En de sarcastische lachte medelijdend.

Emmy schudde haar hoofd terwijl we de trappen beklommen naar het vierde perron.

„Ik kan me gewoonweg niet voorstellen, dat ik me vergist heb. Ik heb het drie keer nagekeken.”

„Nu ja, never mind,” troostte ik. „Ik hou er niet eens van als alles zoo vlot gaat. Dit is veel plezieriger. En als ik ooit naar Boedapest ga, mag jij tòch de trein voor me nakijken.”

„Graag,” zei Emmy, weer volslagen in evenwicht.

We klommen in de gereed staande electriche trein en hadden het gevoel alsof we een Pulman-car bestegen.

Emmy gaf me gul het ochtendblad, waarin geschreven werd over de wonderbaarlijke redding van Nobile. En ik vertelde haar, hoe Leo, mijn jongste telg — oud acht — 's morgens gevraagd had, toen hij ons hierover hoorde spreken: „Nobile, is dat ook een voetballer, Mama?”

Emmy lachte en spreidde tien kraakwitte vingers voor mijn verbaasde oogen uit: „Hoe vin je? Gister nog gewasschen.”

Ik stopte mijn eigen „feldgraue” handschoenen maar gauw in de zak van mijn jas en een juffrouw, die tegenover ons zat met een bontje en een boordje met baleinen — ja, werkelijk — keek misprijzend.

En net op dat moment brak de zon door. De weiden leken eens zoo sappig, het groen van de boomen eens zoo frisch, en een paar kinderen die speelden bij een spoorwachtershuisje hieven hun zonverbrande gezichtjes en zwaaiden met hun armen van louter levenslust. Toen we in Haarlem uitstapten straalde de heele wereld!

„Weet je, wat we doen?” zei Emmy. „We wachten hier niet, maar gaan met de electrische door. Hoe lijkt je dat?”

„Puik. Maar zou je die wel kunnen vinden?” plaagde ik nog.

En Emmy, die gelukkig tegen plagen kan, snelde me vooruit naar een Haarlemsche tram, terwijl ze me over haar schouder toeriep: „Kom nu maar, ellendelaar.”

We belandden dan ook zonder verdere emoties in de Electrische, en, terwijl de tram koerste door mooi-Haarlem, en opklom naar de pracht van Aerdenhout, genoten we als twee kinderen van onze vrije dag, van de zon en de straling van het landschap, van de helblauwe luchten en het onvolprezen duinlandschap in de verte.

Toen — terwijl we als spinnende poezen tegenover mekaar zaten, en maar eens even knikten en glimlachten van louter blijdschap, zei Emmy opeens: „Zeg Cisje, hoe zou je 't vinden om samen een boek te schrijven?”

„O leuk!” zei ik.

„Werkelijk? Zie je, 't schiet me op eens te binnen, nu we samen zoo van onze uitstap zitten te gnuiven.”

Ik vouwde mijn handen om mijn knieën.

„Het lijkt me enorm. ¹Wat zullen we een mogelijkheden scheppen, Em.” En ik fantaseerde reeds in één adem door over al de onderwerpen, die we zouden kunnen aanpakken. Maar Emmy, als 't er op aankomt nog groter fantast dan ik, merkte voor eens nuchter op: „En weet je, waar dit boek speciaal voor dienen zal? Om al de vragen van al de meisjes, die we zoo voor en na op onze schrijftafel hebben vergaard, in één slag te beantwoorden.”

„Zoo iets van honderd vliegen in één klap,” zei ik en ik dacht zuchtend aan de ris onbeantwoorde brieven die in een la van mijn bureautje waren weggedouwd.”

„Ja, bijvoorbeeld.”

We knikten mekaar maar weer eens toe van louter plezier in het te schrijven boek en Emmy zei: „Kind, ik zit plotseling vol copie! We zullen schrijven over onze kinderen, over onze huisdieren, over onze werkkamer en . . .”

„Onze dienstboden,” vulde ik vlot aan.

„Nee, dat kan ik niet,” bejammerde Em. „Je weet toch, dat ik mijn juffrouw al 23 jaar heb.”

„Gelukkige,” zuchtte ik. „Nu, dan zal ik dat wel doen. Ik heb in twaalf jaar wel eenige humoristische getrouwen versleten.”

Em zwaaide met haar witte, ik met mijn feldgraue vingers. We raakten opgewonden als twee bakvisschen die een vlotteschool-repetitie achter den rug en een plombière in het verschiet hebben. We bedachten duizend dingen geschikt voor dozijnen boeken . . . en toen klopte een hand tegen de ruit van de tram, waarin we troonden, en een vriendelijke stem zei: „Moet u niet uitstappen dames? Ja, u mag om mij wel blijven zitten, maar dan gaat u naar Amsterdam terug.” Beneden ons stond de stationschef.

We veerden omhoog.

„Waar zijn we dan?” riep Emmy.

„U bent in Zandvoort,” zei de chef.

We keken zoó verdwaasd rond, alsof we ons in onbekende oorden waanden. Ja werkelijk, de tram was leeg, de reizigers stroomden naar de uitgang, en behalve wij beidjes zat alleen nog een dame in haar hoekje voor het raam.

„Dit is met recht uit hooger sfeeren tuimelen,” lachte



Em en de chef schudde zijn hoofd en glimlachte vaderlijk.
„Wat zullen we nu eerst gaan doen?” vroeg Emmy, toen we Zandvoorts grond betraden.

„Jij moet het maar zeggen,” zei ik zoet. „Want jij bent de leidster.”

„Ja, en wat voor een leidster,” zuchtte Em. „Laten we dan eerst maar naar het strand gaan. En, zou je willen zwemmen?”

„Ik wil alles,” zei ik. „Oòk vliegen.”

„Hmm,” twijfelde Em.

Op het strand aangeland klommen we eerst uit pure verrukking om de heerlijke zeewind, die het haar om onze ooren joeg, in de boot, die al sedert onheugelijke tijden onnoemelijk veel reizigers een eind zeewaarts gevoerd heeft. En, in de boot gezeten, ontdekte Emmy Neeltje de badvrouw, die ze sedert vele jaren vriendschappelijk is toegedaan. Neeltje glunderde en Hollenberg, de badman glunderde en Neeltje vroeg direct practisch: of we niet moesten baden. De zee leek verleidelijk, de golven hadden zacht-schuimende koppen, en Emmy zei, dat ze een gevoel in haar beenen had alsof ze wel tot Engeland zwemmen kon, waarop Hollenberg natuurlijk zei. „U zou 't kunnen probeeren.”

Emmy had nog zoóveel herinneringen op te halen, dat ik al in de badkoets stond, terwijl zij nog op de begane grond toefde. Ik moest haar letterlijk naar binnen sleuren. Toen wierpen we nog één blik op het vroolijke strand, met zijn jolig beweeg van kleurige kindertjes en fleurige badgasten en dan, met een geknars van zand onder wielen reden we de oneindige zee tegemoet.

Na ons bad zaten we heerlijk te stoven in badstoelen, en Emmy, die gelijk wijlen de rattevanger van Hameln de heerlijke gave heeft kinderen tot zich te trekken waar en wanneer ze maar

wil, had reeds onmiddellijk een „snoezig Roodkapje” ontdekt, en een paar „leuke krullebollen,” en „zoo’n paar echte gezellige Zandvoortsche jongens”. Ik voorspelde haar sotto-voce, dat ze nog eens door Amsterdam’s straten zou trekken met de bloem van Neerland’s jongelingschap hangend aan haar — rokken, maar Emmy lachte alleen en vertelde moppen en gaf raadsels op en was de ziel van het jeugdige, ongebonden gezelschap.

Ook later, op het terras van het Hotel d’Orange, waar we, voor we gingen lunchen nog even genoten van de heerlijke Hollandsche luchten en de zilveren blauwheid van een eeuwig aanrollende zee, waren een paar logéetjes alras om ons gegroepeerd.

— — — — —

Terwijl Emmy de lunch besprak ging ik mijn verformfaaide haardos in orde maken, en verfrischt en wel toog ik de ruime, oer-genoegeelijke eetzaal van d’Orange binnen, waar ik Emmy in ernstig onderhoud met de Ober aantrof.

Toen zette ik me neer aan de feestelijk gedekte tafel en wachtte op de materiele dingen die zouden komen.

„En?” zei Emmy, terwijl de ober zich wegspoedde om haar bevelen uit te voeren.

„Zalig,” zei ik alleen. In dit eéne woord vatte ik al mijn vreugde om de zon en de zee en de onvolprezen dag samen.

Toen vulde de ober behoedzaam onze wijnglazen. De wijn leek koel en goudig. En, terwijl op onze borden het pasteitje reeds geurde, dat een der bedienende meisjes er voorzichtig op had laten neerglijden, hieven Emmy en ik onze glazen en dronken mekaar toe op het succes van het boek, dat ’s morgens in onze breinen geboren was.

„Dat onze vele vriendinnen het met vreugde mogen ontvangen,” zei Em

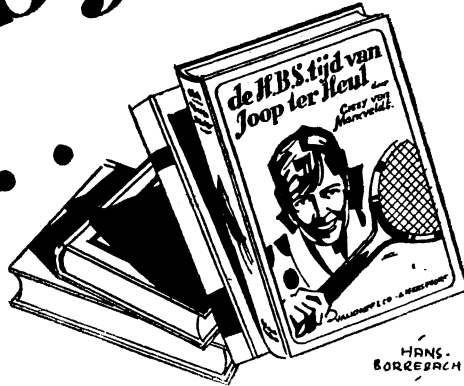
„Prosit,” zei ik van harte.

En onze glazen klonken!

Wat voorbijging

door

Cissy van Marxveldt.



Aan allen, die vergeefs gewacht hebben.

Er is een la in mijn bureautje, die moeilijk open kan. Het is de la der schande. Niet, doordat onbetaalde rekeningen er uitpuilen, gelijk bij mijn neef de student, neen; mijn la zit vol met „brieven, die ze niet beantwoordde.” Soms, in een optimistische bui, ruk ik deze schatkamer vol vriendschapsbetuigingen open, en spreid de brieven voor me uit. Dan denk ik: „Ja, ik moet Jeanne terugschrijven, en Rie en Elly en Lous en Tiny, en al de meisjes uit Indië, en Hans uit Zuid-Afrika . . .” en dan neem ik me voor: „Ik zal toch morgen heusch . . .”

Want aan mijn rechterhand zie ik de stapel drukproeven liggen, waarom mijn uitgever al drie keer heeft gehuild, en een vertoornde mannestem had juist door de telefoon gedreigd en gesmeekt en ten slotte vriendelijk doch dringend verzocht om de beloofde copie, die al een week geleden klaar had moeten zijn . . . en met een mismoedig gebaar schuif ik de brieven weer in de la der schande, die ik met een teeder duwtje sluit.

Doch nu — O, de feestelijke onbezwaardheid van mijn ge-
moed — nu zal ik in één lange brief trachten alle vragen te beant-
woorden, die in de loop der tijden naar me overgewaaid zijn,
en in één groot gebaar zal ik allen omvatten, die „vergeefs-
sch hebben gewacht.”

— — — — —

In Oranjewoud — Friesland — geboren. Een heel klein
dorpje, dat op menige kaart niet eens te vinden is. Onze trots
was vroeger, dat het vermeld stond in een uitgave „Mooi Neder-
land” met de vleierende paragraaf: „Munt uit door natuurschoon
en schilderachtige bosschen”, wat de vernedering, dat het in
een aardrijkskundeboek slechts „een vlek” genoemd werd,
weer eenigszins te niet deed. In die „schilderachtige bosschen”
hebben we als kwajongens gespeeld, en veel van het dorp en
van mijn jeugd heb ik weergegeven in „de Stormers”.

Nog op de Lagere School, probeerde ik reeds ontroerende
verhalen samen te flansen, gestolen uit alle boeken, die ik zoo
voor en na als de leesmaniak, die ik was — en nòg ben — ver-
slonden had. Doch een wijze vader — hoè verstandig, dat heb
ik pas veel later ingezien — stopte de schriften volgeklad met
nonsens, de kachel in, en gaf me inplaats daarvan leerrijke
sommen te maken over drie, in verschillende tijden, leeglopende
badkuipen, met alle verdere narigheid die daar aan vast zat.
Jullie kent natuurlijk allemaal deze beruchte sommen wel, en
ik hoop, dat jullie begrijpt en meevoelt, hoe ook de plezierige
opgaaf van die twee wandelaars, malkander op een lange weg,
met verschillende loopcapaciteiten tegemoet kuierend, en mekaar
ontmoetend op een duister, onbekend punt, al m’n schrijf-
nonsens in de kiem versmoorde.

Doch pas op de H.B.S. in Heerenveen, begon ik aan mijn
eerste, echte boek, achterin een verformfaaid meetkundeschrift.
Het was het dramatisch verhaal van twee vriendinnen, waarvan
de heldin met de toen door mij zeer geliefde naam Lydia ge-

zegend was. Dit boek droeg ik als een geheim, verstoppt in mijn schooltasch, mee door mijn dagen. Natuurlijk waren er vele moeilijkheden te bekampen. Mijn twee vriendinnen spraken heel anders dan wij in het normale leven deden. Ik kan ze maar geen gewone vlotte conversatie in de mond leggen. En ook de vader van Lydia drukte zich volkomen anders uit dan mijn eigen vader — de vader van Joop ter Heul — placht te doen. Ik stak 's avonds radeloos — als het werk niet vlotte — het potlood bij mijn opnemertje in; wij hadden met twaalf jaar nog opnemertjes aan de kant van ons hoofd bungelen, versierd met een groote strik. Ik pijnigde mijn hersenen en verfoeide Lydia en haar lotgevallen.

En toèn, op een gedenkwaardigen Zaterdag — de dag der Bieb-boeken — bemachtigde mijn vriendin „Schoolidyllen”, dat al maanden lang vergeefs door ons begeerd was. We begonnen er meteen aan in het vrije kwartier. We stonden in de portiek van de school te lezen met de armen om elkaar heen en vergaten alles. Zaterdagavond nog las mijn vriendin het uit en Zondag verslond ik het. En toen ik het uit had, met nog de tranen om de dood van Jet van Marle biggelend over mijn wangen verscheurde ik mijn eigen bloedelooze Lydia, terwijl ik me voornam om nooit, nooit meer een letter op papier te zetten.

Maar Top Naeff wilden we schrijven. Een meisje uit de tweede klas wist zeker, dat Top Naeff Jet was, een mededeeling, die ons de dood van Jet in een minder schril licht deed bekijken. Maar een meisje uit de derde wist even zeker, dat ze in de figuur van Maud gekropen was. Waarop mijn vriendin vastberaden zei: „Weet je wat, laten we 't haar zelf vragen.” En aan deze brief, die nooit geschreven werd, omdat we over het opschrift met twaalfjarige heftigheid aan het kibbelen sloegen: — mijn vriendin wilde „Geachte Mevrouw” erboven schrijven, terwijl ik vierkant voor „Lieve Top” was — aan die ongeschreven brief heb ik later nog vaak moeten denken. Want liggen er niet

vele brieven in de la der schande met „Lieve Cissy” erboven, en hunkerend met vragen als deze: „Was jij zelf Joop ter Heul? Is je man Leo van Dil? Heeft Juffrouw Wijers bestaan? En Julie? En Juut uit de Stormers?” Etcetera — etcetera.

En omdat dit een antwoord voor jullie allen is, wil ik even in het kort vertellen, dat je natuurlijk in elk boek iets van je zelf geeft. Ik ben een stukje Joop ter Heul, maar ook — schrik niet — een beetje de alomverfoeide Julie, Juut Storm van Waveren kon een zusje van me zijn, en Babs uit Kwiksilver en Trix uit Louteringkuur een groote tweelingzuster. Mijn man is werkelijk Leo van Dil uit de Joop ter Heul Serie en Juffrouw Wijers is geheel naar het werkelijke leven geteekend. Haar dood was een groot verlies. Mijn beide jongens zijn de Tok en Noek van „Rekel”, die uitgegroeid zijn in de loop der jaren tot de Kees en Jan in de Louteringkuur. En zoo kan ik doorgaan. Ik herinner me een aardig staaltje, van een meisje, dat me een paar jaar geleden voor het eerst kwam bezoeken. Als ze dit leest, zal ze zichzelf wel herkennen. Die ontmoette bij het weggaan in de vestibule mijn man en een vriend. Bij de deur fluisterde ze enthousiast: „O, uw man is precies Leo van Dil, en die andere meneer, was dat Jog?” Toen heb ik geproest, want Jog had ik me altijd lang en vrij sprietig gefantaseerd, terwijl de bewuste vriend zich rustig met een zwaar-gewicht bokser zou kunnen meten.

Ik heb het zelf nog sterker meegemaakt. Eens, het stationsrestaurant in Hilversum — waar ik destijds woonde — binnensnellend, heb ik bijna een mij totaal onbekende heer, die daar voor een kopje koffie zat, vriendelijk lachend toegeknikt. Ik wist plotseling, dat het Jog was. Jog uit mijn fantasie.

En zoo ben ik, langs eenige zijpaden, even afgedwaald van mijn laatste kernachtige verzekering, dat ik nooit, nooit meer een letter op papier zou zetten. Het wijze spreekwoord, dat iets nooit zoo heet gegeten, als het gebraden wordt, werd ook

aan mij bewaarheid. Natuurlijk klungelde ik al weer vrij spoedig een versje in mekaar, zooals jullie vermoedelijk ook allemaal wel eens gedaan hebben, waarin tak vloeiend rijmt op gebak en koud op stout. Vooral met Sint Nicolaas wordt je rijmlust naar waarde geschat, en een liefdevolle grootmoeder zegt hoofdschuddend: „Hoe verzint het kind het allemaal?” Struikelend door de H.B.S. met de rapport-drama's van een Joop ter Heul, belandde ik aan mijn eerste schrijfsucces: een wonderschoon, dramatisch verhaal, dat onder een wonderschoon pseudoniem opgenomen werd door een plaatselijk blad. Ik zag mijn financiën stijgen tot een ongekennde hoogte, droomde van torens nougat-blokken en bergen caramels, waarin ik deze „hausse” zou omzetten. Eilacie, mijn eerste product is tot de huidige dag ongehonoreerd gebleven. Misschien dat de redacteur, als hij deze aanval leest, berouw krijgt, en me alsnog het honorarium met rente op rente toezendt, wat een slordig kapitaaltje zou kunnen zijn. Dan fuif ik jullie allemaal!

Mijn oplaaiend schrijfenthousiasme ging weer eenige jaren in de doofpot onder de druk van teleurstelling en miskennis. Wat voel je je gauw miskend als je vijftien bent, en ik greep pas opnieuw weer naar de pen, toen ik beklemd zat tusschen de muren van een Engelsche kostschool. In hoogdravende bewoordingen gaf ik uiting aan mijn heimwee en wanhoop in een dik cahier dat „Mijn Dagboek” heette. Als ik er nu nog wel eens in blader, grinnik ik om de opgeschroefde vermetele zinnen en om de dartele taalfouten, die overal binnengeslopen zijn. Toen ik evenwel het heimwee na een paar weken overmeesterd had, werden de bijdragen in het dagboek hoe langer hoe bescheidener. Soms had ik me in één regel uitgeschreven: „Gister een fijne dag gehad. Plumpie voor supper.” Wanneer je reeds zoo ver gevallen bent, dat de supper-geneugten het summum van je belangstelling vormen, dan is het vrij triest met je „dicht- en schrijfader” gesteld. En toen . . . kwam er dan ook een heele

tijd niets. Ik zwelgde in genoegens, in schoolvriendschappen, in stille vereering voor onderwijzeressen, in botsingen met de directrice en achter in mijn dagboek kladde ik een lijstje neer voor de wasch. Ja, die kostschool! We hebben er heel wat plezier gehad, heel wat stoute droomen gedroomd, en onbedaarlijk, ongelooflijk veel gelachen. De kamer, die we hadden, door gordijnen in vier kamertjes verdeeld, was bekend in de heele school als: The Pimpleroom. Als jullie weet, dat elke dictionnaire naast pimple de verklaring „puistje” bevat, dan snappen jullie zeker wel de trieste beteekenis van de duistere naam van ons slaapsalet. We doorleden de periode, dat ons uiterlijk schoon door puistjes ongenadig werd ontsierd, en mijn drie kameraden en ik stoven 's morgens het eerst naar de spiegel van de diverse dressingtables om te zien wat de nacht weer voor beroerds had gebracht. Dan hoorde je uit het verste kamertje de stem van Evelyn: „Another pimple is born to night.” En Lily steende, dat de reeds bestaande pimple naast haar neus op een onnaspeurlijke manier tot een knikker was uitgedijd. Maar Mary, de zachtaardige, klaagde: „O kinderen, nu het licht er op schijnt, een heel bouquetje pal op mijn kin. En nu moet ik nog wel uit vanmiddag. It's awful.” Waarop Evelyn, de kwajongen troostte: „Nu, je kunt ze beter op je kin hebben, dan op je neus.” En Cissy, de opstandige, tierde: „Deze kamer is natuurlijk besmet met pimple-baccillen. Ik zal vandaag Miss Carr vragen om een ander appartement.” Waarop het resteerende trio zich kromde en joelde: „Ja, dat doet Miss Carr direct!”

Na kostschool, vaders wensch om Engelsch M.O. te studeeren, wat indruischte tegen mijn veel heftiger verlangen om tooneelspeelster te worden. Hebben jullie ook wel allemaal niet eens gearzeld tusschen de twee aanlokkelijke roepingen van tooneelspeelster en verpleegster? Zoo ging het mij! Ik voelde me een geboren tooneelspeelster, maar een even volmaakte verpleegster, als 't er op aankwam. Och arme, wat zou er van me terecht

zijn gekomen, als Vader en Juffrouw Wijers zich niet vereenigd, en me op een zeer verstandige manier van mijn bevliegingen genezen hadden. Er werd geconstateerd: „Ik schreef zulke aardige brieven, en ik maakte toch ook werkelijk lieve versjes, zou ik dat niet kunnen ontwikkelen?” Och, dat was ook niet zoo kwaad, dacht ik alweer omgezwaaid. Ik zag me reeds in de toekomst met een fabelachtig salaris verbonden aan de staf van een groot dagblad in een groote stad. En zooals ik tooneel en concerten zou „verslaan”, neen, zoo was er geen tweede in het land. Wat vliegt je fantasie gauw met je op hol! Ik kwam bij een broer van Juffrouw Wijers, die redacteur van een bloeiend plaatselijk blad was, op kantoor. En, hoewel ik het daar heerlijk heb gehad, van een simpel verslagje zelfs bracht ik geen klap terecht. Weg journalistieke toekomst! Maar één goed ding ontdekte ik: „Ik vond het op een kantoor nog zoo kwaad niet.” Dus werd besloten, nadat ik dit eenige malen zeer ernstig verzekerd had, om me typen en steno te laten leeren, en dit, te samen met de vergaarde Engelsche kennis — wie weet, of ik nog niet op mijn pootjes terecht kwam. De typeschool heeft later de Kingfordschool geïnspireerd. En mijn kantoortijd vind jullie beschreven in „Het Hoogfatsoen van Herr Feuer”, waarbij ik me, omdat het zoo bar-actueel was, eerst achter het pseudoniem Betty Bierema heb verstoppt.

En toen . . . toen kwam Leo van Dil in mijn leven. En met Da Costa kon ik zingen:

„Kan het zijn dat de lier die sinds lang niet meer ruischte
„Die sinds lang tot geen harten en dichtmuziek sprak
„Nu opeens van verrukking en hemellust bruiste . .

Want opeens borrelde ik over van versjes en gedichten, zelfs van schoone liederen, die ik tot overmaat van ramp nog toonzette ook. Schandelijk genoeg wrochtte ik dat alles op het kantoor.

Mijn avonden waren me te kostbaar om te „verdoen” in „gepruts”, zooals ik mijn voortbrengselen vrij schamper noemde. Maar Leo van Dil zei: „Je moet er mee doorgaan, Je komt elke keer een stukje verder, dat zul je zien.” En ik ging er mee door, op kantoor, tusschen twee Duitsche brieven in, of op het archief, als ik wat moest nakijken. Doch dat wist Leo van Dil niet, die in Ede gedurende de mobilisatie het vaderland diende.

Maar eens, het was zoo’n stille, wat grijze zomermiddag, toen ik naar huis fietste, dacht ik: „Vanavond heb ik warempel zin om wat te schrijven.” En ik heb toen niet kunnen vermoeden, dat die simpele gedachte de oorsprong zou zijn van al mijn volgende werk. Diezelfde avond nog schreef ik het verhaal, dat de theatrale titel droeg: „Toen hij weg was . . .” En toen ik het klaar had was ik heelemaal niet verrukt over mijn eerstelling, eerder een beetje beschaamd, en met hetzelfde verlegen, wat schaamachtige gevoel liet ik het Leo van Dil lezen. Zijn oordeel was nogal bemoedigend, en op hoop van zegen stuurde ik het schetsje naar Panorama, die het — o wonder — voor plaatsing geschikt achtte. Daarna volgden meer korte verhalen, maar ik was al getrouwd, toen ik mijn eerste boek schreef: „Game and Set,” later onder de titel „Vriendinnen” herdrukt.

Natuurlijk kwamen er ook tijden, dat ik weer instortte. En toen „Game and Set” bijna onopgemerkt haar entrée in de literaire wereld maakte, zei ik: „Nu zal ik nooit meer een boek schrijven.” Maar mijn man glimlachte vaderlijk en zei: „Ook d t zal zoo’n vaart niet loopen.”

En ziet, op een schoone lentedag kwam een meneer bij ons — we woonden toen in Hilversum — die vroeg of ik met een vervolgverhaal wilde meewerken aan een op te richten tijdschrift voor jongens en meisjes. Ik ging grif op dit verzoek in, zoo grif, dat Vader, die bij ons logeerde, en die, in de serre zittend, iets van ons gesprek gevolgd had, later zei: „Maar kind, je belooft nu wel om elke week een bijdrage te leveren, maar zou je daartoe

wel in staat zijn?" Ik wierp hierop mijn armen in de lucht en zei fatalistisch: „Och, waarom niet?"

Mijn eerste proeve van bekwaamheid moest 1 Juni klaar zijn. Eerst aarzelend, en later dringender, zei mijn man: „Denk je wel aan je verhaal?"

„Natuurlijk," zei ik dan. „Elke dag." Maar mijn hoofd was leeg. Het werd 28 Mei, 29 Mei.

„Ja," zei mijn man, „als je nu niet kunt doen wat je beloofd hebt, dan moet je het toch even naar den Haag schrijven."

Het was een stormachtige dag, ik weet nog, dat de regen bij stroomen in de laan viel. Ik zat in de erkerbank en schommelde met mijn beenen. Onze eerste baby sliep. Toen zei ik:

„Heb je een potlooi voor me met een beeld van een punt?"

Ja, dat had mijn man, en ook een oud schrift. Hiermee gewapend trok ik naar boven naar de kamer, die we toen al weidsch de werkkamer gedoopt hadden. Daar kroop ik in de stoel voor het raam met het

werk op mijn knie, de prettigste manier om te schrijven. Volgens mij hoor! Boomtoppen, die schudden, de regen, die in stralen tegen de ramen spoot, en mijn potloodpunt, die loodrecht op het papier stond. Ik groef mijn linkerhand in mijn haar... daar zat ik en wachtte op de inspiratie. Eerst maar een titel dacht ik, dan had je tenminste het veilige gevoel, dat je daarover later weer niet uren te piekeren had. En daar kwam opeens de ingeving. „Brieven van een H.B.S. meisje aan haar vriendin."



...En daar kwam opeens de ingeving.

Ik schreef het zoò vlug neer, alsof ik nog bang was, dat deze, in mijn idee zoo welgeslaagde titel me zou ontglippen. En, alsof mijn hersenen slechts op de titel gewacht hadden, zoò vlug zetten ze zich hierop in werking: „Lieve Nettie, Julie zegt, dat je nooit een brief met „ik” mag beginnen, enz. . . . enz. . . .

Het meisje, dat thee kwam boven brengen, woei ik weg. En mijn man, die me kwam halen om te eten, keek ik zoò verdwaasd aan, alsof ik hem voor het eerst zag.

„En?” zei hij. Ik liet het schrift zakken. Ik liet de bladen wapperen.

„Asjeblieft,” zei ik.

Joop ter Heul was geboren. Want, ofschoon het tijdschrift een vroegtijdige dood stierf, was dat toch niet in staat om mijn enthousiasme voor Joop ter Heul te knotten. Overal sleepte ik haar mee heen, de hei op, de bosschen in, naar het terras van een onbewoond huis, dat middenin het bosch lag en waar ik heerlijke uren met mijn, ik zou haast willen zeggen „jongere zuster” heb doorleefd. Hier ben ik ook eens door een daverend onweer overvallen. Ik beschreef de verloving van Jog en Julie, en was er, wat je noemt, heelemaal in. Zoò volslagen, dat ik heelemaal niet merkte, dat de wolken zich boven de spitse dennen dreigend samenpakten. Ik dacht alleen: „Wat is het een trieste middag.” Tot een onheilspellende windvlaag de boomen deed schudden, en ik, opkijkend, zag, dat de donkere lucht door een felle lichtstraal vaneen gespleten werd. En direct daarop ratelde de donder. Nu had ik natuurlijk het best op dat overdekte terrasje kunnen blijven zitten, maar dat bedacht ik veel te laat. Ik haakte mijn vouwstoel aan de kinderwagen, waarin de boy onbewust van alles te slapen lag, stopte Joop ter Heul onder het zeiltje, zette de kap op, en draafde door het bosch naar de groote weg. Toen ik sliknat thuiskwam, zei mijn meisje — de Aatje uit Joop van Dil ter Heul — „’t Is Zonde.” Zij vond, dat je het onweer al een uur te voren had kunnen zien

aankomen. Gelijk had ze. Maar zij wist immers niets van het bestaan van Joop ter Heul af!

Ik herinner me ook nog als gister de avond, dat ik het laatste hoofdstuk geschreven heb. Een prachtige zomeravond in de serre. Uit de keuken drongen de stemmen door van Aatje en onze militaire oppasser, en een broer van Aatje, die zich natuurlijk, gezien Aatjes karakter, aan onrechtmatige festijnen te buiten gingen. Maar ik trok me nergens een klap van aan, en toen mijn man 's avonds uit het Kamp van Laren thuis kwam, en de fiets in het schuurtje reed, had ik net geschreven: „En ik eindig met een driewerf hoera voor de drijvende Jopopinoloukicoclub.

Je gelukkige Joop.

Die avond hebben we samen feestelijk gefuifd.

Niet heb ik toen kunnen vermoeden, dat de H.B.S.-tijd de onschuldige voorlooper zou worden van nog drie boeken. Maar gedreven door de vele brieven, die ik kreeg, waagde ik me aan Joop ter Heuls Problemen. Toen gingen er stemmen op, die Joop getrouwd wenschten te zien en ik schreef Joop van Dil—ter Heul, en zwoer dat dit het laatste zou zijn. Maar nieuwe kreten werden geslaakt om Joop als Moeder. En nogmaals liet ik me vermurwen, maar — ik zou haast zeggen — met de bedreiging tot slot, dat dit het aller-allerlaatste was! Ik grinnik nu als ik brieven krijg met het optimiste verzoek om asjebliedt, Joop als Grootmoeder. Ja, dan lach ik, en stop de brieven in de la der schande! Maar dit wil ik jullie wel hierbij zeggen: „Dàt nooit!” Of — ik moet in de verre toekomst zèlf Grootmoeder zijn! En dàn misschien nog niet!

Wat valt er nu nog te vertellen? Ik geloof, dat jullie al door hebben, hoe Joop ter Heul me, van al mijn boekenkinderen het dierbaarst is. Mèt Babs uit Kwikzilver.

Terwijl ik zoo zit te schrijven — 't is avond en de haard brandt — 't loopt tegen St. Nicolaas — zie ik naast de haard,

twee — ja, liefst twee — schoenen staan van mijn jongste telg, met een verlanglijst er boven op. Naast die twee fiksche rijg-schoenen staat een beetje dwaas de lage, bruine schoen van mijn oudste zoon. Die zal ook denken: „Waarom zou ik voorbij moeten gaan?” Ik heb net even het verlanglijstje ingekeken en gegniffeld. Daar staan broederlijk onder mekaar: een trommel, een trompet, een hijskraan, een timmerdoos, een fiets, een heuse auto met lampen. De verlangens gaan crescendo, zooals je ziet. Mijn jongste spruit gelooft nog aan Sinterklaas. Tenminste, hij gelooft, dat er elk jaar uit Spanje een algoede weldoener komt, die over de daken rijdt, alle zonden der kinderen kent, en de braven met cadeaux beloont. Maar die Sinterklaas zie je nooit! Want, sedert hij eens in een lunchroom een Heilige heeft meegemaakt, wiens baard op een gegeven moment afzakte, heeft hij de lunchroom-sinterklazen finaal door!

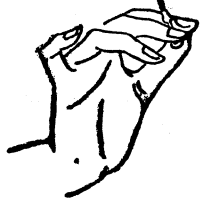
Als ik aan zijn allereerste kennismaking met de Goede Sint denk, schud ik nog van plezier. Hij was twee jaar, en een dikke jongen in een groen jasje met een zwart hoedje op. Een vriendin had de twee jongens en mij meegevraagd naar een lunchroom, waar Sint in hoogst eigen persoon de kinderen zou toespreken, en zwarte Piet, aan zijn zij, cadeautjes zou uitreiken uit een enorme mand. Toen we de bewuste gelegenheid binnenkwamen, woeien ons reeds Sinterklaasliedjes tegemoet. Mijn oudste werd al wat bleek om zijn neus. Zijn daden waren het afgelopen jaar niet onberispelijk geweest. Mijn jongste blies zijn dikke wangen op en zei niets. Alle kinderen — je kan het voelen — popelden van verwachting. Toen kwam het groote moment! St. Nicolaas, die achter uit de zaal, onder de tonen der piano: „Zie de maan schijnt door de boomen,” kwam aangeschreden. Even 'n doodsche stilte. Dan gejoel en gejuich van vele, vele kinderen. Maar boven dat alles uit één lange, doordringende kreet van afgrijzen van mijn jongste zoon. Hij brulde boven alles uit. En hoe nader Sint Nicolaas schreed, hoe harder hij gilde. Gelukkig staakte

Sint zijn plechtige wandeling, groette met zijn staf en sprak het eerste het beste kind, dat zijn oogen trof, aan. Mijn zoon — Leo heet hij — bedaarde. En zoo lang de Heilige maar uit zijn buurt bleef was het goed. Doch zoodra deze weer zijn schreden in onze richting wendde, loeide Leo opnieuw los. Tot de goede Sint post vatte bij een dame, die ook aan ons tafeltje zat, en die, verrukt, de deugden van haar knappe dochttertje roemde. Leo werd, na één kreet als van een misthoorn, stil. Ik dacht getroost: „Hij schijnt aan de situatie gewend te zijn,” en boog me naar mijn oudste over, die ook niet heelemaal op zijn gemak scheen. En toen ik me weer naar Leo omdraaide, zag ik, dat hij het bord met poffertjes van de dame, die naast ons zat, naar zich toe had gehaald, en net bezig was het laatste poffertje te ver-slinden. Nadat hij dat ook soldaat had gemaakt, begon hij meteen weer te krijschen, en we waren genoodzaakt een smadelijke terugtocht te aanvaarden. Het jaar daarop hebben we Sinterklaas bij ons aan huis gehad. Deze Sint was te voren prachtig ingelicht. We hadden hem een lijst gezonden van de aanwezige kinderen, met hun deugden en hun kleine hebbelikheden. Een jeugdige vrind zou zwarte Piet verbeelden. De kinderen waren, toen Sint binnenkwam, van een ontroerende verlegenheid. Een klein meisje had aandoenlijk zenuwachtige gebaartjes, en Sints zachte, beschaafde stem verstoorde de illusie gelukkig niet. Ze moesten om de beurt voor hem zingen. Zacht en valsch en bibberig klonken de stemmetjes. Alleen toen zwarte Piet de cadeautjes had uitgereikt, en Sint Nicolaas na een alleraardigste toespraak vertrok, toen huppelde het heele stel achter hem aan tot aan de voor-deur. Enforsch en enthousiast klonken de eerst zoo bibberige stemmetjes: „Vaarwel, vaarwel Sint Nicolaas, Sint-Nicolaas, vaarwel!!”

— — — — —
En hiermee eindig ik! Mijn la der schande maak ik leeg.

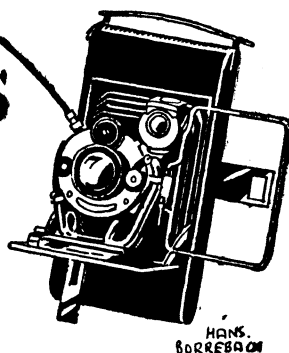
De brieven gaan in een map. En een nieuwe la der Schande zal zich misschien weer vullen gaan. Maar dan zal ik opnieuw in één lange brief jullie allen antwoorden, zooals ik nu heb gedaan. En dan zullen jullie allen, die vergeefs gewacht hebben, me weer opnieuw vergeven.

Instantaneetjes



door

Emmy Belinfante-Belinfante



Vertellen uit m'n leven, als antwoord op jullie vragen.

Ik heb me geïnstalleerd op m'n werkkamer, 'n berg papier vóór me en ik ga vol vuur beginnen.

Ai! wáár zal ik mee beginnen?

Er is zoo heel veel.

Vroeger kauwde je bij zoo'n moeilijk begin genoegelijk op de punt van je penhouder. Maar nu . . . er is aan m'n trouwe vulpen geen punt en ik kan het stompe uiteinde niet zoo gemakkelijk bekauwen.

Ik tuur dus eens naar de grauwe luchten, die boven het Amstel Hotel — m'n overbuur — jagen en . . . ja! dàt lijkt me het beste, ik doe hier en daar een greep en vertel je zoo van wat ik denk, dat je wel aardig vindt om te hooren.

Daar gaan we dan!

Ik was op school een duvel van 'n meid en als ik alles nog eens over moest doen, dan zou menige streek *niet* uitgehaald zijn.

Laat ik maar liever over m'n schooljaren zwijgen, want ze waren — ik moet het tot m'n schande bekennen — weinig roemrijk!

Schoolblijven en strafwerk maken waren schering en inslag en het feit, dat ik nooit twee jaar in één klas ben blijven zitten,

kan me nu nog hoogelijk verbazen, want, vlijtig was ik heelemaal niet. Op m'n diverse rapporten stonden nooit fraaie cijfers voor vlijt en gedrag.

Geen prettige bekentenis, maar, terwille van de waarheid moet ik het wel toegeven.

Als toen iemand me gezegd zou hebben, dat ik in latere jaren zoo veel zou werken, had ik hartelijk gelachen.

Maar stoeien, ravotten, daar had ik dotten van cijfers voor gehaald, indien ze voor zoo iets toegekend waren. Misschien had ik het record wel geslagen!

Ik was twaalf jaar, toen plotsklaps m'n dichtader begon te vloeien.

Ik sloeg verwoed aan het dichten en de heele familie werd al naarmate ik ze schatten of spoken vond, bezongen.

De meeste van die schoone vaerzen leken naar niets en ik werd er om gehoond, maar één, 't was een verjaarsgedichtje voor een oom, die journalist was, vond genade in de kritische oogen van de family en ik werd aangespoord er mee door te gaan.

Na een tijdje alles en nog wat aan elkaar gerijmd te hebben, had ik er schoon genoeg van en m'n dichtader sloot zich weer netjes.

Maar toen ik zeventien was, m'n bol vol romantiek zat, ik droomend door het leven ging, toen werd m'n eerste novelle geboren, die natuurlijk! één kluit liefde was!

Thuis durfde ik er geen spat van te vertellen. Stel je voor! de heele bende hadde mij gehoond!

Maar een trouwe vriendin maakte ik deelgenoot van het „zoete geheim” en op m'n kamertje, het gezellig hok, waar alles hing, stond of lag, dat getuigde van m'n eerste bal, concert of comédie, werd haar de novelle voorgelezen.

Telkens, als we schreden op de trap hoorden, werd het manuscript vermoffeld onder een kussen.

Ik hoor 't haar nog zeggen :

„Dat jok je! dat heb jij niet geschreven!”

Volgde het bekende manuaal van je eere-hand uitsteken.

Toen geloofde ze en met dit geloof verhief ze me meteen tot Europa's meest beroemde schrijfster.

„Ik stuur 't lekker naar een courant,” zei ik overmoedig. Dit bracht haar bijna in kat-zwijm.

„Gos, hoe durf je?” prevelde haar ontzette stem.

Nu moet jullie weten, dat mijn oom verbonden was aan „Het Nieuws van den Dag”, toen een veelgelezen blad.

't Zou dus een klein kunstje zijn geweest, mijn oom te vragen, of door zijn bemiddeling de novelle geplaatst kon worden.

Maar hiertegen verzette zich mijn trots.

We zaten te overleggen.

„Als ik 'm onder m'n eigen naam instuur dan vragen ze oom natuurlijk of de schrijfster familie van hem is. Weet je wat we doen? We sturen het onder jouw naam in.”

Dat vond ze best. Maar nu kwam de groote moeilijkheid, het verzinnen van een pseudoniem. Wat al prachtige namen hebben we niet verzonnen.

Chrysanthème, Capriccio, Fee, etc.

„Ik weet een schitterende voor je!” zei m'n vriendin opgetogen. „Ik heb net een boek gelezen waar een Italiaansche vrouw in komt, die „la Zingarita” heet. Dat is nou net een naam, die bij jou zwarte facie past. Hoe is ie?”

Dus ging de novelle onder het schitterende pseudoniem in zee en . . . werd al heel gauw geplaatst.

Nooit vergeet ik den avond, gezeten in den vollen familiekring, toen ik, zoo plotseling m'n eigen gedruktheid onder de oogen krijgend, uitjubelde:

„Hij staat er in!”

Ze dachten aan plotselinge verstandsverbijstering, want het volgend oogenblik zag ik er uit als een geslagen hond en ik drukte krampachtig de courant tegen m'n borst.

Maar m'n oudste zuster, 'n vreeselijke plaag, ontrukte me de courant en snuffelde die van voren naar achteren door.

Niets vindend, wat maar eenigszins m'n enthousiaste uitroep van daareven kon motiveeren, begon ze me net zoolang te kriebelen, tot ik naar adem snakkend uitriep:

„Eigen . . . laat me los . . . Eigen . . . toe nou . . . Eigen Thuis!”

„Die novelle? Hoe wist jij, dat die er in zou staan?”

Toen er geen antwoord kwam, begon de wreede marteling opnieuw en ik arme gefolterde, riep:

„Van mij! van mij is ie! nou weet je 't!”

Toen vloog de heele gemeente op de courant aan en de arme Zingarita stond rillend en bevend het oordeel van de family af te wachten.

„Da's heel aardig!” — m'n vader.

„Een schrijvende dochter!” — trots m'n moeder.

„Wat is dat Emmertje op de hoogte van l'amour!” — vol spot, de oudste zuster.

„Als ik in Parijs ben bestel ik vast een plaats voor je in het Panthéon!” — m'n broer.

„Ga je nou 'n roman schrijven?” — m'n jongste zus.

Ik voelde me dood ongelukkig, want ik verwachtte nog vele plagerijen.

Maar moeder vouwde de courant netjes op en zei met haar innig lieve stem:

„Bewaar de courant maar goed, kind, 't is zoo aardig als je later je eerste werk terug ziet.”

Ze heeft het zoo goed geweten, nu nog, na zooveel jaren, is 't zoo verbazend aardig die eerste schets, met illustraties, waarop dames en heeren in kleeren zooals we ze nu niet meer dragen, terug te zien.

Heeft wel ooit eenig werk me zóóveel vreugde gebracht als deze eerste geplaatste novelle?

O, zeker, het eerste boek, 't was een jongensboek, gaf me ook een wondere sensatie, toen ik het kant en klaar in handen kreeg, maar 't was toch niet *die* verrukking van „Eigen Thuis”.

Het jongensboek! Ja, daar was ook een grappig voorval aan verbonden.

De uitgever had me n.l. verzocht dit te onderteekenen met E. Belinfante, omdat het den verkoop van het boek zou schaden, als het publiek zag, dat het door een vrouw geschreven was.

Zoo werd dus in de verschillende kritieken gesproken over „het jongensboek van den heer Belinfante” en menigmaal werd me gevraagd of de schrijver van „Het Hol van Kaan” een broer van me was.

Vele jonge vriendinnetjes vragen me wel eens of de figuren uit m'n boeken werkelijk bestaan.

Zeker zijn ze geschetst naar „echte mensen”, maar eigenlijk zijn je boek-figuren een mengelmoesje van alle mensen die je kent.

In „Casa Bianca” m'n eerste meisjesboek is veel van ons eigen gezin. Ik schreef het, toen we nog in Beverwijk woonden.

Jo en Rob zijn m'n eigen rakkers en Dien en Loe waren ook werkelijk hun vriendjes.

De Indianen-tent stond in onzen tuin en was beschilderd door den illustrator van „Casa Bianca”, die in de ietwat geïdealiseerde figuur van „Oom Wim” eveneens ten tooneele kwam in het boek.

Na dit, verscheen „Tine Durieu”. Dit is bijna geheel fantasie, alleen het hoofdstuk waarin Tine als waarzegster optreedt was eigen belevenis.

Dit was ook alweer in onzen Beverwijk-tijd.

Er werd daar een groote bazar gehouden ten bate van een op te richten Ziekenhuis en ik werd aangezocht als waarzegster te fungeeren.

Een waarlijk met Oostersche pracht ingerichte tent werd mij

toegewezen en ik kreeg een costuum, dat alleen al in staat was om het publiek onder suggestie te brengen. Het blonk en schitterde van gouden loovers en m'n hoofddoek was bezaaid met van die gezellig tinkelende gouden muntjes.

De vrees, dat tout Beverwijk me zou herkennen werd opgeheven door een klein zwart maskertje, dat, wel een beetje benauwd, drie middagen en drie avonden m'n liefelijk aanschijn bedekte.

Ik had een gebroken Fransch-Hollandsch accent aangenomen en niemand had er een idee van, wie wel de waarheid orakelde.

Het eerste slachtoffer dat m'n tent binnenkwam was een hoogst zenuwachtige joffer, die, toen ze me daar in al m'n Oostersche pracht, in mystieke belichting en met het zwarte maskertje voor aanschouwde, uitriep:

„O, jakkie, wat 'n engerd!”

Maar ze liet zich toch zoet uit het pootje lezen en ze was erg tevreden over het orakel.

Troepen bekenden kwamen er binnen en ik verkneukelde me van pret bij hun verbaasde gezichten als ik ze waarheden als koeien zei.

Een heel aardig voorval herinner ik me van die waarzeggerij.

Er kwam een dot van 'n meisje in m'n tent en ze stond bekend als de grootste flirt van het stadje.

Ik heb haar heel ernstig toegesproken, zoo, als ik 't m'n eigen meisje gedaan zou hebben.

Eenige jaren later ontmoette ik haar. Ze was een lief, serieus meisje geworden en ik zei haar, hoeveel genoeg het me deed, dat ze zooveel veranderd was.

Toen vertelde ze me — ze had in dien tusschentijd gehoord, dat ik „la Zingarita” was — hoe ze door de woorden van die vreemde waarzegster tot nadenken was gekomen en ze, door veel strijd heen, het meisje werd wat ze nu was.

Maar ik ben afgedwaald van m'n boek-figuren.

Na „Tine Durieu” kwam „Lilian”. Deze twee vormen met „Casa Bianca” een geheel, want veel van dezelfde personen komen er in terug. Toch kunnen ze afzonderlijk gelezen worden. „Lilian” werd geïnspireerd door de violiste Lide Langer-



Er kwam een dot van 'n meisje in m'n tent . . .

veldt, die toen haar opleiding op de Conservatoire in Amsterdam genoot en er de Prix d'excellence haalde.

Toen de illustrator een vioolspelend meisje moest teekenen, heeft zij ervoor geposeerd.

Ze is getrouwd, woont in Indië en haar man is er wàt trotsch op, dat *zij* de heldin uit een meisjesboek is.

„Is u Mies Demming?” werd me vaak gevraagd, toen dit boek verscheen.

Nee, dat ben ik niet, al komen er eenige eigen belevenissen

in. De hoofd-figuur is een vriendin-nicht, een geestige vroolijke Frans, die werkelijk op een uitgeverskantoor was.

M'n nieuwe boek „In het Gareel” is bijna geheel fantasie, al heb ik er het huis en den tuin van m'n jonge, pas-getrouwde dochter in beschreven.

Tusschen het schrijven van meisjesboeken door, maakte ik vele novellen, o.a. voor „Nederland”, „Astra”, „Nova” en voor verschillende Indische bladen.

Een prentenboekje „Kimmy en Bobby”, een honden-geschiedenis is ook van mijn hand en verder ken je me wellicht uit Leopold's Meisjes Jaarboek, dat ik met zooveel genoeg en al eenige jaren samen stel.

Ook de Jacob van Campen's kalender, die ik sinds 1924 redigeer, had m'n geheele hart en ik vond het iedere maand weer even gezellig, de honderde raadseloplossingen, teekeningen of opstellen te ontvangen, want meestal waren er o, zulke aardige briefjes bij.

In de Hollandsche Revue heb ik de redactie van de kinder- en damesrubriek en 't moet mij van het hart, dat ik veel, veel liever schrijf voor de jeugd dan voor de groote menschen.

Voor al het schrijven voor jullie, jonge meisjes, is m'n liefste werk.

Ik heb altijd van die gezellige bakvischen om me heen, leef hun leventje mee en ze hebben o, zoo'n groote plaats in mijn hart. Geen wonder dus, dat mijn voorkeur, al schrijvende, naar hen uit gaat.

Toen ik het jongensboek schreef was m'n eigen boy nog klein en aangezien al z'n kameraden steeds bij ons kwamen, al hun ondeugende streken in huis of tuin uithaalden, had ik stof te over voor „het Hol van Kaan”.

Nu zou me dit moeilijker af gaan. Ik ben uit de ondeugende rakkers!

Nu zou ik kunnen schrijven over Charlestownen, uilebrillen, flirt! Want als je jongens groot worden . . .!

Maar ik ga jullie liever vertellen van toen ze nog klein waren, dat is veel aardiger en juist aan dien tijd zijn vele aardige herinneringen verbonden, omdat we toen woonden, zomer en winter in de mooie badplaats Wijk aan Zee.

Jullie krijgt dus een getrouw relaas van ons leventje daar.

Je kent de badplaats alleen maar in den zomer, wanneer alles in volle fleur is, het strand vol badkoetsjes, badstoelen en ditogasten.

Maar je moet het in den winter zien. Dan is het van een ongerepte schoonheid, liggen de duinen zoo majesteitelijk om het lieve dorpje heen.

En het strand op een winterschen dag! vooral als het stevig vriest en het zonnetje schijnt! Dan is ieder zandkorreltje een klein juweeltje en schittert het strand je tegemoet als één brok juweel.

Dan zie je, scherp afgeteekend tegen den strak-blauwen hemel, een enkele schelpenvisscher, die hoog gezeten op z'n schelpenkar is, als een Romeinsche vorst, die op z'n zegekar troont.

Maar meestal heet ie Bol of Schelvisch (Skellevisch, zeggen de Wijk aan Zeeërs). Dat ontnemt je alweer de illusie van Romeinen en zegekarren!

Even een grapje.

De mare gaat in Wijk aan Zee, dat bovengenoemde families al lange jaren een veete tegen elkaar hebben.

Spreek je een Bol, dan zal ie je zeggen: „De skellevische . . . die hooren in het water!”

Kom je daarentegen een van den stam der Schellevischen tegen, dan vertelt die je, sprekend over de min-bevriende dorpsgenooten: „Bol! Bol! Bollen hooren onder den grond!”

Maar ik ga verder.

Allebei m'n kinderen zijn in Wijk aan Zee geboren.
„t Benne echte Waikers!” zegt de badman nu nog vol trots.
Toen m'n jongen anderhalf jaar telde, was ie hevig bevriend met een van de grootste stroopers van het dorp, waarmee hij hand in hand langs het strand liep.

Hij kende alle menschen, honden en kippen in het dorp.
„Moeder, dat is de hond van Keessie Nieuwkerk!”
Een andere keer herkende hij een kip van kleine Sijmpie of blauwe Bels, altemaal kopstukken uit het dorp.

De kinderen groeiden op met de dorpskinderen en 's winters klotsten ze gezellig op hun houten klompjes, gevuld met stroo, naar de dorpsschool. O, die winters in Wijk aan Zee!

Wat al prettige herinneringen zijn daaraan verbonden.
Als de sneeuw meters hoog lag en we als afgesloten van de wereld waren, dan begon pas de pret.

Het aardig paardentrammetje — net Neurenberger speelgoed — staakte dan z'n vier ritten die het dagelijks maakte.

Stel je ook voor, dat ze den langen weg van Wijk aan Zee naar Beverwijk hadden moeten sneeuw-ruimen! Dus — zaten we zonder dit haast onmisbaar vervoermiddel.

Je kreeg een baldadig gevoel van: Lekker, nou zit ik in m'n holletje en niemand kan me bereiken!

Maar 't had toch een schaduwzijde, want vele levensmiddelen kwamen toen nog uit Beverwijk en de oude conducteur, die al zoo lange jaren op den tram reed, bracht zoo genoegelijk alles voor ons mee.

De oude Böhle, zoo heette hij. 't Was een Duitscher en in den loop der jaren is hij z'n Duitsch even gebroken gaan spreken als z'n Hollandsch.

't Was oogenschijnlijk een oude isegrim, maar hij had een hart van goud en als hij van je hield, had hij alles voor je over.

Als we nu zoo lekkertjes ingesneeuwd waren, dan kwam „der olle Wilhelm”, zooals z'n vrouw hem noemde, met een bonte

muts ver over z'n ooren getrokken bij je aanbellen en riep hij: „Heeft mevrouw ook nog boodsjappen? Iek ka naar die Waik.”

Dan had hij een groote, platte slede waarvoor hij een van de trampaarden gespannen had en zoo toog hij naar Beverwijk om de noodige boodschappen te doen.

„Iek hep de kroel maar op!” lachte hij dan en wees op z'n bonte muts.

Of „de kroel” Duitsch of Wijk aan Zeesch was heb ik nooit, kunnen ontdekken.

Gelijk met het staken van de tramdienst werden de prik-sleedjes van zolder gehaald. Je hoorde de dorpsjongens al gillen door het dorp:

„Toe moar, Hain! toe moar Gais, goa mee van de kop van dokter de Woard!”

Je moet weten, dat des dokters huis aan een weg lag, die tamelijk steil naar boven liep, vandaar het glijden van des dokter's kop!

Ooei, oei, oei! wat hebben we zalig gegleden!

Je liet gewoon al je werk in den steek om te kunnen sleeën.

Ik weet nog zoo goed, hoe m'n man me op de groote slee van den zoon van den melkboer wou laten zitten.

„Toe, Illes, neem mevrouw een baantje mee.”

Maar Illes keek eens verlegen in 't rond en maakte geen aanstalten om me mee te nemen. Daar kwam een van z'n kamarden aan, die ook een reus van 'n slee had.

„Ringert,” hoorde ik 'm zeggen, „neem jai d'r 'n baantje mee.”

„V'ruit maar,” zei Ringert, „ikke ben nie zoo'n hufter! toe moar, mevrouw!”

En daar zat ik, tusschen drie stevige Wijkers, die me in een vaartje naar beneden roetschten.

Onderweg kwam ik m'n kroost tegen, dat samen op een sleedje zat.

„Morrie!” riepen ze. Dat is de Wijk aan Zeesche groet.

Maar deze heerlijke wintersport duurt in ons land maar kort en 't was een bittere teleurstelling voor Lydia en Ernst, of „de twee nikkertjes”, zooals ze in het dorp genoemd werden, dat na eenige dagen de sleedjes alweer opgeborgen moesten worden.

Deze schoone slede-vaarten hadden zoo grooten indruk op hen gemaakt, dat ze op een warmen dag in Mei — waardoor ze er plotseling zoo aan herinnerd werden is een raadsel voor me gebleven — op het idee kwamen om gezamenlijk met Mien en Gijs Schellevisch, hun meest intiemen, de winter-sport te improviseeren.

Ernst eischte hiertoe twee Palthedoozen.

Gelukkig waren we in het bezit hiervan.

Met het ernstige gezicht, dat hij altijd zette, als hij een gewichtig plan ging uitwerken, toog hij naar zolder, achter hem aan, als een schaduw, z'n 1 ½ jaar jongere zus.

„Ga je mee, naar de duinen,” was 't een kwartiertje later, „we gaan op de prik.”

Met hun en Mien en Gijs toog ik mee naar een koninklijke duin-partij, vol geurende duinflora en ik nestelde me in een holletje, waar 't voorjaarszonnetje me stoofde.

„Moeder! kijk nou toch eens!”

En daar zag ik de zomersche winter-sport in vollen gang.

Ze zaten in doos of deksel, waaraan door een gat een touw bevestigd was.

Rrrrrr! achter elkaar roetste het viertal in hun Palthe-bobsleê de duinen af en onvermoeid sleepten ze hun kartonnen sleê weer naar boven om het spel opnieuw te beginnen.

Tot mijn groote verwondering hielden de doozen 't nog een heel poosje uit. Toen ze stuk gegleden waren, werden alle Palthedoozen uit het dorp gerequireerd, net zoolang, tot hun vindingrijk brein weer een ander spel uitgedacht had.

Nog een paar episoden uit de jeugd van mijn kroost?

Lydia was vier jaar, een pittig, donker ding met twee gezellige, roet-zwarte vlechtjes op haar rug en bijna altijd, volgens haar liefsten wensch, in een gebreid broekje en een trui; op haar ondeugende bol een Tyroler hoedje, waar ze dol op was.

„Mag ik voor het huis tolleren, moeder?” was 't op een mooien najaarsdag.

Ja, het mocht, met de belofte dat ze heusch voor het huis zou blijven.

Verschillende malen keek ik uit het raam en altijd zag ik een voorovergebogen broekvrouw, dat verwoed op de mooie tol los zwiepte.

Er werd getelefoneerd en ik werd een poosje in beslag genomen.

Zoodra het gesprek uit was, haastte ik me naar het raam, maar al wie ik zag, Lydia niet.

Ik was altijd een angstige kloek en dus holde ik de straat op en zocht naar het kind.

Ik ging alle bekende adressen af, waar ze lekkernijen kreeg, niemand had het nikkertje gezien.

De angst sloeg me om het hart. Als je zelf als kind al eens meegepikt bent door een Zigeunervrouw, dan denk je natuurlijk direct aan die mogelijkheid.

Het half uur zoeken leek me een jaar toe.

Eindelijk — ik liep in de Voorstraat — komt van het achter-erf van den slager dood-kalm Lydia aangestapt, arm in arm met net zoo'n „drie turven hoog” als zij.

„We hebben zoo'n pret gehaad,” zei ze op het Wijk aan Zeesche toontje, dat de kinderen toen eigen was: „We hebben een verkel zien slaachten bai Skotvaanger!”

Ik was zóó blij, dat ik 't nest gezond en wel terug zag, dat een erge berisping achterwege bleef.

Nog een grappige gebeurtenis.

Zooals ik jullie al vertelde, was de bevolking erg „groos”, dat de kinderen in Wijk aan Zee geboren waren.

Nu had ik een dienstmeisje, dat reeds eenige jaren bij ons diende en dat dol op Ernst was, dien ze van z’n geboorte af kende. Ze verwende hem gruwelijk en bij Els mocht hij z’n ondeugendste streken uithalen.

Toen Els dan ook ging trouwen moest en zou Ernstje mee naar het Raadhuis.

Of ik al zei dat ’t nu heusch al te gek was, ’t hielp me geen zier, de boy moest mee.

En op den heugelijken dag werd hij afgehaald met het trouwrijtuig en zat hij . . . tusschen de bruid en den bruigom!

Dat zijn allemaal dingen die alleen op een klein dorp kunnen gebeuren. In stad leef je veel vlugger en eenzelviger, je gaat elkaar voorbij meestal zonder elkaar te kennen.

Maar in een kleine plaats zijn de banden veel hechter, voel je je als één groote familie. Dit voelde ik ook zoo sterk toen de groote wereld-oorlog uitbrak, en mijn man onder de wapenen geroepen werd. Je wist toen niet of ons lieve landje wel of niet in den oorlog betrokken zou worden en ’t waren zulke angstige tijden.

Wat kwam er plotseling een verandering in ons genoegelijk leventje. Vader was weg! We gingen hem ’s middags niet meer van het paardentrammetje halen, ’s morgens niet meer weg brengen.

De kinderen voelden het heel erg, waren stil en lusteloos.

Hoe hebben we toen het hartelijk mede-leven van de dorps-genooten ondergaan. We waren maar zelden alleen, telkens kwam er iemand als bij toeval aanwippen.

Na eenige maanden werd m’n man overgeplaatst naar Eindhoven en daar, voor ’t eerst kwam ik hem opzoeken.

Net toen ik van het station kwam, ging de troep langs en daarin vele Wijk aan Zeeërs.

Ach, jullie had hun vreugde moeten zien. Ze vergaten heelemaal, dat ze niet op- of om mochten kijken.

„Heere nog an toe! doar is mevrouw de Boelewante!” klonk het me blij tegemoet.

Maar „de luit” die naast den troep marcheerde, riep hen tot de orde en ik beduidde hen, dat ik bij ze kwam, na den dienst.

O, ik zie mezelf daar nog zitten in de cantine, met alle Wijker mannen om me heen. En ik moest maar vertellen van moeder de vrouw en van de kienderen en van al het nieuws uit de Waik. Wat was het allemaal warm en fijn.

Toen zei er een: „Wa jammer toch, de Boer leit ziek boven.”

Nou, je snapt, ik toog naar boven, langs vele smalle trapjes waar hij op een zolder in het stroo lag.

De Boer en ik zijn vrienden for ever gebleven.

Die mobilisatie-tijd, ook hieraan denk ik wel eens met genoeg terug, want naast veel zorg en angst, bracht die ook veel, dat we in ons zorgeloos bestaanje van vroeger niet kenden.

We leerden althans roeien met de riemen, die we hadden.

Ik denk hierbij aan de kannetjes melk en de krentebrooden, zelf gebakken, die bij me binnen gesmokkeld werden door brave Wijkers.

Maar dan gaan m'n gedachten ook naar de inkwartiering die we kregen, dit evenement in het stille dorp.

Je moet weten, dat we toen woonden over het groote Bad-Hotel en onder ons het aardige witte café-restaurant was, „Café Rijckaarts” geheeten.

Nu wilde het toeval, dat de cantine in het café kwam.

Ik behoef je niet te zeggen hoe 'n herrie dit gaf.

's Avonds waren de militairen aan het piano spelen en ze brulden er bij, dat het een lieve lust was.

De kinderen, die een ongekende rust gewend waren, sliepen om elf uur nog niet en woelden maar heen en weer in hun bedjes.

Ik was ten einde raad en op een avond, dat ze allebei met verhitte kopjes in bed lagen, moe van het woelen, toog ik naar beneden en temidden van een blauwen tabakswalm, dien je wel snijden kon, schilderde ik den jongens af hoe naar 't was, dat de kinderen niet in slaap konden komen.

Een sergeant, zelf vader van eenige kinderen, zei direct:

„Dat mag niet, mevrouw, daar moet wat aan gedaan.”

Ik stelde ze voor, niet eerder dan acht uur met zingen en spelen te beginnen, dan sliep het stel en eenmaal slapend kon je een kanon voor hun bedjes afschieten zonder dat ze er wakker van werden.

„Zal gebeuren, mevrouw!” verzekerden ze me.

Den volgenden dag hing er al een kaart in de zaal met het bevel: vóór acht uur 's avonds mag er piano gespeeld — noch gezongen worden.

't Gebeurde wel eens, dat één het vergat en dan hoorde je direct een koor van:

„Kop dicht, de kinderen slapen nog niet.”

In al die maanden, dat ze er waren, is het gebod geen enkele maal overtreden.

Toen ons dienstmeisje ziek werd en ik voor alles alleen stond, kwamen zich onmiddellijk vier, of vijf jongens aanbieden om me te helpen. Ze droegen antraciet voor me naar boven, leegden den vuilnisbak, brachten de etenswaren naar boven en ik had een waarlijk uitgezocht personeel.

Het zou me te ver voeren je nog meer te vertellen uit dien eigenaardigen tijd, die nu zoo ver af lijkt en die zoo fel bewogen was.

Maar wel wil ik je nog vertellen van een feestavond in het dorp, waarbij ik zelf betrokken was.

Zooals in bijna ieder dorp, was ook daar een liefhebberij-comedie. Rederijkerskamer is tè mooi! Ik werd aangezocht

om een rol te vervullen in een comediestukje. „Ingesneeuwd” heette het.

Ik moest een groote tragédienne voorstellen, die met haar kamenier in een rijtuig naar de stad rijdt waar ze op moet treden en halverwege in de sneeuw blijft steken, om in vol ornaat aan te landen in een dorpsherberg, waar ze hèm ontmoet, waarmee ze ééns *bijna* in het huwelijk trad, maar waar ze door een misverstand van verwijderd werd.

Volgde een hevige liefdescène plus de verzoening.

Ik moest gouden schoentjes aan hebben en een prachtige avondmantel.

Alsjeblieft! nogal geen appelepap!

Met 10 cent verguldsel werden oude schoentjes in gouden muiltjes herschapen.

Maar de avondmantel . . .

In Wijk aan Zee is zoo’n artikel overbodige luxe.

Ik pende dus een kattedelletje naar m’n zuster, die veel concerteerde en die dingen in soorten bezat.

Per keerende post kwam er een droom van chiffon en kant! Niet bepaald een mantel om hartje winter mee op reis te gaan.

Leiden in nood!

„Doe ’m maar aan,” ried mijn man.

Ja, er zat ook niet veel anders op.

Gelukkig had m’n zus er nog een robe bijgevoegd, eveneens een rêve, maar nu in zijde met pailletten.

Ik vergat nog te vertellen, dat ik in het stuk een amandelbroodje moest verschalken.

Er werd hevig gerepeteerd en eenige repetities waren bij ons aan huis.

„De man die me hiefhad” heette Arthur, ik was Marie.

De kinderen zaten bij die repetities met het meisje in de aangrenzende kamer zoet te spelen.

Wij galmden onze amoureuze scènes eenige keeren af.

's Avonds, toen ik het kroost naar bed bracht, Ernst was toen 6, Lydia 4½ jaar, jammerde de rakker plotseling op hoogst dramatische toon: „Marie-ie-ie!” En uit het andere bed klonk niets minder heftig: „Ar . . . thu-u-u-ur!”

Je kunt denken *hoe* ik proestte!

De groote avond kwam en ik werd, schoon de feestzaal niet ver van ons af was, met rijtuig gehaald.

Ik had me maar meteen in „de pracht” gestoken. Een regencape bedekte dit alles.

Er heerschte een zenuwachtige stemming achter het tooneel. De aardige dochter van den kruidenier, die m'n kamenier zou spelen klappertandde zicht- en hoorbaar. De regisseur — in het dagelijks leven banketbakker — gaf links en rechts bevelen.

De souffleur deed z'n hok om! Ja, nu kijk jullie raar, ik spreek toch heusch de waarheid.

Het souffleurshok werd om den souffleur gedaan en als hij er weer uit moest, nam iemand hem de machine weer af, of het een mantel was.

„Doek!” basde de tooneelknecht, die tevens doodgraver was.

Daar stond ik in al m'n glorie, omringd door den herbergier, m'n kamenier en koetsier en aangestaard als een spookverschijning door hem, die me eens liefhad, Arthur!

In de zaal gingen zulke kreten op over m'n tullen pracht, dat het onmogelijk was een woord te zeggen.

't Klonk zoo ongeveer als de langgerekte hè è è è è's van een publiek, dat bij een groot vuurwerk het mooie slotstuk ziet.

Pas toen van alle kanten stilte geboden werd kon ik m'n klaus, die nogal lang was, ten beste geven.

Toen kwam het moment, dat m'n kamenier me de gouden schoentjes uit moest trekken. Ze had ze, tengevolge van de plankenkoorts nog niet gezien.

Ze knielde neer en toen . . .



Dezee leek verleidelijk, de golven hadden zacht-schuimende koppen ...
Blz. 14



Zoo'n paar echte gezellige Zandvoortsche jongens ... Blz. 15

„Heere! Mevrouw, wa'n merakel mooie skoentjes!”

Ze was ganschelijk vergeten, dat ze iets heel anders moest zeggen.

Bij de repetities had onze regisseur-banketbakker al vele malen gezinspeeld op een verrassing die me dien avond wachtte en ik dacht al, dat die zou komen in den vorm van een „struik”.

Maar het bleek iets heel anders te zijn.

Ik vertelde jullie al, dat ik een amandelbroodje moest nuttigen. Nu, de brave borst had een engel van een brood speciaal voor mij gebakken, maar dat zulk een groote afmeting had, dat 't niet bepaald uit het handje te eten was.

Nu is eten en er tusschen door onbevangen praten als je tooneel speelt toch al niet zoo gemakkelijk, laat nu staan, als je een heel brood naar binnen moet werken.

Ik beet dus met ware doodsverachting een brok er af en niet wetende, wat ik met het geval moest beginnen, moffelde ik het weg achter een stoel.

„'t Is zonde en skande,” prevelde een van de medespelers.

Verder ging alles strijk en zet en werd er met entrain gespeeld.

Maar bij het slot kwam er nog even een momentje, dat bijna alles bedorven had. Dit slot liet Marie en Arthur voor een raam staand, turend naar het zilveren maantje en daarbij brak het oogenblik aan, dat de verzoening plaats zou vinden, waarbij Arthur z'n Marie een kus moest geven.

Bij iedere repetitie had ik me er lachend van afgemaakt en gezegd: „O, dat komt op de uitvoering wel terecht.”

Maar nu, zoo plotseling maar een kus te krijgen van een man die niet je eigen man is, dat was me wel wat te machtig en in m'n angst, riep ik:

„Ga je weg!”

Hij heeft 't me gelukkig niet kwalijk genomen en we hebben er naderhand hartelijk om gelachen.

Het publiek merkte niets van dit intermezzo en nu, na vele jaren, moet ik nog hooren, dat:

„Mevrouw de Boelewante zoo meroakel best speelt.”

Als ik, zooals nu, me in dien goeden, ouden Wijk aan Zee tijd terug denk, dan bestormen me tallooze grappige voorvallen, ik zou er een boek mee kunnen vullen.

Dan denk ik aan den frisschen wintermorgen, waarop ik heel vroeg al, met het paardentrammetje meeinging.

In den tram zaten allemaal Wijkers.

Een, 'n heel ouden man al, die z'n pijpje steêvast omgekeerd in z'n mond hield, informeerde: „Gaat mevrouw noar sted?”

„Ja, Ari, ik ga m'n moeder opzoeken.”

„Dan treft mevrouw 't meroakel slecht.”

Ik, denkende, dat hij de frissche kou bedoelde, zeg:

„Och, 't is wel mooi weer, ik mag die droge kou wel.”

„Wel neenet, da' bedoel ik niet, moar vanmorrege wordt de vrouw van Jan Mik begroave.”

„O,” zei ik 'n beetje in het onzekere wat ie bedoelde.

„Nou,” zei hij en z'n stem was één en al troost, „morrege wordt ouwe Melis begraven, da' tref je nou alweer.”

Een begrafenis is op zoo'n kleine plaats eigenlijk . . . 'n heel pretje en de man had innig met me te doen, dat ik nou zooiets zou misloopen.

'n Andere keer, ik zat ook in den tram, kwam er een struische, blonde vrouw binnen.

Ze keek eens rond en twee Wijkers ziende, zei ze:

„Je mô gedag hebbe, van Dijkstra.”

De mannen knikten langzaam, spraken door.

De tram vulde zich langzaam en bij ieder, die er binnen kwam, zei de vrouw:

„Je mô gedag hebbe, van Dijkstra.”

„Hêt ie skreve?” vroeg een boerenvrouwte. „En kan ie 't nogal roojen in Amerika?”

„Best hoor! Hij het me 'n lange brief 'skreve en hij zeit: Zeg de hééle Waik gedaag van me.”

En de vrouw had z'n woorden daadwerkelijk uitgevoerd.

Ik ga nu maar ophouden met m'n Wijk aan Zeesche verhalen, anders komt er geen einde aan. We zijn, toen de kinderen naar een betere school moesten, naar Beverwijk gaan wonen en hoewel 't daar ook heel gezellig was en er menige lieve herinnering aan vast zit, is er nooit de groote intimiteit, de hechte band geweest, die ons aan het lieve zeedorp bond.

Een van m'n aardigste herinneringen aan *dien* tijd is de Kinder-Courant die ik daar redigeerde.

Dit courantje was een bij-blad van de „Kennemerland”, een orgaan, dat driemaal per week verschijnt. Ik was „tante Mies” en pende het courantje vol met verhalen, versjes en raadsels. Er was een correspondentie-rubriek en ik kreeg de aardigste briefjes.

Na een poosje lekte het uit, dat ik tante Mies was en nu noemden vele Beverwijkers me zoo.

Nu nog, als ik door deze plaats loop, kom ik al groote meisjes tegen, die vriendelijk zeggen: „dag, tante Mies”.

Zelfs ontvang ik nog brieven van nu al heele dames, die trouw bleven schrijven, al woont tante Mies ook in Amsterdam.

De kinderen hadden ook hier troepen vriendjes en het heele stel liep genoegelijk bij ons in en uit.

Ze deden aan alle feestelijkheden die in zoo'n klein stadje zijn, mee, aan ring stekerijen, bloemen-corso, optochten.

Voor dat bloemen-corso had ik ze gestoken in echt Javaansche kleederdracht, iets dat bij hun donker type goed paste.

Een énorre pajong hadden juf en ik geheel met bloemen versierd en Lydia had een koperen rijstkoker in de handjes, gevuld met witte bloemen, die ze kwistig rond strooide.

Toen ze voor de jury verschenen, vroeg een van de beoordeelaars:

„Wat benne dat? benne dat Chineezen?”

De optocht werd gefilmd en 't was wat aardig je rakkers daar te zien rondstappen op het witte doek.

Een andere keer was er een groot concours voor harmonie- en fanfare-corpsen.

„Kennemerland” had me verzocht hiervan het verslag te schrijven en ik zat twee Zondagen ijverig dit concours te verslaan. Een bekende illustrator maakte krabbels van alle dirigenten en had ook mij te grazen genomen.

De jongens van Ernst's school vonden me bepaald een bezienswaardigheid en telkens kwamen ze naar het tentje waar de pers zat, om „Ernst z'n moeder” te bekijken.

Toen er eenige weken later op het terrein van hun school een voetbalwedstrijd was, vroegen ze me in allen ernst om ook hiervan een verslag te maken.

De redactie van Kennemerland had schik in het geval en stelde z'n kolommen hiervoor open. Op den dag van den wedstrijd kwamen vier jongens me halen.

Ze liepen als trotsche haantjes naast me en ik was dood-ernstig, had zelfs een reporters-boekje bij me, wat den luister nog verhoogde.

Op het terrein stond een tafeltje en een stoel voor me klaar en daar heb ik nauwgezet den wedstrijd opgeteekend.

Al deze aardige voorvallen maakten alweer, dat 't ons aan het hart ging, toen we naar stad gingen wonen en vooral Lydia had erg te kampen met heimwee naar het rustige plaatsje waar al haar vriendinnetjes woonden. We gingen wel naar een gezellig huis, maar er was geen tuin en het staat op een drukke plek. Maar een mensch is, au fond, een gemakkelijk beestje en je went aan alles.

We begonnen met overal bloembakken te plaatsen en daaraan onze zaai-lust bot te vieren.

Toen kwam mijn man op den gelukzaligen inval, dat we best

een tuintje konden „houden”. Want voor ons huis was een afgesloten straatje, met een groot ijzeren hek er omheen.

M'n tuin! m'n park!!! zooals ik altijd zeg.

Juf, die nu de nikkertjes nikkers zijn geworden, tot huishoudster gepromoveerd is, en ik hebben van „het park” gemaakt, wat er van te maken viel en 't is er nu een klein bloemenlusthof.

't Is een genot, zoo zelf je tuintje te kunnen bearbeiten en ik raad jullie allemaal aan het ook te doen. Wat geeft 't niet een voldoening als de lathyrus, die je vroeg al binnen in bakken onder glas zaaide en in Mei in den vollen bloei plantte, in Juli als een haag van kleurige, teëre vlindertjes te pronken staat.

De kade waar wij wonen is zoo stil, er komen maar weinig menschen voorbij en 's zomers kunnen we er onbespied zitten.

Ons huis is zoo typisch gebouwd. Het staat op een hoek, zoodat je aan één kant het drukke Tulpplein bewoond, aan den anderen kant de rustige Huddekade.

Aan één kant als overbuurman het statige Amstel Hotel, waar schitterende auto's aanzoemen, interessante vreemdelingen, als donkere Maharadja's, met bekoorlijke, gesluisde, vrouwtjes naar binnen schrijden, aan den anderen kant voor de huisdeur schepen in het water, waar in de zon het kleurige waschgoed wappert, hel-blonde kinderen de loopplank op- en af wippen, de hond, de schippershond, de spitse oortjes omhoog, het schip bewaakt.

Dezen zomer — ik zat buiten te werken en de zon bescheen fel m'n bol — kreeg ik den inval een parasol in ons park te plaatsen.

Als ik dergelijke bevestigingen krijg, moet ik ze direct ten uitvoer brengen, anders zakken ze in de beenen.

„Juf, ga mee, we gaan een zonnesherm koopen.”

We stevenen naar een groote zaak, waar ze geen een exemplaar meer hadden.

Ik was woest!

Juf, me kennende, zei haastig: „Laten we naar de Kalverstraat gaan, mevrouw, anders . . .”

Ja, anders . . . komt er niets meer van. Gelijk had je, juf! 't Was smoor-warm en de Kalverstraat ver af.

Een taxi, een open wägelchen stond vlak voor ons, uitdagend! „Instappen, juf!”

Daar gingen we, in een vaartje naar de groote zaak, waar ik een schat van een paraplox kocht, in mos-groen en fel-oranje, plus een standaard, waar het geval in moest staan.

„Waar is het adres, dame?” vroeg beleefd buigend de verkooper.

„We nemen 'm mee,” zei ik langs m'n neus.

De meneer en de juffrouwen keken me in verdwazing aan.

„'t Mensch is gek!” dachten ze.

Toen ze bekomen waren van den schrik wees ik op ons vehikel, dat om den hoek van de zaak stond.

„O, juist,” lachte toen de meneer en ze brachten met gezwinden spoed de parasol in de wachtende taxi.

Toen manlief thuis kwam, stond daar, als een paddestoel uit den grond herrezen, de groen-oranje pracht.

Is m'n werkkamer me nu te warm, dan daal ik naar beneden en zit, beschut tegen de felle zonnestralen, in het park te pennen.

M'n werkkamer, daar wil je misschien ook wel iets van weten.

Ik moest eigenlijk op de deur ervan laten schilderen:

Door liefde bijeen gebracht!

Want heusch, in dit gezellig vertrek hebben allen die me lief zijn hun goede gaven gebracht.

De boeken in de kast en op de planken boven m'n schrijftafel, bijna alle zijn ze me ten geschenke gegeven.

De sarongs langs deuren en schoorsteen, van de lieve Indische vrienden en hiervan ook de beeldige bibelots.

De lampekap, zoo mooi beschilderd, van een bekende en

bevriende kunstnijveraarster. Het kleine lees-lampje, het gebatikte kleedje, alles zelf gemaakt door m'n dochter.

De mannen — man, zoon en schoonzoon knutselden al wat er aan houtwerk is, o.a. de gebeitste plankjes voor de ramen waar al m'n planten op staan. Hel-roode geraniums kun je er zomer en winter vinden.

Een divan met hoopen kussens ontvangt me koesterend als ik moe van het pennen ben. En al die mollige kussens, geschenken van goede vrienden.

Aan de wanden vele schilderijen, etsen, teekeningen van de schilders-vrienden.

Groote stoelen, kleine tafeltjes, waarop aschbakjes in soorten, voor de rookende menschheid.

Ik heb geen tentoonstelling aan m'n muren van portretten van de bevriende artisten. Die heb ik in een groote lade van m'n bureau en ik kijk er af en toe met groot genoegen naar.

Maar in een groote enveloppe liggen bewaard vele portretten, in verschillende rollen van twee artisten, die me heel lief waren, waar een jarenlange vriendschap me mee verbond.

Ze zijn van Greetje Lobo en haar man, die zoo tragisch om het leven kwamen. Twee jonge levens, die nog zoo heel veel hadden kunnen brengen, plotseling zoo wreed afgebroken.

En in dezelfde enveloppe liggen portretten van Mien van der Horst, de groote actrice, wier heengaan eveneens een zoo groote leegte in de tooneel-wereld heeft gebracht.

In stille oogenblikken herdenk ik, turend naar hun portretten, al wat ze ons aan schoons brachten.

't Zou er raar uitzien, als iemand, die beloofde veel uit haar leven te schrijven, niets te vertellen had van . . . haar huisdieren.

Dus wil ik je nog even kennis laten maken met de twee

dieren, die zoo'n ruime plaats in m'n hart hebben: Minou en Krullie.

Minou is een groote, grijze poes, een lieverd! Krabt nooit, geeft altijd kopjes, houdt van de gezelligheid. Zit ik op m'n werkkamer, Minou neemt plaats op den divan, nestelt zich in de kussens.

Zijn we een heelen dag weg geweest, dan zit het poezen-beest boven aan de trap op ons te wachten, holt ons met vreugde-roe-roe-roe-geluidjes tegemoet en er komt geen einde aan het streelen langs onze beenen.

Krullie — al wat ik daarvan vertel is te weinig. Hij is een hoopje witte wol met in z'n krullen-snuitje een driehoek, zijnde z'n twee zwarte oogjes en het zwarte neusje, net een stukje drop!

Krullie is een circus-hond, zeggen we altijd. Hij doet vele schoone kunsten. Springt over stokken of menschenruggen, zit mooi, flaneert op twee pootjes.



Krullie.

Z'n parade-kunst is het mooizitten op den rug van Floor, den grooten bruinen jachthond van m'n dochter.

Minou en Krullie zijn dikke vrienden. Dit zijn ze niet ineens geworden. Vele schermutselingen gingen dezen innigen band vooraf, waarbij krabben en beten werden uitgedeeld en Minou, achterna gezeten door Krullie, naar hoogere gewesten vluchtte en daar bleef boudeeren tot honger haar weer naar beneden bracht. Maar na een doorgestane ziekte van het kattenbeest, waarbij ze eenige weken in het poezen-ziekenhuis verbleef, kwam de verbroedering van hond en kat. Krullie liep steeds zoekend door het huis en miste z'n vechtkameraadje.

Toen Minou, nog wat zwakjes, maar toch weer gezond, huiswaarts keerde, volgde er — 't is heusch waar — een omhelzing van de beide dieren en van dien stonde af aan zijn ze allerliefst met elkaar.

En nu ben ik aan het einde van m'n relaas gekomen en ik geloof niet, dat er nog veel te vertellen is wat je kan interesseeren.

Vreugde en leed wisselen elkaar af in het leven, van het eerste vertel je zoo gaarne, over het tweede zwijg je liever.

Ik heb getracht je te geven een kijkje van den zonnigsten en den meest humoristischen tijd uit m'n leven, ik hoop, dat ik hierin geslaagd ben.

Mijn eind-conclusie?

Het leven is goed — voor wie het mooie kan zien, humor waardeert en werken een lust is.

de schrik van het dorp



Een Over-Tjongersche Vertelling

door

Cissy van Marxveldt.

Onne Piersma, ja, dat was nu met recht de schrik van het dorp. Als de schapen van boer Hommes met de staarten aan elkaar waren vastgebonden, dan zei boer Hommes: „Dat het die smerige jonge mij weer lapt.” Als de fiets van bakker de Jong plotseling „leeg” stond, zei bakker de Jong: „Het die smerige jonge weer in mien bannen prikt”. Als Hector van de timmerman wild door het dorp rende met een oude pet op zijn kop vastgebonden, en een oude koekepan aan zijn staart, dan riepen de vrouwen, die voor hun huizen stonden, elkaar toe: „Och, kiek dat arme beest es. Soa’n smerige jonge.” En de „smerige jonge” was altijd Onne Piersma. Alleen Meester hield hem trouw de hand boven het hoofd. Die zei: „Ja, de jongen is ondeugend, maar hoe kan het ook anders met zoo’n opvoeding. De jongen groeit heelemaal in ’t wild op.”

„Ja, en voor galg en rad,” zei meester’s vrouw.

„We spreken elkaar nog wel eens,” zei meester dan profetisch.

Onne Piersma was een kleine, dikke jongen, breed in de schouders, sterk als een paard. Zijn haar groeide laag over zijn voorhoofd, waardoor de dochter van de notaris vond, dat Onne een echt „misdadigers type” was. En zijn dikke, ronde gezicht was bezaaid met zomersproeten, die tot op zijn oogleden plekten.

Toen hij twaalf jaar was, liep hij weg. Op een Zaterdagmiddag. 's Avonds om negen uur, toen meester net met zijn vrouw een kopje anijsmelk zat te drinken, want meester was verkouden, werd er gebeld. En daar stond Gredske, Onne's moeder. Over haar vuilig, wit-gehaakt mutsje had ze een doek geslagen, waarin ze koulijk haar armen warmde; haar voeten staken in groote klompen, waaruit aan de kanten wat hooi stak.

„Wat is er nu aan de hand Gredske?” vroeg meester's vrouw.

„Och heden, heden, 't is weer met Onne te redden meesterke,” jammerde Gredske met haar huilerige stem.

„Wat is er dan nu weer met Onne,” interpelleerde meesterke, die graag in de rechten van meester trad.

„Hij is vutloopen. Hij is niet eens tuusweest uut skoal.”

„Wie is daar?” riep meester.

„Ikke meester,” riep Gredske.

„Laat haar toch binnenkomen,” beval meester, die verkouden was en niet in de gang wilde komen, vanuit de kamer. Gredske schopte haar klompen uit, veegde haar sokken nog eens af op de gangmat, en volgde meesterke naar binnen.

„Wat vertelde je daar van Onne?”

„Och heden meester, 't is toch wat te zeggen. Ik ken gien baas blieve over die smerige jonge. Nou is er vutloopen, hij is uut skoal weg niet eens tuusweest. Eerst docht ik soa, hij sal nog wel komme, hij sit vansels weer bij die kienders van Jelmer, mar nou komt Pieter straks tuus en die seit, dat Onne had vanmorgen al teugen 'm seit, dat er vutloope wû. En wat muk nou beginne?”

Met een punt van haar bonte schort veegde Gredske over haar gezicht, bewreef haar oogen, die altijd rood zagen.

„Tja,” zei meester, „voor zoeken is het nu te laat; maar weet je wat, loop even bij Mast aan, die weet misschien wel waar hij kan uithangen.” Mast was de peliesje.

„Ja, daar seit meester soawat, dat kon 'k wel doen,” zei

Gredske, en ze keek naar de dampende kan anijsmelk. Natuurlijk moest Gredske toen meedrinken.

„Hè, hè,” zei ze, „daar wur ik nou sûver anders van, 'k was gien menske geliek, toen 'k hier bij de deur stôn.”

Daar werd weér gebeld. Meesterke keek bedenkelijk, want ze had Zaterdagsavonds niet graag mensen in haar schoone gang. Het was de vrouw van Mast, die binnenkwam, klein en mager met een spits konijnegezichtje, dat altijd lachte.

„'n Avond meester, meesterke, Gredske.” Vrouw Mast lachte, maar veegde langs oogen en neus, wat huilen beteekende.

„Zoo vrouw Mast.” Meester trok gewichtig aan zijn lange pijp, trok met een haal de woorden: „Zijn jouw kinderen ook al weggelopen,” weer in, omdat hij ze niet kiesch vond. „Had je een boodschap?” vroeg hij inplaats hiervan.

„Och meester, meester raadt nooit wat er nou gebeurd is,” en vrouw Mast lachte schelmsch met dichte oogjes, snuffelde dan hoorbaar: „Onze Jouke en Janneke bin vutloopen.”

„Vutloopen!” echo'de Gredske, „onze Onne oek.”

„Dan hê se geselskap ân mekaer,” gnuifde vrouw Mast.

„Ja, jou lache d'r mar om,” zei Gredske.

„Lache? mens, 'k bin er heelendal van overstuur,” betoogde vrouw Mast. „Mast is al vut om se te zoeken. Ik hou mien hart vast as ik eran denk, dat hij se fiene sal.” Vrouw Mast zuchtte.

„'k Hen de kienders niet eerder mist dan een uurke leden, er binne d'r soaveul tuus. Ze waren nog tuus te eten, toen zeg ik nog: Jouke, aanstonds kniebladen snije hoor! En Janneke mut breide! Mar ik hen se niet weer sien. En nou is Mast kwaad op mij!”

Ze knipoogde in de richting van meesterke.

„Ik hou mien hart vast, as-ie se fient. Ik kon 't niet meer uuthoue in huus. Ik dacht, ik mut mar even naar meester.”

„Ik weet me gien raad,” zei Gredske.

„Kom, kom,” zei meester, „die kinderen komen wel weer terecht hoor. Maak je daarover maar niet bezorgd. Als je thuis komt Gredske, zit Onne achter de kachel.”

„Hi-hi-hi,” piepte het lachje van vrouw Mast.

„Jou skiene wel gien hart in je lichem te hewwen,” zei Gredske, en ze begon weer met de tip van haar bonte schort langs haar gezicht te vegen.

„Mens, hou je stil, 'k bin er kapot van.”

Daar werd weër gebeld. En over meesterke's schoone gang slieden vele voetstappen. Daar was Mast met modderbeenen, die zijn voeten niet veegde. Aan de eene kant trok hij Onne, aan de andere kant Jouke met zich mee. Achter hem liep Janneke.

„Daar binne se,” zei Mast postvattend voor de tafel. „En 'k ken gien woord uut de lammeling krije.” De lammeling was Onne. „Jouke doet mar niks anders as grienen. Pas op hoor, of 'k geef die 'n oplawaai waar meester bij zit.”

„Och Mast, Mast, bedenk wie je voor hewwe.”

En vrouw Mast, glunderend naar Meesterke, en tegelijk eenige tranen wegpinkend, trok het schortje van Janneke wat af. Jouke, die stil achter zijn vader te snikken stond, barstte nu weer luidruchtiger los, en daarboven uit keef de huilstem van Gredske: „Sast 't zegge, waarom stou vutloopen biste? Sast 't zegge teugen meester?”

Onne, zijn onderlip vooruit, zweeg.

„Waar hè je ze vonnen?” vroeg vrouw Mast.

„Heelendal achter 't land van Berkebos. 'n Skandael is 't en as 'k Janneke niet grienen hoord had, ha'k se niet eens vonnen miskien.”

„Och heden, had ze skreid?” vroeg vrouw Mast en ze sloeg een arm om Janneke heen.

„Ja, 'k sù d'r nog mar beklage,” toornde Mast.

Nu opeens begon Jouke, met een blik op Onne, te hakkelen:

„Hij het ons metnomen meester. Hij het seit, dat we bûten best een skaap slachte konnen, en opete, en dat we vannacht een vuurke stoke sûden meester. Hij het seit . . .”

„O, maar dat kan Onne me zelf ook wel vertellen,” zei meester. „Kom eens mee baasje.”

Wat er in de koude keuken tusschen die twee verhandeld is, zei meester pas tegen meesterke, toen de heele visite weg was. „Die jongen haalt avontuurlijke dingen in zijn hoofd. Als die onder goede leiding kwam . . .”

„Ja, dat zeg je altijd,” zei meesterke kwaad. „Maar ik vind het een schandaal om die kinderen van Mast mee te lokken. Hij met zijn ondeugende streken.”

„O, dat was een wraakneming op Mast. Omdat die hem een paar dagen geleden onrechtvaardig beschuldigd heeft,” zei meester wat doceerend.

„Nu, 't is fraai,” bromde meesterke. En ze dacht aan haar vuile gang.

— — — — —
Onne liep niet meer weg. En een tijdlang hield hij zich „koest”, zooals Mast zei. Maar op een morgen, toen de sneeuw dicht viel, en meester nog behaaglijk lag in zijn warme bed, was Gredske al aan de deur.

„Nou is 't soa wat, nou is 't soa wat. Onne steekt Pieter doad. Och heden kan meester niet even metkomme? Ik wur gek, ik wur nog gek,” jammerde Gredske, haar hoofd heen en weer zwaaiend. „Die jonge wurt mien doad.”

Meesterke bromde wat, doch meester kleepte zich gauw aan, en door de sneeuwstorm waadden ze naar Gredske's huisje, dat een eind het land instond. Gredske, dravend op haar te groote klompen hijgde: „Er is niks meer met 'm te beginnen meester. Hij mut mar naar Veenhûsen. Ik ken gien baas meer over 'm blieve.”

„Maar wat is er dan nu weer gebeurd?”

„Och, hij het een geit, dat weet meester wel. En hij is soa gek met 't beest. En nou vanmorgen sag er, dat Pieter de geit met sneeballen gooide. Och, 't binne jonges hè? En doe wierd er soa kwaad, dat er naar een broadmes graaide, dat op 'e keukentafel lei, en daar wù er Pieter met anvliege. Doe is Pieter in 'e kelder kropen, en hij het 'et knipke op 'e deur daan. En doe bin ik mar hard naar meester vlogen. As er nou de deur stukslagen het, dan . . . Och heden, heden,” stelde Gredske zich opeens jammerend het drama voor in de kelder, „en Pieter is altieten soa'n goeie jonge veur mij weest, daar hèk soan steun an had . . .” en harder baggerde Gredske door de sneeuw, die hoog opgewaaid lag op het kale veld. Meesters lange beenen sprongen over bergjes, verzakten in greppels — en boven hun hoofden vlogen een paar kraaien heen en weer met hun onheilspellend gekras.

De deur van Gredske's huisje stond open. Er weerklonk even een geschreeuw van stemmen, dàn was alles weer stil. Stampend sloegen meester en Gredske de sneeuw af, liepen het donkere gangetje in, en daar aan het eind voor de kelderdeur hurkte Onne, in zijn handen het broodmes, en onder het laaggroeiende haar gloeiden zijn oogen driftig en wreed.



„Och heden . . . heden” stelde Gredske zich opeens jammerend het drama voor in de kelder . . .

„Daar het 'er 'et mes nog,” gilde Gredske.

„Hè-è-lp,” klonk een stem uit de kelder.

„Och heden, hij leeft nog,” zei Gredske.

„Kom Gredske,” zei meester „laat mij nu even alleen met Onne praten. Dan begrijpen we elkaar beter, hè jongen? Geef mij dat mes maar alvast.” Even beknauwde Onne zijn onderlip, toen stak hij zijn hand uit, gaf het mes over.

„Gaat meester met in 'e skuur?” vroeg hij. En daar, dicht bij de geit, werd weer heel veel gesproken tusschen meester en Onne. En het slot was, dat Onne zei, dat hij in dienst wou, naar Kampen, net as Jouke van Mast, en dat hij zijn best zou doen.

Maar toen meester al weer weggewaad was door de bergen van sneeuw, kwam Onne hem nog eens hijgend achterna hollen.

„Meester, meester, wil meester dan mien geit hè, as ik vut bin?”

„Zeker jongen,” zei meester.

En zoo gebeurde het, dat, toen Onne werkelijk naar Kampen ging, op het kale grasveld in meester's tuin een geit rondhuppelde aan een lang stuk touw. Die geit bleef een doorn in meesterke's oog.

— — — — —
Hij maakte het goed in Kampen, de schrik van het dorp. En toen Jouke van Mast nog maar korporaal was, was Onne al sergeant. Maar hij kwam pas in het dorp terug als officier. Met een lange sabel, die rinkelde, en een grijze getailleerde jas, waarop twee nieuwe sterren schitterden en, zoowaar met een Amerikaansch geknipt klein snorretje. Toen hij voor het eerst met meester, waar hij logeerde, door het dorp wandelde, liep iedereen uit. Onne van Gredske, soa'n hooge oome! Er waren er al, die verklaarden, dat hij „generaal” was. Maar de notaris-dochter, die nog ongetrouwd was, zei tegen haar moeder:

„'t Is altijd een bijzondere jongen geweest. Hij had vroeger ook al zoo'n interessant gezicht.”

Maar Gredske zei tegen meester: „Ik ken er niet over uut. Ik ken er niet over uut.” En steelsgewijs keek ze aldoor naar de lange sabel, die in de hoek van de kamer stond. Ze scheen nog meer bevreesd voor Onne dan vroeger . . .

— — — — —

De 2e luitenant O. Piersma ging over naar het vliegcorps. „Zijn oude, avontuurlijke neiging, die een uitweg zoeken moet,” verklaarde meester aan meesterke, die hoofdschuddend iets zei van: „Wat bezielt hem nu weer?”

En het dorp — dat schudde ook het wijze hoofd en keurde af: „Nou gaat ie vliegen. Waarom mut er nou vliege? Waar is dat voor noadig. Daar sal wel wat achte sitte. Miskien mut er wel vliege voor straf!”

Ja het dorp schudde het wijze hoofd en rakelde alle kwa-jongensstreken van Onne weer op, van de leege fietsbanden af, tot het wegloopen, en de koekepan aan de staart van Hector van de timmerman, toe. Neen het dorp was weer heelemaal niet tevreden over Onne Piersma. En meester, die dat alles geduldig aanhoorde, glimlachte fijntjes en een weinig berustend.

— — — — —

En op een mooie, heldere zomermiddag viel ergens op de heide bij Soesterberg een vliegtuig neer, en lag daar stil, als een groote, vleugellam geschoten vogel. De warme, bloeiende heide omhoog het gezicht van Onne Piersma, het bleeke gezicht onder het laaggroeiende haar . . .

De volgende dag stond in alle groote bladen: „Heden had op de Soesterheide een droevig vliegongeluk plaats. Onze veelbelovende, kranige vliegenier, de 2e Luitenant O. Piersma is met zijn machine op onverklaarbare wijze naar beneden gestort, en hedenavond overleden.” Dan volgden nog vijf waardeerende regels.

Meester, de krant in de hand, liep door het dorp naar Gredske. Meester, die het telegram pas 's middags gekregen had, liep wat voorover. Boer Hommes dacht nog bij zichzelf: „Je ken sien hoor, dat meester ouer wut.”

Gredske was achter op het land aan het zandkruien. Ze was niets veranderd. De haren piekten nog uit een vuilwitte muts, en uit haar klompen staken sprietjes hooi. Ze ging op de kruiwagen zitten, toen meester bij haar stond.

„'t Was warm vandaag,” zei Gredske.

„Ja, 't was warm,” zei meester en veegde zijn voorhoofd af.

„Ik bin al de heele dag, van zes uur af op 't lân.”

„Zoo, zoo, van zes uur af. Dat is een heele tijd. Ja, ja. Kom,” zei meester.

„Gaat meester even met ien huus? Dan set ik 'n bakje kofje.”

„Nee - e. Ik heb niet veel tijd. Ik moet nog - e . . .”

„'t Is toch vekansje?”

„Ja, dat is zoo . . . maar . . . heb je de laatste tijd nog van Onne gehoord?”

Gredske snoof. „Dat weet meester oek wel. Dat is 'n week of wat leden. Of het meester nou van 'm hoord? Och heden, hij komt toch niet tuus?”

„Nee,” zei meester. „Hij komt niet thuis. Hij . . .”

„Nee, dan is 't goed. Ik was al bang voor 't ergste.”

„Onne zal voorloopig wel niet meer thuiskomen Gredske.”

„O nee? Hoe dat soa?”

„Hij heeft een ongeluk gehad met zijn vliegmachine.”

„Wat je segge,” zei Gredske. „En de boel stukken seker?”

„Ja, de boel stuk, en . . . hij gewond . . . Gredske.”

„Och heden,” zei Gredske. „Och heden.” Ze keek hoofdschuddend neer op haar zwarte handen, op haar vuile, witte schort.

„Hij is heel ziek Gredske.”

„Hij sal toch niet doadgaan meester?”

„Ze zijn bang voor het ergste.”

Als een kind, dat iets niet begrijpen kan, zoo staarde Gredske naar meester. Dan zei ze klagend met haar versleten stem: „Doad. Och heden, doàd! Hij het Pieter doe met èt broadmes afmake wilt . . . weet meester nog wel . . . en nou . . .”

Langzaam liep meester met Gredske naar huis. In het gangetje voor de kelderdeur bleef ze staan.

„Daar sat er, weet meester nog wel, daar sat 'er op 'e gron. Met 'et mes in sien hannen. En nou . . .” Ze schudde haar hoofd. Over haar rimpelige wangen liepen, ongemerkt, de tranen.

— — — — —
Het nieuwtje vloog door het dorp. De vrouwen stonden voor de huizen. De mannen riepen tegen elkaar over de heggen heen, die hun erven scheidden. Onne Piersma dood!

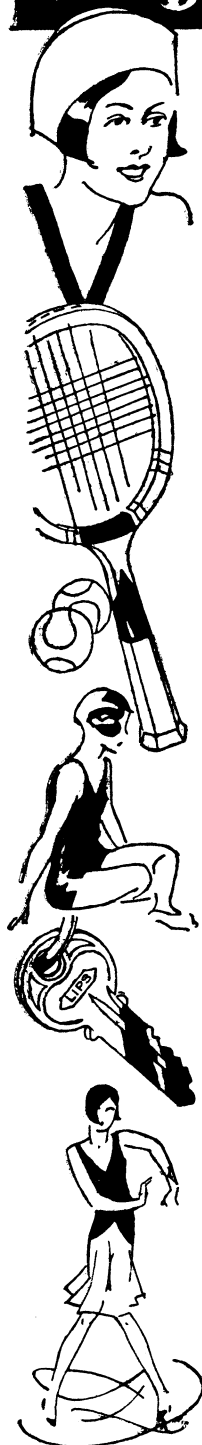
De krant van meester ging van hand tot hand, en hardop spellend lazen ze het elkaar voor: „Onze veelbelovende, krànige vliegenier . . .”

Ze schudden hun hoofden, en ze prezen hem eensgezind, waar ze hem vroeger — eensgezind — verwenscht hadden . . .

En de dochter van de notaris plakte snikkend het kranten uitknipseltje in haar dagboek, en legde er een paar gedroogde viooltjes bij.

de Bakvisch Voorheen en thans

HANS BORGMEYER



Een lange vlecht, een hoge boord
Een overhemdenblouse,
Een hoed, plat als een pannenkoek,
Een Zeeuwsche broche van Moes...
Knoopschoenen en een zwarte kous,
Natuurlijk een corset,
En, als het weer wat buig was,
Hoog op de kuif, een pèt!

Een uitgaansjurk met lange rok
Een zeer beknopt en-coeur,
Een mouw tot aan de elleboog,
Geen rouge, geen pois de senteur...
En op de bals daar nam men braaf
Mama en Tante mee:
Veleta, Polka, Spaansche wals
Quadrille des lanciers.

Een page kop, een lage hals
Een jumper, fel van tint
Een hoedje als een vliegermuts
Een dolkspeld van een vrind,
Een zijden kous, een beige schoen
Een badpak voor het strand
Een racket of een hockeystick
Het stuurrad in de hand.

Een avondjurk tot aan de knie
Een fiksch décolleté,
Een mouw? Geén mouw! Een schouderband
Poudres van Salomé!
En in de dancings-charleston
Fox-trott en saxophoon,
De huissleutel zit in haar tasch.
Dat vindt ze heel gewoon.

C. v. M.



Huiselijk babbeltje

door

Emmy Belinfante-Belinfante



We gaan knussigheid plegen, meisjes.

Hoe ik zoo plotsklaps op dat idee kom?

Luister!

Er komen, ik vertelde het je reeds eerder, veel jonge meisjes bij me.

Toen m'n dochter nog thuis was, plaagde ze me vaak met al die bezoeken.

„Zijn er weer biechtelingen?” vroeg ze dan. En ze stelde me voor om kaarten uit te deelen, groene, gele, rose, paarse.

Kwam er dan weer een van m'n jonge vriendinnetjes, dan hoonde ze:

„Welke kleur is het vandaag? Rose? Laat je kaart zien, meisje.”

Natuurlijk gaf dit veel pret en de biechtelingen plaagden lustig terug.

Welk verband dit nu houdt met m'n praatje met jullie, zal ik je duidelijk maken.

De meisjes die kwamen, waren meestal werkende meisjes en al pratende, viel 't me wel eens op, hoe slordig ze er vaak konden uitzien. Vlekken, die ik bij een vorig bezoek al geconstateerd had, zaten er nog. Lustig bengelende knopen werden *niet* vastgenaaid, veiligheidsspelden tierden welig en kousen-ladders waren gerepareerd door den boel „naar elkaar toe te halen.”

Op een aanmerking mijnerzijds volgde steeds een verwonderd:
„Wanneer moet ik dat nou doen? Ik heb nogal veel tijd!”

Diezelfde meisjes werden vrouwen. Vlug, vlug, vlug een stoom-huishoud-cursus volgen en dan klaar als huisvrouw.

Maar dan begon pas de misère! Natuurlijk wisten ze van toeten noch blazen en liep de boel in no time vierkant mis.

Ik werd dan vaak opgebeld en angstige stemmetjes vertelden me hoe dit of dat gerecht weer mislukt was, of wel, hoe manlief zuur gekeken had, omdat de kasten er niet ordelijk uitzagen. Tja! dit alles kan voorkomen worden als . . .

En daar gaan we 't nu juist over hebben.

Meisjemaat, zoo druk kun je 't niet hebben, of er blijft nog tijd over, al is 't maar eens per week om je voor te bereiden op de groote taak, die je naderhand wacht.

Want, al begin je met nog zulk goed personeel, er kan een dag komen, dat je alles zelf moet doen en dan is 't treurig als je met de handen in je krullebol zit.

Dus — moeder vindt het opperbest, dat weet ik zeker — neem je één vrijen middag en dien besteed je aan huishoudelijke arbeid. En nu ga je niet iedere week hetzelfde doen! Geen denken aan, dat zou véél te saai worden. Jullie schoolgaande meisjes hebt 2 halve en één heelen dag vrij, daar kunnen gemakkelijk eenige uren van benut worden.

En je krijgt er zelf zoo'n schik in, dat zul je zien.

De eene week ga je alles in je kamertje een goede beurt geven. De aardige stoelen wrijven, flink hoor! je krijgt er roode koonen van.

En je kast wordt weer eens heelemaal opgeruimd. Of alle aardige hebbedingetjes krijgen een sopje of worden stofschoon gemaakt.

Je leert dan zoo zoetjes aan wat het zeggen wil de kamer „een goede beurt” te geven en dit is iets, dat je naderhand, o, zoo goed van pas komt.

Juist in het begin van je H.B.S.- of Gym-tijd kun je het waarnemen, want daarna is er wellicht minder tijd voor.

Leer toch bijtijds *alle* huishoudelijke bezigheden doen. Je handen krijgen die zekere gemakkelijkheden om alles te kunnen aanpakken, hetwelk in het leven zoo hoog noodig is.

Een onhandige vrouw is me een gruwel.

En 't is *net* genoeg, dat je o, zoo gratievol thee kunt schenken en een hors d'oeuvre klaar kunt maken. Je moet net zoo goed rijst en aardappelen kunnen koken als het noodig is.

Begin er vroeg mee, ik kan het je niet genoeg aanraden.

En alsjeblieft, zorg ervoor, dat je een spijker in den muur kunt slaan, zonder dat de hamer op je vingertop terecht komt.

Kun je schoenen poetsen? Ja, kijk me maar niet zoo verbaasd aan.

In een tijd, dat het heusch niet zoo gemakkelijk is om goed personeel te krijgen, is het zaak, dat ieder z'n eigen schoenen kan poetsen.

Om te voorkomen, dat je me uit gaat maken voor een zeurpiet, ga ik je een raad geven die ietwat fleuriger is en waarbij je ondeugende kijkers zullen opleven.

Ik weet 'n dot van 'n huishoudjas voor je, die je zelf kunt maken en waarmee je er al kokende uit zult zien om te gappen.

Men neme . . . het begin van alle recepten . . . men neme dan drie meter van die gezellige stof, die Tobralco heet. Op een wit fond duizende kleurige, fleurige bloemen, als papavers, korenbloemen, etc. etc.

Hiervan knip je naar het model van je regenjas een ruime, gezellige jas in Raglanmodel, met groote zakken aan weerskanten, een omgeslagen boord en manchetten, die je even als de zakken omboort met effen rood linnen.

Nu koop je een railway-sluiting, je weet wel, je ziet ze wel eens aan tasschen en ze gaan zoo gezellig rrrrt! open en dicht.

Die zet je aan den voorkant van je jas, tot aan de halsopening.

Snap je? als je nu aan het kokerellen slaat, dan is je jurk geheel bedekt. En ben je klaar, rrrrt! stap je er weer uit.

Een ceintuurtje van dezelfde stof, rood ombiesd omsluit deze aardige jas.

Meisje, ik zou je wel eens willen zien als je ermee voor het gas-fornuis staat!

Je gaat natuurlijk *niet* beginnen met hevige taarten of puddingen. Maar ook niet met rijst of aardappelen. Dat komt pas later, als je schik in je eigen brouwsels hebt gekregen en dan ook *alles* wilt leren koken.

We gaan dan beginnen met een gemakkelijk en smakelijk toepijsje, een sinaasappel-vla.

Je perst hiertoe vier sinaasappelen en een halven citroen uit.

Vervolgens rasp je de schil van een sinaasappel.

Nu neem je drie eierdooiers en roert die met 70 gram suiker net zoolang, tot alles dik en toch wit en luchtig is. Hierbij voeg je het vruchtensap, dat je eerst gezeefd hebt, 10 gram maïzena en de geraspte sinaasappelschil. Je laat dit alles 4 à 5 minuten, al roerende, doorkoken.

Als je deze massa van het vuur genomen hebt, vermeng je die met de overgehouden drie eiwitten, die je eerst stijf geklopt hebt.

Laat de vla bekoelen en dien ze met biscuits op.

Niet moeilijk, vindt je wel? En uitermate geschikt als debuut voor je optreden als kokkin.

Help! kijken, je plaag van een broer veronderstelt al direct dat je met zooveel zorg klaar gemaakt gerecht aangebrand zal zijn, of wel één klont, al klont!

Rustig laten plagen, hoor! Wedden, dat ie voor 'n tweede keer z'n bordje bijhoudt?

Nog een toetje, dat gemakkelijk te maken is?

Rijstkoekjes.

Je vraagt maar aan moeder hoeveel rijst en melk je nodig

hebt, dit is bij ieder gezin verschillend en ik kan je er geen juiste maat van opgeven.

Laten we zeggen 1 ons rijst op 1 liter melk.

Na de rijst flink gewasschen te hebben kook je deze gaar in de melk, roert er voorzichtig 2 eieren, kaneel, suiker, wat tarwemeel en geraspte chocolade doorheen.

Nu laat je de rijst koud worden en vormt er, wanneer deze heelemaal koud is, langwerpige koekjes van, die je wentelt in fijngestampte chocolade en suiker, om ze dan in boter of reuzel in de koekenpan te bakken.

Een zalig toetje voor het Zondagsmenu. Je wordt nu langzamerhand een specialiteit in nagerechten.

Bitterkoekjes-vla.

Hiervoor leg je in de groote compoteschaal twee aan twee bitterkoekjes op elkaar, die je vooraf besmeerd hebt met een lekkere, frissche jam, bessen en frambozen, of pruimen-jam. Je hebt tevoren een vanille-vla gemaakt van melk, maïzena, vanille, een stukje boter, een eierdooier en 2 eieren. Door al je kokerellen heb je nu wel de noodige handigheid gekregen om te voorkomen, dat het sausje schift.

Je giet dit langzaam en voorzichtig over de bitterkoekjes heen.

Tegen dat je het smakelijke schoteltje opdient, doe je er een kwart kannetje geslagen room vermengd met poedersuiker overheen.

Voor alle zekerheid vertel ik je nog even hoe je de vanille-vla maakt.

Ook al heel eenvoudig.

Je klopt de eieren en voegt die, flink roerend bij de maïzena. Nu breng je melk, vanille en een klein stukje boter aan de kook. Heel langzaam, hoor!

Voeg, steeds roerende zooveel kokende melk bij de aangemengde maïzena tot de eieren verwarmd zijn. Nu gaat alles in een pan op een vuur, dat *vooral* niet te warm mag zijn. Je blijft

voorzichtig roeren en laat de vla 4 à 5 minuten doorkoken.

Nu een lekkernij waar je je vriendinnen in vervoering mee zult brengen. Zalg! knal! eenigies! ik hoor 't ze al roepen.

Marrons glacés.

Een pond mooie en groote kastanjes kook je in een pan water gaar en pelt ze daarna voorzichtig.

In een klein pannetje kook je nu een hoeveelheid water, vooral niet teveel met flink wat suiker, wel 3 ons b.v. en een klein scheutje vanille-essence. Wanneer je met een lepel, dien je door de vloeistof heen haalt, draden optrekt, dan is je stroopje klaar.

Nu neem je een stopnaald en prikt daar één voor één de kastanjes mee op, die je in de suikerstroop rondwentelt en daarna net zoolang in de lucht ronddraait, tot het glazuur geheel hard is.

Een smulletje, meisjes!

Je bent nu zoo zoetjes aan 'n heelen piet geworden op kokerel gebied en we gaan eens 'n lekker broodschoteltje maken. Je begint dus met een paar dagen het oudbakken brood te bewaren. Je heb er vier ons voor noodig.

De verdere benodigdheden zijn:

1 ½ liter melk

1 ei

5 sinaasappelen

2 ons suiker

2 ons boter

een snuifje zout

de geraspte schil van een citroen.

Aan het werk nu!

Het brood wordt ontdaan van de korst. Weeg het zekerheids-halve nog even na, want vier ons moet er zijn.

Nu ga je de melk koken, het brood erin fijn wrijven en er een snuifje zout bij doen.

De boter doe je in een vuurvast schoteltje en roert die tot

een roomachtige massa. Vervolgens voeg je hierbij de suiker, de eierdooiers en de geraspte citroenschil.

Je roert dit mengsel net zoolang, tot de suiker er geheel in opgelost is, waarna je er het geweekte brood aan toevoegt. Nu mag het sap van de sinaasappelen er doorheen en dan heel vlug en voorzichtig het eiwit, dat je tevoren flink stijf geklopt hebt.

Je laat het schoteltje in een matig verwarmden oven licht-bruin worden.

Nu krijg je nog een recept, dat ik van een Indische vriendin kreeg en met veel succes en tot genoegen van de huisgenooten klaar maakte.

Amandelballen!

Hiervoor heb je noodig:

meel

3 eieren

1 p. amandelen

6 ons poedersuiker

de geraspte schil van 1 citroen.

Je klopt de eieren flink en voegt er de gepelde amandelen bij. Eerst even vertellen, dat je die een poosje laat weeken in heet water, opdat je de schil er gemakkelijker af krijgt.

Je voegt nu de suiker en de geraspte citroenschil toe.

Héél langzaam doe je er nu zóóveel meel bij, dat het een stijf beslag wordt.

Hiervan maak je mooie, ronde balletjes, die den vorm van appelen hebben en die je dan in boter bruin bakt. Het beste doe je dit in een vetpannetje. Niet tè bruin laten worden, hoor!

Nu sier je iederen bal op met een steeltje van sucade en schikt ze keurigjes op een kristallen schaalte, waar je tevoren een papieren servetje met zoo'n aardig uitgetand randje op gelegd hebt.

Want — niet alleen, dat al wat je bakt en kookt goed bereid

moet zijn, het moet ook aardig opgediend worden en dit moet je juist in kleinigheden vinden.

Laat het je nooit te veel moeite zijn iets op tafel te brengen, dat het oog streelt.

Als in den herfst de bladen van de boomen, zoo goudgeel zoo roestbruin, of helrood zijn, breng dan nooit de fruitschaal op tafel zonder dat het fruit rust op de herfstbladeren in die prachtige oplopende tinten. 't Is een lust voor de oogen en dat mag je je huisgenooten niet onthouden.

Als je in het voorjaar vader tracteert op kievitseieren, leg ze dan, als je ze gekookt hebt op een kristallen schaal-tje, waar je eerst een servet en wat waterkers op gedaan hebt.

Zet je bij het dessert de vingerkommetjes neer, gevuld met lauw water, doe er dan een uitgetand citroenschijfje in.

Het zijn allemaal kleinigheden, maar ze verhoogen zoo de genoegelijkheid van de maaltijden.

En dan de verschillende feestmaaltijden!

Het Paasch-maal!

Dat moet bijzonder fleurig en gezellig zijn. Want staan niet de mooiste bloemen je ten dienste?

Minstens een week van tevoren ga je al aan het werk. Ik vertrouw, dat je de noodige handigheid hebt om met waterverf en een penseeltje wonderen te doen.

Je gaat natuurlijk Paascheieren maken.

En hierbij houdt je rekening met de verschillende huisgenooten.

Je broer Bob, 'n echte flirt, krijgt een schat van 'n juffrouw op z'n Paaschei. Een met 'n groote floddermuts, een uilenbril en een puntkin. Je kleine zus krijgt een lief Paasch-haasje op haar eitje.

Je eigen fantasie helpt je wel bij het beschilderen van de eieren. Een paar bloempjes, aardige figuurtjes, drie gekleurde

randen. Er is verscheidenheid genoeg om de eieren fleurig te maken.

Ieder krijgt een naamkaartje bij z'n bord waarop in de kleuren, die het ei tooien z'n naam geschreven staat, in flinke sierletters.

Het tafellaken en de vingerdoekjes. O, die zijn ook niet gewoon. Daar heb je ook al je krachten en tijd aan gegeven. Hiertoe heb je zoo'n aardig effen wit tafelstel gekocht van crêpe-papier en je hebt den rand van kleed en servetten ook alweer met waterverf beschilderd.

Heel voorzichtig heb je er motieven op aangebracht van gele primula's met teer-groene blaadjes.

Het was een heel werk, maar het resultaat is verrassend en ik denk, dat alle huisgenooten er zorg voor zullen dragen, dat je mooie tafelstel meer dan één keer gebruikt kan worden.

Vier gekookte eieren worden gebruikt tot een aardige tafelversiering.

Je hebt er heel voorzichtig een klein dopje afgesneden en de eieren nòg veel voorzichtiger uitgehold.

Natuurlijk verwerk je dit wel in het een of andere etentje.

Op deze eierschillen komt ook een aardig teekeningetje en dan vul je ze met zachtgroen en zachtgele reepjes van vloei-papier en in dit zachte nestje leg je kleine fondant-eitjes.

Op iedere hoek van de tafel plaats je zoo'n ei.

Als midden-stuk neem je een zacht-getinte drijfschaal waarin je primula's met teêre varens legt.

En dan maak je nog iets dat het oude hart van lieve Grootje blij zal doen kloppen.

Ik denk, dat je, toen je klein was, wel eens beestjes van klei hebt gemaakt.

Welnu, dan ga je van die aardige, ouderwetsche schaapjes van boter kneden.

Je geeft ze krenten als oogjes, en steekt ze een palmtakje boven op hun bol en om hun boterhalsje een lichtblauw lintje.

Zoo schakeer je ze op een aarden schotel, tusschen frisch groen.

Nu heeft je Paaschtafel alle kleuren, waarmee de natuur zich tooit op het Opstandingsfeest.

Blauw als de lentehemel, groen als het frissche, jonge loof, geel als de primula's.

Als het zelf-gebakken Paaschbrood dan nog verschen knapperig in mandjes van raffia ligt, o, dan . . . zou ik wenschen, dat ik aan mocht zitten om te zien wat toewijding en handigheid kunnen wrochten.



... stapten we lachend het
blauwe trapje op ... Blz. 87



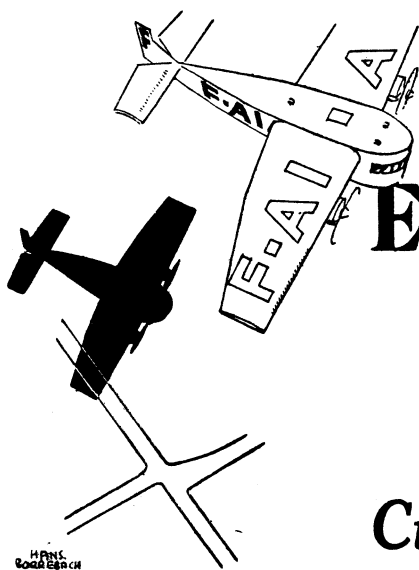
„Cis en haar jongens”.



...om per 4-motorige Far-
man-ééndekker ... Blz. 81



Ze deden aan alle feestelijkheden mee, aan ring-
stekerijen ... Blz. 51



Een vliegtocht naar Parijs

door

Cissy van Marxveldt.

Vlak voor de vakantie, die we ons hadden voorgesteld, door te brengen met onze jongens ergens midden op de hei, kwam de even onverwachte als lichtelijk huiveringwekkende invitatie van de Farman Luchtvaartmaatschappij, die een dagelijksche pakketpost- en passagiersdienst [Parijs—Amsterdam onderhoudt, om per 4-motorige Farman ééndekker een tochtje naar Parijs te maken. We keken mekaar blij-verrast aan, mijn man en ik.

„Nu, wat zeg je?” vroeg mijn man, die reeds meer gevlogen had, en die deze uitnoodiging wel als puur genoeg beschouwen kon.

„We doen het natuurlijk,” zei ik. „Waarom zouden we 't niet doen?”

„Durf je wel?” Dit aarzelend, bij mijn onverwacht enthousiasme.

Ik hield me groot. „Natuurlijk durf ik wel. Het is eens weer een nieuwe sensatie. Maar, diep in mijn hart, wist ik, dat ik wel, als de dag van vertrek zou naderkomen, terug zou schrikken

voor het idee, drie en een half uur in de lucht te moeten zweven, alvorens ik in Le Bourget bij Parijs weer vaste grond onder de voeten zou voelen.

„Misschien kun je eerst nog eens in Schiphol een tochtje boven de stad maken,” stelde mijn man voor.

Maar dat weerde ik onmiddellijk af. „Nee, asjeblijft niet. Want als dat me niet bevalt, ga ik zeker niet naar Parijs. Ik wil maar liever heelemaal niet weten hoe het aanvoelt.”

„Als je 'maar bedenkt, dat je onderweg niet kunt uitstappen,” zei een welmeenend vriend, die bij de uitnodiging aanwezig was.

„Dat kan ze wel,” zei een even welmeenende vriendin. „Je landt toch zeker in Rotterdam en Brussel. Als je 't lam vindt, kun je nog altijd per trein verder.”

„Nee, die schande mag je mij niet aandoen,” zei mijn man.

„Als ik er eenmaal in geklommen ben, blijf ik er in, al vind ik het nog zoo ellendig,” beloofde ik met klem.

„Als ze dat zegt, dan doet ze het ook,” zei mijn man trouwhartig.

Maar de welmeenende vriend trok zijn wenkbrauwen op en zei sarcastisch: „Nu, we zullen zien!!”

De Groote Dag naderde. Naderde wel wat al te vlug, volgens mijn bij tijden beklemd gemoed. De dag voor de Bewuste togen we met de jongens naar Schiphol om de Farmanmachine te bewonderen, en het vliegveld eens in alle onderdeelen te bekijken. Dank zij de vertegenwoordiger van de Farman-dienst, die op Schiphol zetelt, konden we een kijkje nemen in de enorme vliegloods, waar tal van machines „op stal” stonden. Naast een reusachtige drie-motorige Fokker, met welk type men hoopt in October de vastgestelde postvluchten naar Indië te ondernemen — als jullie dit leest, zullen deze eerste vluchten misschien reeds tot een geregelde dienst zijn uitgegroeid — stond het baby-vliegtuigje, dat als een wonderlijke acrobaat de lucht-

reclames van Persil en Heinekens bieren volvoert. En nooit heb ik beter gevoeld, hoe veilig het luchtverkeer moet zijn, als toen ik daar in de hangar die sprinkhaan van een vliegmaschine zag staan, veel kleiner, dan ik me had voorgesteld, en die ik zoo vaak, hoog tegen de blauwe hemel, haar halsbrekende looping-the-loops had zien maken.

Het weer was vrij slecht. Het woei hard en het regende af en toe. En toch kwamen en gingen geregeld de machines voor Duitschland, Zweden, Zwitserland, Frankrijk en Engeland. Ook „onze” Farman was erbij. Ik blikte alvast in de cabine, die er met zijn grijze fauteuiltjes genoegelijk uitzag, en mijn oudste jongen, die met me mee exploreerde zei: „Daar zult u nu morgen inzitten. Ik wou, dat ik met u meemocht.” Maar mijn jongste spruit sprak: „Ik zit liever op mijn Vliegende Hollander.”

Het trof me, hoe de deftige Fokkers met hun geelbruin-gelakte vleugels en hun sierlijk blauwe cabines wel heel gunstig afstaken tegen de Deutsche Junkers van de Lufthansa, met hun gegalvaniseerd ijzeren karkas, smoezelig, alsof ze eenige dagen in de rook hadden gestaan. En terwijl ik dit stond te bespiegelen, cirkelden boven onze hoofden de slanke militaire vliegtuigen, en stapten langs me twee oude Engelsche dames, grijze haarknoetjes onder strakke viltten hoeden uit, met cordate stappen op een Fokker toe, die klaar stond voor de reis naar Londen.

„Zie je dat?” zei mijn man, en hij wees naar de twee fiere dochteren Albions.

„Ja,” zei ik, en redde onze jongste telg, die zich naïef onder een vleugel van een Fokker verstopt had.

De regen joeg ons weer naar binnen in de groote lichte Hall van het K.L.M. gebouw. De vertegenwoordiger van de Farman bracht ons nog naar een kamertje, waar elke twee uur op tabellen vermeldt wordt, hoe de windsterkte het uitzicht en de algemeene

weersgesteldheid op de verschillende luchtlijnen is, hetwelk me een veilig gevoel gaf.

„Als het heel slecht weer is, wordt er dan niet gevlogen?” vroeg ik.

„Ja, bij heel slecht weer blijven ze thuis,” was het hoopvolle antwoord.

Ik keek naar de grijze, van regen doorstriede lucht. „Nu, ik geloof, dat het morgen heel slecht weer zal zijn,” zei ik, waarop mijn oudste zoon met loffelijke vindingrijkheid opmerkte:

„Mama is bang, dat weten we allang.”

— — — — —
En de volgende morgen — regen, vliegende wolken, en af en toe een glimp valsch zonlicht — sprak Vami, die een groote rol in dit boek te spelen schijnt: „’t Wordt niks met het weer vandaag.”

„Zou het niet opknappen?” vroeg ik nog beschroomd bij deze zoo pessimistische woorden.

„Opknappen? Geen sprake van. ’t Zal tegen de middag erger worden, let u maar op mijn woorden.”

„Wat noem je tegen de middag?” vroeg ik nog ten overvloede.

„Nou, zoo tegen een uur of vier, half vijf. Moet u uit vandaag?” informeerde Vami, die mijn belangstelling natuurlijk al te opzichtig vond.

„Ja, we gaan naar Parijs,” bekende ik.

„Nou, dan zit u in de trein. Daar hebt u nergens last van,” troostte Vami. En terwijl hij zijn kraag opzette voor een nieuwe, fiksche regenbui, en terwijl ergens in huis dozijnen deuren tegelijk schenen open en dicht te klappen, zei Vami: „Ik wensch u een plezierige reis.”

„O dank je wel,” zei ik. En met een lichte weemoed in mijn hart keek ik naar de zwiepende takken der boomen, terwijl het Vami karretje wegratelde. Welke overdreven stem fluisterde

daar binnen in me: „Zou je deze boomen wel ooit terugzien? Zou je wel ooit . . .”

Ik snelde naar boven. Neen, aan zulke sombere gedachten wilde ik niet toegeven. Ik zag voor me de twee oude Engelsche dames, en ik zag de cordate stap van de laaggehakte schoenen. Zou ik dan minder cordaat willen zijn? Neen toch immers . . .

's Morgens belden tal van vriendinnen op. De een zei: „Het gaat nogal met het weer hè?” De ander zei: „Zeg kind, je treft het niet.” En een derde ried practisch: „Weet je wat ik zou doen in jouw plaats? Ik ging rustig met de trein.” En een vierde zei bemoedigend: „Ze kregen mij met geen folterwerktuigen in een vliegmaschine. Wees niet zoo stom zeg, en ga toch niet met dit ellendige weer.” Maar ik antwoordde met een opgewektheid, die ik bij lange na niet voelde: „Och, het zal best meevallen.”

Toch, toen om twee uur mijn man naar Schiphol telefoneerde, of er gevlogen werd om het weer, zat ik in spanning wat het antwoord zou zijn. Zouden ze op Schiphol Vami's dreigende voorspelling deelen? Maar neen, het rustige antwoord was, dat er wél gevlogen werd, en ik wenschte vurig, hoewel stil voor me heen, dat Vami, inplaats van een trouwe melkbezorger, geboren was om aviateur op de Farman te zijn. Misschien dat dan, dank zij zijn sombere profetie . . . Ik zuchtte, en vischte jurken uit de kast, die ik voor Parijs wel geschikt achtte.

Om drie uur togen we, nagewuifd door de beide telgen en ons blonde Deutsche Gretchen, die alle drie stikvol raadgevingen en goede wenschen zaten, per auto naar Schiphol. Af en toe kletterde de regen tegen de raampjes van de auto, en het vee in de weiden school kleumsch en zielig bij elkaar. En de boomen bogen hun kruinen, alsof ze ons voortdurend hoofdsche neigingen toezonden. We kwamen voorbij een aardig, vriendelijk huisje, dat vlak aan de weg stond. De gordijnen waren weggeschoven en voor het raam zat een oude vrouw te breien.

Een hardgeel kussen steunde haar rug. Ze keek naar buiten langs een bloeiende geranium, die in de vensterbank stond. En op de tafel zag ik het theelichtje branden, zoo huiselijk en gezellig, als dat alleen in Holland kan. Ik zuchtte even. Ik had wel graag in die stoel gezeten, met het foeileelijke kussen in mijn rug. En ik had zelfs wel graag verder gebreid aan de kous of de sok of wat het was.

„Zie je er dan zoo tegen op?” vroeg mijn man.

„Heelemaal niet,” jekte ik ferm, terwijl een nieuwe windvlaag de raampjes van de auto rammelen deed.

We reden tot voor het K.L.M.gebouw. De deur stond uitnoodigend open en de weg naar het kantoor van het Farman-agentschap was al zoo bekend. De Vertegenwoordiger, de heer Hunck, verwelkomde ons met de woorden, dat we de eenige passagiers tot Brussel waren, en dat er, vanwege de wind, in Rotterdam niet zou worden gedaald. Toen kregen we onze kaarten, tegelijk met een verzekeringpolis, één voor mijn man en één voor mezelf, die we allebei moesten onderteekenen. Ik las nog in de gauwigheid, dat „en cas de mort, résultat d'un accident”, een som van frs. 150.000.— zou worden uitgekeerd, en dat je o.a. bij het verlies van een groote teen 10% van dat bedrag zou ontvangen. Een gewone teen zou slechts 5% opbrengen. Ik kan niet zeggen, dat de opsomming van diverse verminkingen in de polis me opfleurde, maar daartegenover vond ik het toch wel bemoedigend om te lezen, hoe trouw de maatschappij voor je zou zorgen, wanneer je een duim of een pink of je heele rechterhand of een oor in de slag zou laten.

In het kantoor zelf heerschte al de drukte van het naderend vertrek. Mecaniciens liepen heen en weer, de piloot, in zwart leer gehuld, kwam binnen en sprak in rad Fransch eenige onverstaanbare woorden, en ik dacht plotseling verblijd, dat hij misschien toch nog op het laatste nippertje kwam vertellen, dat hij met dat hondenweer liever niet zou vliegen. Eilacie,

deze hoop bleek ijdel, want geen vijf minuten daarna waarschuwde een mecanicien, dat het tijd was om naar buiten te komen. En toen ik werkelijk op het groote vliegveld stond, en de groote, trillende grijze vogel zag staan, die ons naar Parijs zou brengen, kreeg ik opeens het gevoel, dat het toch heerlijk was deze tocht mee te maken, en, terwijl de motoren proef-ronkten, stapten we lachend het blauwe trapje op, dat naar het binnenste van de „kist” leidde.

De cabine was schuitvormig met een uitlopende punt, waarin twee grijze fauteuultjes broederlijk naast elkaar stonden, en waar je een vrij uitzicht had vòòr en op zij over het landschap, dat je, hoog in de lucht zou voorbijvliegen. We gingen zitten. De machine trilde heviger. De motoren raasden. En dan plotseling, zòò plotseling, dat ik bijna van mijn stoel schoot, kwam er beweging in de grijze vogel, die eerst met een flinke vaart over het vliegterrein huppelde, om dan langzaam, met zacht-deinende schokken, als werden we aan een reusachtig hijschtouw naar boven geheschen, te stijgen. Dat was een wonderlijk beklemmend moment. We zwenkten in de lucht, we trokken hoger en hoger, we vlogen met de kop schuin tegen de wind in en met vleugels, die af en toe trilden, la ville lumière tegemoet.

Eerst vond ik het werkelijk niet prettig, maar toen ik er aan gewend was, dat daar beneden in de diepte de kerktorens en huizen leken op de kleine gebouwtjes van een kinderbouwdoos, en dat de vele sloten en vaarten waren ingekrompen tot de breedte van een haarlint, voelde ik me meer op mijn gemak. Mijn man wees me: Aalsmeer met de Westeinderplas, waarop we duidelijk eenige scheepjes konden ontdekken, die zich niet voort te bewegen schenen, doch als het ware op de gladde, weerschijnende vlakke geschilderd leken. Daarna doemde beneden ons een groot, fleurig veld op, keurig in rechthoeken doorsneden, wat mijn man deed veronderstellen, dat dit wel

Boskoop zou zijn met zijn vele tuin- en bloemgronden. We vlogen misschien wel een kleine 200 K.M. per uur, maar toch kreeg je het merkwaardige gevoel, dat je stil in de lucht hing. In een trein zie je het landschap, de huizen en de beroemde telegraafpalen voorbij suizen. Maar in een vliegtuig schuift de bewoonde wereld, waaruit alle bedrijvigheid verdwenen is, ongemerkt onder je door, en ik weet zeker, dat ik het veel prettiger en ook aannemelijker zou hebben gevonden, als het oorverdovend lawaai van de propellers tenminste met zich mee had gebracht, dat je huizen en kerktorens en koeien en treinen als razende Rolanden, onder hondengeblaf, autogetoeter en meer bekende aardsche geluiden, zou hebben zien voorbijschieten. Dat gevoel van stilhangen, gaf me weer de beruchte prop in de maag, die je op H.B.S. leeftijd had bij een schandalig voorbereide, of nog erger, onverwachte repetitie. En ik kneep mijn man, die zoo rustig en kalm naast me zat rond te kijken, alsof hij in zijn stoel voor zijn bureau zetelde, eens flink in zijn arm.

„Wat is er dan?” vroeg hij...

„Bang!” loeide ik. Je moet loeien in een vliegtuig om de donderende motoren te overstemmen. Om een intiem of teeder gesprek te voeren moet je warempel de lucht niet ingaan.

„Maar waarom?” riep mijn man terug.

Ik haalde mijn schouders maar op. Ik kan toch moeilijk gaan brullen, dat ik de situatie in een vliegtuig anders wenschte.

„Kom, kom,” zei mijn man vaderlijk, en hij tikte me bevestigend op mijn hand, „je hoeft nergens bang voor te zijn, als ik bij je ben.”

Ik dacht: „Ja, daar heb ik wat aan. Ik kan beter de piloot bij me hebben op het oogenblik.” Ik blikte achterwaartsch omhoog, waar ik de piloot, vastgebonden in zijn stuurstoel zitten zag, terwijl achter ons in de cabine, de reserve-piloot rustig om zich heen stond te kijken. Dit leek werkelijk vertrouwenwekkend. En toen herinnerde ik me de woorden van de

welmeenende vriend, die zei: „Zoolang de motoren maar draaien, hoef je nergens bang voor te zijn.” Nu en òf die draaiden. En ik bepeinsde het ademstokkend verhaal van dezelfde vriend, die vertelde hoe hij eens in Parijs was opgestegen met een twee-motorige Fokker, en hoe ze halfweg Parijs—Brussel ontdekten, dat één motor niet meer werkte.

„En toen?” had ik angstig gezucht.

„Toen? Wel, we zijn op één motor doorgevlogen, in Brussel geland, en daar op een andere machine overgestapt. Simple comme bonjour.”

Och ja, als je dat bedacht, was er feitelijk geen enkele reden om angstig te zijn. Ik zette me wat gemakkelijker in mijn stoel, en boog me naar voren om beter Rotterdam te zien, dat we rechts passeeren, toen onze „kist” plotseling volgens mijn gevoel wel een honderd meter zakte. Ik keek bliksemsnel om naar de piloot, maar die zat er nog, blijkbaar vol interesse voor zijn machine. Het was een van de verfoeilijke bumpings, die we al in lichte graad een paar maal sinds het opstijgen hadden meegemaakt. Direct trok de machine met zachte rukken weer hooger op. De vleugels wiegden trillend op de wind heen en weer. De regen spetterde tegen de ruitjes. Ik keek verbaasd rond bij al dat vreemde gebeuren. Mijn man lachte.

„Wat dacht je?” zag ik hem zeggen.

Ik wees welsprekend met mijn duim naar beneden.

„Kijk, daar heb je de Maas,” zei mijn man.

„Maling aan de Maas,” dacht ik. En ik had heelemaal geen lust, om er zelfs maar naar te kijken. Al even weinig aandacht schonk ik Dordrecht met zijn viersprong van rivieren, die mijn man zoo blijmoedig aankondigde, noch de spoorbrug bij de Moerdijk met het Hollandsch Diep. Ik had mijn oogen gesloten, zag niets van mooi Holland, dat daar rustig onder ons weggleed, en dat met zijn markante punten, als rivieren, bruggen en steden een reusachtige landkaart leek. Toen ik mijn oogen weer even

opende, vlogen we zoo rakelings over een kerktoeren, alsof onze aviateur van plan was boven op de koepel een landing uit te voeren.

„De Kathedraal van Oudenbosch,” zei mijn man.

„Waarom vliegen we zoo laag?” gilde ik terug.



„Waarom vliegen we zoo laag?”

„Om onder de donkere wolken te kunnen doorvliegen. Zie je niet hoe laag de wolken hangen?”

Ja natuurlijk zag ik dat. De regen droop er aan alle kanten uit in lange, onheilspellende slierten. Dat waren de wolken, die Vami tegen half vijf voorspeld had. Half vijf. De tijd, dat in de keuken de fluitketel gilde. Even daarna zou blonde Gretchen

de thee boven brengen. De tijd, dat de jongens uit school zouden komen. De oudste met een opgewonden betoog over voetbalprestaties en straathockey-wedstrijden. De jongste met een lang uitgesponnen verhaal over bedreven kwajongensstreken. Hoe Eddy het kaartje met „bel defect, kloppen s.v.p.” van deurpost 89 op deurpost 91 had geprikt. En hoe Paul bij de vischhandel op de Koninginneweg met een gevonden peukje krijgt voor alle prijzen op het zwarte bord nog een extra een had geplant, zoodat garnalen nu genoteerd stonden voor *f* 11.25 het pond en schelvisch voor *f* 10.80. Was ik er wel ooit van doordrongen geweest, wat een gezellig, genoegelijk uur van de dag dat was? Ik kreeg beslist medelijden met de jongens. Nu zou alleen Gretchen er zijn om verhalen aan te hooren en baldadigheden te remmen. Vader en moeder zwalkten immers hoog in de lucht boven Noord-Brabant. En ik zou aan mijn rechterhand Zeeland gezien hebben met zijn eilanden en zijn Ooster- en Wester Schelde, zoals mijn man me later vertelde, als ik maar genoeg belangstelling getoond had, en niet gedacht had aan de jongens en de gezellige thee en de behaaglijkheid van mijn eigen kamer. Ook Antwerpen en Mechelen kon ik niet de aandacht schenken, die ze verdienden, ik zag aldoor maar de vleugels van het vliegtuig wiebelen en af en toe het donker neerstrijken over onze cabine. Maar de motoren raasden en als een wispelturige vogel zakte onze machine telkens weer, om even dikwijls weer opnieuw te stijgen, de strijd aanbindend met de haar belagende elementen.

Toen — wazig — maar van een verheugenis, zooals voor dorstigen de oase in de woestijn pleegt te zijn, doemde rechts van ons Brussel in nevelen op, en schuins-links voor ons konden we het vliegveld zien liggen met eenige vliegmachines gestoffeerd. We cirkelden er om heen, en dan langzaam, langzaam, steeds wat toegevend, daalden we, botsten twee-, driemaal, huppelden dan voort over de grond. Een geronk, een getril, en een ont-

stellende stilte. De motoren, die zwegen. Maar nu hinderde dat niet meer. Mecaniciens kwamen op ons toegelopen en opgelucht daalde ik het blauwe trapje af. We waren in Brussel. Een geuniformde meneer vertelde ons, dat er pas een vliegtuig was binnengekomen, waarvan de meeste reizigers luchtziek waren geweest. „'t Weer is ook slecht,” zei hij nog ten overvloede. Ik dacht: „Ja, dat wist ik vanmorgen vroeg al”.

Mijn man plaagde me: „En, wil je met de trein verder?”

„Geen sprake van,” zei ik fier. „Ik stel er me verbazend veel van voor op Le Bourget, waar ook Lindbergh gedaald is, neer te strijken.”

„Ik vind, dat je toch meer praats op de grond hebt, dan in de lucht.”

„Gelukkig maar,” zei ik, „anders zou het tamelijk saai voor je zijn.”

We gingen even in het restaurant op het vliegveld zitten en dronken eau Vitel. Door de ramen zagen we hoe onze Farman nog van alle kanten werd nagekeken en onderzocht. Dat gaf je werkelijk het plezierige idee, dat ze je toch maar niet klakkeloos aan de elementen overleverden. Toen werden er over het veld koffers gedragen, die werden ingeladen. Sierlijk en bevallig daalde naast onze Farman een ander vliegtuig neer en ik zag onze piloot kalm over het veld lopen, terwijl hij zichtbaar genoot van een groot stuk meloen. De gelukkige!

Spoediger dan ik dacht bestegen we voor de tweede keer de vliegmachine, wat ik al vrij gewoon begon te vinden. Na ons klommen nog twee Amerikaansche dames en twee Duitsche heeren naar binnen, zoodat we het vroolijke zestal vol hadden. Het stijgen ging zoo ongemerkt en plezierig, dat ik me werkelijk verbeelden ging al „airproof” te zijn. En daar het landschap na Brussel vrij eentonig was, soesde ik kalm in. Met een schok kwam ik tot de werkelijkheid terug, doordat ik me verbeeldde, dat de motoren niet meer raasden. Nee, maar dan . . . dan was

alles voorbij. Wat had de welmeenende vriend ook gezegd? „Als je valt kind, dan ben je onmiddellijk bewusteloos, daar merk je niets van.” Dus dan waren we, terwijl ik sliep, naar beneden gestort, en kwam ik nu weer bij uit mijn bewusteloosheid. Ik draaide me om of mijn man er nog was. Ja, die zat nog naast me en las een krant. Hij zou toch zeker niet zoo onaangedaan zijn krant lezen, wanneer we net van 200 M. hoogte naar beneden waren geploft. En toen werd ik pas heelemaal wakker. De motoren ronkten uitbundiger dan ooit en vlak onder me zag ik pyramide-vormige heuvels. Leed ik aan zinsbegoocheling? Waren we naar Egypte afgedreven? Maar mijn man wees kalm: „We vliegen over de mijnstreek van België en Noord-Frankrijk. Dit zijn bergen van kolenslakken.” Gelukkig, dat wist ik al weer.

Het Fransche landschap was sterk geaccidenteerd, boschachtig, maar bood vanuit de hoogte weinig afwisseling. Alleen gaven de met verschillende kleuren beplante heuvelruggen je het idee van een gezellige bonte lappendeken. — Het weer werd steeds slechter. We daalden voortdurend tot op bijna 100 Meter, zoodat het soms werkelijk was of we de schoorsteen van de huizen even en passant wilden meenemen, stegen dan weer, om even daarna weer onder donkere wolken door te kruipen. Ik begon toen hartelijk naar het eind te verlangen. Maar als ik dan bedacht, dat het eind Le Bourget was en daarna Parijs, schikte ik me wederom gelaten in mijn stoel, voor het laatste nog te vliegen uur. We passeerden St. Quentin en Compiègne, en mijn man wees me nog waar tien jaar geleden de slagvelden waren geweest. Hij herkende hier en daar nog de overblijfselen van versterkte punten. En terwijl ik zoo doorsoesde over de oorlog, die nu al weer zooveel jaren achter ons ligt, en neerkeek op het nu zoo vruchtbare land, dat tien jaar geleden nog een ontredde chaos van verschoten huizen en vernielde akkers was, ontdekte mijn man, nòg vlugger dan ik

het verwacht had, het vliegveld van Le Bourget, kenbaar aan de hangars, en aan de roode, wapperende vlaggetjes, die het terrein afbakenden.

„Le Bourget,” zei hij. Zoo moeten de woorden „land in zicht” Columbus in de ooren hebben geklonken, toen hij er op uittoog om Amerika of eigenlijk gezegd Indië te ontdekken. We daalden erg scheef. Het leek me alsof één vleugel de grond al raakte, terwijl de ander loodrecht omhoog wees. En ik was wat blij, dat de piloot tenminste vastgegespt zat, anders was hij er op het laatste moment nog uitgeslagen. Maar dān richtte de machine zich, bonsde, en botste en hobbelde over de grond, zoodat één van de Amerikaansche dames als een slappe pop uit haar stoel en er weer in terug wipte, en stond — eindelijk — stil. We waren in Le Bourget aangekomen. Dit was me zóó bekend van de vele films, waarop ik het aanschouwd had, dat ik het gevoel kreeg, hier meer geweest te zijn. Ik voelde me dan ook dadelijk thuis. Toen naar de douane, die vlug de bagage doorkeek, en daarna in de Farman-auto, die buiten klaar stond om ons naar het hartje van Parijs te brengen, voor het Grand-Hotel.

Ook de weg Le Bourget—Parijs was me uit films bekend. Waar bioscopen al niet goed voor zijn. De weg viel me bitter tegen, slecht geplaveid, hobbelig, met, inplaats van onze frissche, groene landen, en propere huisjes, hooge beroekte huizen, waar elke Hollandsche glazenwasscherij dankbaar op afgestormd zou zijn. Voor een winkel bungelden op hangers jurken, die me niet het idee gaven tot de laatste Parijsche mode te behooren.

Maar dan . . . Ongemerkt bijna werd het verkeer drukker, naast onze auto's raasden meerdere auto's voort. Lichtreclames flitsten, autobussen toeterden. We naderden het Grand-Hotel. We waren in de Ville Lumière. We waren in Parijs!

* * *

Twee dagen daarna kochten we een Hollandsche krant. Het eerste wat ons trof was een artikel over Schiphol:

„Leelijk weer, regen en wind zijn geen belemmeringen meer voor het gewone luchtverkeer. Er moet al een dichte mist hangen of een orkaan waaien om den piloten te beletten hun dagelijksche plichten te doen.”

„Het weerbericht wees op toenemenden W.Z.W. wind met een snelheid van 55 tot 65 K.M. Regenvlagen kletterden af en toe hevig tegen de ruiten . . .”

En dat was de dag, dat wij gevlogen hadden.

22 Augustus 1928.



gevonden Voorwerpen

door

Emmy Belinfante-Belinfante.

„Halloh! Pipa! how are you?“

Bruin gebrand, de witte tanden blinkend in den lachenden, overmoedigen jongensmond, sprong Bob van Doorn van de treeplank van den Parijschen trein, waar z'n wachtende vader hem met een krachtigen handdruk verwelkomde.

In den wagon stond Dick Brenner, Bob's vriend, die de bagage aanreikte.

Een witkiel kwam aangehold, laadde z'n rug vol met al wat Dick hem aan gaf.

Bob keerde zich om.

„Ezel!“ dit tegen Dick. „Hou jouw bagage nou apart. Wacht even, ik zal wel een witkiel voor jouw bullen roepen.“

Dick, die op hun Zwitsersche vacantiereis den naam van „regelaar“ gekregen had, regelde ook dit zaakje en de twee witkielen stapten ieder met hun „Gepäck“ naar beneden, sjouwden het in de wachtende Hispano van Bob's vader en naar het hel-roode two-seatertje waar Dick Amsterdam's straten onveilig mee maakte en waarbij z'n broer hem opwachtte.

De twee reisgenooten drukten elkaar de hand en in dien stevigen handdruk lag de erkenning van al het ge-

noegelijke, dat ze op de reis samen doorgemaakt hadden.

„Bye, bye!”

De Hispano gleed geruischloos over het natte asphalt, de kleine two seater peesde in het bekende snelle vaartje den anderen kant op.

's Avonds, Bob lag met schoenen en al op bed een sigaret te rooken, schoot het hem te binnen, dat z'n moeder aangedrongen had op uitpakken van de koffers.

„Schaduwzijde van de reis!” bromde hij in zichzelf, maar hij veerde toch op en begon den chaos van koffers en verdere reis-attributen te regelen.

„Wat is dat!” verbaasde hij zich, toen hij bij de heele rataplan een foto-toestel zag staan, dat het zijne niet was.

Hij keerde het ding om en om.

„Een Brownie! Dick heeft als ik me niet vergis een Kodak. Wat is dat voor 'n ding? Is 't tòch misschien van Dick?”

Hij roetschte de trap af naar beneden, telefoneerde Dick die juist klaar was met uitpakken en in den huiselijken kring een relaas gaf van hun reis.

„Voor jou, Dick,” zei z'n vader, hem den hoorn toereikend.

„Hålloh! Wat zeg je? Niet van jou? Weet je 't zeker?”

Aan den anderen kant van de telefoon beweerde Bob met klem, dat zijn camera nog in z'n koffer zat en hij niet begreep, hoe Dick zoo stom kon zijn om niet te zien, dat 't zijn toestel niet was.

Dick schaterde.

„'n Reuze mop, zeg! Is ie gevuld? Wat zeg je? Ja, kijk even.”

Een hernieuwde schater van Dick.

„Op zes? Good gracious hij is kapitaal! Wat doe je nou? Hè? Bê-je mal! Eerst ontwikkelen! Klets niet! Ja, morgen. Bye, bye!”

Den volgenden morgen.

Dick's two-seatertje snorde al om negen uur naar Bob's huis.

„Toe, toe, toe-oe-oe!” de claxon maakte een helsch kabaal. Dick bleef doortoeteren, keek naar Bob's ramen.

Eindelijk een slordig hoofd, dat kwaad uit een raam kwam kijken.

„Je bent stapel!” een verontwaardigde stem.

„Sliep je nog? Sorry!”

Dick belde aan, stoof naar boven, waar hij Bob weer in bed aantrof.

„D'r uit, lui varken!” Dick trok de dekens weg. „Ik brand van verlangen naar de film.”

„Stik!” Het zwarte hoofd dook weg in de molligheid der kussens.

„Dan ga *ik* 'm ontwikkelen.”

Bob snurkte alweer.

Dick snorde rond in de kamer naar het foto-toestel, vond het op een stoel onder een overhemd en 'n paar sokken.

Hij ontladde het, toog voorzichtig met het filmpje naar de donkere kamer op zolder, waar Bob en hij gewend waren de vele foto's die ze maakten, te ontwikkelen.

Heel accuraat, zooals Dick alles deed wat hij doen moest, werd de film ontwikkeld en schoon er al dien tijd een nieuwsgierige trek om z'n joligen kop speelde, overhaastte hij zich niet, maar ontwikkelde kalm en zeker.

Uit de donkere kamer komend, hield hij even bij een gang-raam de negatieven tegen het licht.

„Verduiveld!” Hij rende in een vaart naar boven.

Bob, de dekens over z'n neus getrokken, zaagde uit alle macht.

Dick schudde hem door elkaar.

„Word wakker, Godenzoon! Het geluk hangt als een heele druivengaarde boven je kanes!”

Bob, verveeld, met slaperige oogen, keek 'm lodderig aan.

„'n Beauty, meneer! 'n kindje om de wereld mee uit te lopen!”

„Waar heb je 't toch over?” Bob wreef z'n oogen uit.
„De film! Kom je mand uit en zie!”

Hoep! twee gespierde, bruine beenen gooiden het dek omhoog en klaar wakker stond Bob voor z'n bed.

„Geef op, regelaar! Kon je weer niet wachten tot ik kwam!”

„Hou je waffel en aanschouw!”

Naast elkaar stonden ze voor het raam. Dick gaf de negatiefjes.

„Nou?”

„Da's voor den bakker!”

„En die? in bad-costuum!”

„Da's . . . da's . . .”

„Da's jè, watte?”

„En die?”

„Stik in 't kwadraat! 'n alte Schachtel!”

„O, neem me niet kwalijk! da's de verkeerde! 't Is Opoe! Neen, *die* moet je zien!”

„Mèt een man, zeg!”

„Nou ja, met een man. Maar een aardig kindje, hè?”

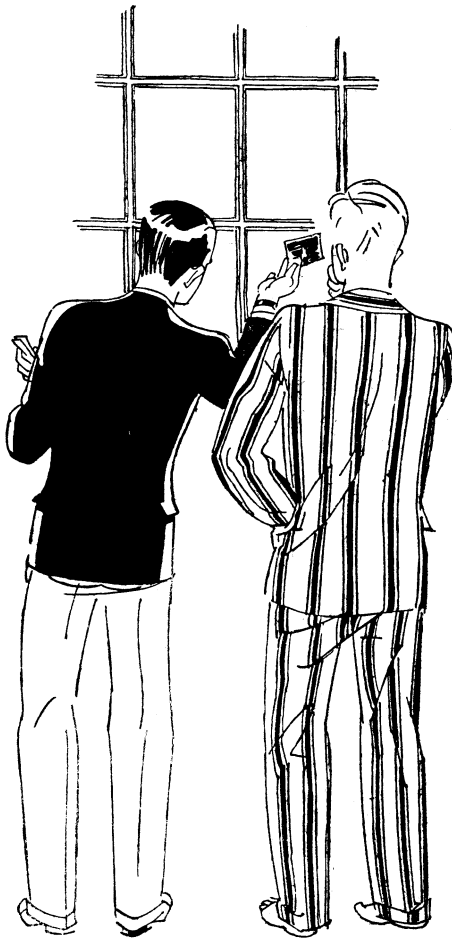
„Zou ze getrouwd zijn?”

„Bê-je mal! 't is nog een echt kindje. Mot je *die* zien!”

„'n Beetje film-ster, hè?”

„Je tante is een film-ster! Chique, vlot!”

„Je bent nogal in vuur, zeg!”



HENDR.
BORREBACH

da's . . . da's . . . da's jè, watte?

„En jij zeker nog niet wakker, anders begrijp ik 't niet. Hier, daar is de zesde!”

„Met een dame. Een jonge vrouw. Ook niet mis, hè?”

„Die is dan voor jou.”

„Vlieg op!”

„Nou, ik ga ze ophangen, dan kan de pracht drogen.”

„Jij met je stomme kop! Wat doen we nou met dat toestel? We kunnen 't toch niet houden.”

„Ik breng 't straks even terug naar het bureau van gevonden voorwerpen.”

„En de film dan?”

„Houden we. 't Zal luk-raak zijn, of er ooit iemand komt opdagen voor 't toestel.”

„Wie hebben er in onze coupé gezeten? Weet jij 't nog?”

„Laat es kijken. 'n Paar heeren, ik geloof niet, dat er één bij was, die op de kiekjes staat. Maar wacht es, in Brussel is er nog een in gekomen. Hoe zag die snijboon eruit. Weet jij 't nog?”

„Welneen, ik herinner me niet eens meer, dat er in Brussel iemand instapte.”

„Als ze droog zijn, druk je af, hoor! Wat 'n engel van 'n kind! Gek, dat je nou absoluut niet weet wie ze is.”

's Middags maakte Dick alweer z'n entree bij Bob.

„Heb je afgedrukt?”

„Heavens! wat ben jij 'n klier met je gezanik over die kiekjes!”

„Geef op, zal ik afdrukken.”

„Heb ik al lang gedaan.”

„Laat zien!”

Dick kreunde bij het aanschouwen van de kiekjes.

„'t Is een gedecideerde beauté! En wat een figuurtje! Met zoo'n kindje arm in arm! Zeg, Bob!”

„Vlieg op en verveel me niet langer!”

„Je bent nogal gezellig teruggekomen jij! 'n Boffie, dat je op reis niet zoo melig was!”

Stappen in de gang, kreten naar boven.

„Bo-ob! ben je bo-oven?”

„Daar is Letty!” Bob, verrast, snelde naar de deur.

Letty, blond, blank, gratieus, heupwiegde naar binnen.

Dick smeed de beauty op tafel, begroette Bob's nichtje, het jonge mevrouwtje van Meresteyn.

„Hoe heb je 't gehad in Zwitserland, Bobbertje?”

Ze zeeg neer in de eenige groote stoel, die er stond.

„Koninklijk, Let! Ik kom er op een avond bij jou en Ab over boomen.”

„Doen, hoor! Zeg, ik kom eigenlijk om je op te halen om te tennissen. Dick, ga je ook mee? We hebben uitvallers in onze club.”

„O, faute de mieux!” Bob zei het lichtelijk beleedigd.

„Mal jongetje! Ik heb jou niet willen vragen om lid te worden van onze club. Altemaal gedegen echtparen.”

„Willen we, Dick?”

„Of course!”

„Ben je in je wagentje, Let?”

„Gelukkig wel. Dacht je soms, dat ik in Dick's wagen kroop? Ik blijf liever gezond!”

„Ga jij dan even je tennis-rommel halen, Dick.”

„Ik ren!”

„Je doet nooit anders,” lachte Letty.

Dick wilde juist stiekum eenige kiekjes van de tafel pakken, toen Letty, hem betrappende, vroeg:

„Wat moffel jij daar zoo arglistiglijk weg? Zien!” gebood ze.

„Wel verdikme nog an toe!” viel Bob uit. „De gannef! Hier d'r mee!”

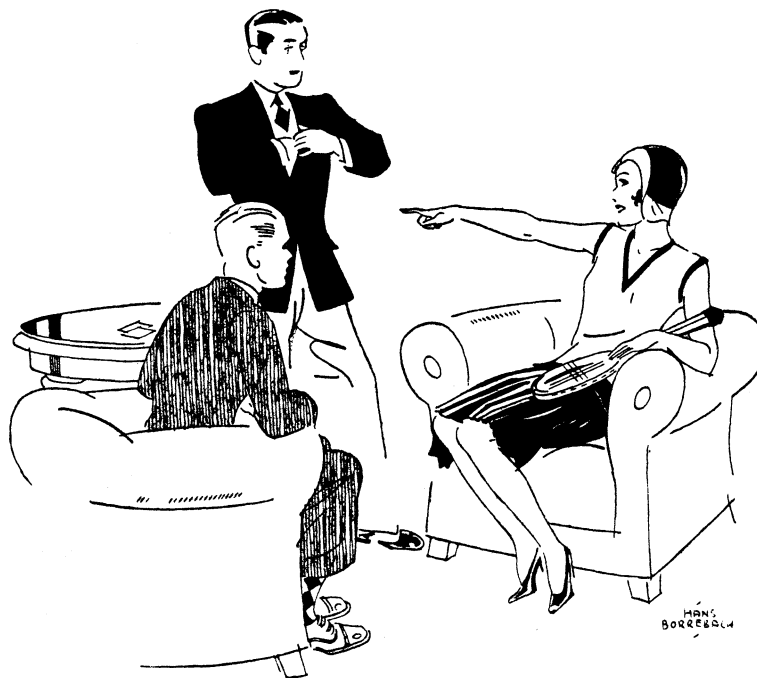
„Zien!” gebood Letty ten tweeden male en toen de jongens schermutselden om de kiekjes, kwam ze tusschenbeide en vóór hij er op verdacht was, had ze ze Dick afgepakt.

„Oh, la, la! dat is lang niet mis! Een reis-amouretje? Wat een snoes! Zeg op, wie is het? Geen Hollandsche, hè? Toe vertellen jullie nou es.”

Twee kleine voetjes stampten van ongeduld op den grond.

„Wat zijn jullie drakerig vandaag! Wie is 't nou?”

„Zul je er heusch niet over kletsen?”



Wat Moffel jij daar zoo arglistiglijk weg? Zien! gebood ze.

In Bob's oogen fonkelden ondeugende lichtjes.

„Op m'n woord niet. Zelfs niet aan Ab!”

„'t Is een Fransch baronesje. We maakten kennis met haar in Lausanne. Lief kind, hè?”

„'n Dot! hoe heet ze?”

„Als je er maar niet over kletst,” steunde Dick bedenkelijk, om Bob tijd te gunnen.

„Heusch, heusch niet! Toe, vertel nou.”

„Clémence de Vigne.” Bob zei het met wijding.

„Clémence,” Letty herhaalde het zachtkens. „Clémence de Vigne. Een naam die heelemaal bij haar past.” dan weer levendig: „Hoe maakten jullie kennis met haar? Ze was toch niet alleen?”

Dick, ostentatief, lei de foto van de oudere dame voor haar neer.

„Madame Douarière de Vigne,” Letty bekeek het kiekje.

„Wel 'n gedistingeerde verschijning. Maar heelemaal geen Française. 't Kon net zoo goed 'n Hollandsche zijn.”

„Och, moet je niet zeggen. Ze is in regen plunje,” zei Dick.

„Je bent mal! Ze heeft 'n tailor made aan en 'n hoedje met een croche!”

„Nou ja, kun je begrijpen wat ze aan heeft als de zon schijnt!”

„Hebben jullie allebei je hart aan Clémence verloren?” informeerde Letty.

„Hij kan d'r van me cadeau krijgen!” brulde Dick.

„Dat zag je, hè, Let? Als jij niet tusschenbeide gekomen was, had ie al de portretjes, die ze *mij*, speciaal *mij*, gegeven heeft, weggekaapt.”

„Je liegt, kerel! die in d'r badpak heeft ze mij gegeven.”

„Zeg es,” Letty keek bedenkelijk, „geeft Clémence kiekjes in badpak weg? 't Is toch geen film-baronesje?”

„Nou! wat zei ik je, toen ik ze voor 't eerst zag,” hoonde Bob.

„Dat was 'n ander negatiefje, op die zei je 't niet,” zei Dick, nuchter als een kalf.

„Wat dazen jullie nou?” vroeg Letty. „Eerst zeg je, dat ze jullie de kiekjes gaf.”

„Ja, die twee. Maar van de rest gaf ze de negatieven, die drukken wij voor d'r af en dan sturen we ze op.”

„Waar woont ze?”

„In la ville lumière.”

„Nou ja, maar waar?”

„In . . . in . . . och kom, hoe heet die straat ook weer . . . Dick, jij hebt 't opgeschreven, kijk es even.”

Dick grutte wanhopig in z'n portefeuille en toen Letty even niet naar hem keek, las hij van een papiertje af:

„Rue Légendre, neuf!”

„Goeie buurt,” prees Letty. „Vlak bij Parc Monceau. Zeg, houden jullie briefwisseling met haar?”

„Nogal wiedzès!”

„Maar wie is nou de bevoorrechte, daar hoor ik maar niets van.”

„Bob,” zei Dick.

„Dick,” zei Bob.

„Jullie bent een paar groote ellendelaren. Als je 't me niet zegt, vertel ik alles beneden.”

„Va ton corridor!”

„Waarom mag ze 't eigenlijk niet weten, Bob?” vroeg Dick.

„Wat niet?”

„Nou, van je officieuze verloving met het kleine baronesje.”

„O, die kan z'n muil weer niet houden!” zei Bob woedend. Letty nam het portretje nog eens ter hand.

„Bobbertje.” zei ze half bestraffend, half toegevend, „is dàt nou niet 'n beetje voorbarig? Je bent pas eerstejaars en nu al . . .”

„Wat kan dat bommen? We houden van elkaar en daarmee uit.”

„Tja, maar zoo'n lang engagement. Niets voor de Franschen, hoor! En ik vind, je weet zoo weinig van haar!”

„Ja, dàt is waar!” schaterde Dick.

„Doe niet zoo idioot!” gebood Bob.

„Weet d'r moeder ervan?”

„Ja, zeker. Charmante vrouw. En Let . . . dik pegels, hoor! Die had me daar effetjes 'n juweelen!”

„Nou ja, die *kunnen* valsch zijn. In Frankrijk hebben ze imitatie juweelen, die niet te onderscheiden zijn van echte.”

„Goed, dat kan. Maar, de Rolls Royce waar ze in reisden was dan toch maar geen imitatie!”

„Nou en ze bewoonden maar effetjes appartementen!” snoefde Dick. „Dat was dik en dik in orde, hoor!”

„Ik vind jou een onbaatzuchtige lieverd,” prees Letty, „’n andere vriend had doodelijk jaloersch geweest.”

„Nou ja . . .” hinnikte Bob, „maar hij heeft ook wat!”

„Nee!”

„Ja! geef es op, Dick, dat kiekje waar mijn Clémence met jouw Berthe op staat.”

„Moet je dat hooren!” proestte Letty geamuseerd. „Zulke blagen!”

„Berthe,” zei Dick en hij lei de foto voor haar neer. Er was een gewilde eenvoud in z’n stem.

Letty bekeek de kiek nog eens scherp.

„Zeg, Dicky, ze is niet zóó jong meer, of vergis ik me?”

„Berthe is twee en twintig. Nou ja, wat schelen zoo’n paar jaartjes.”

„Twee en twintig? èn de meimaandjes! Jongen, laat je niks wijsmaken.”

Dick deed beleedigd.

„Nou lijkt ze op die kiek ouder,” zei Bob.

„En vooral naast Clem, die er uit ziet als een kind,” zei Dick. „Maar, weet je wel, toen we dien avond, dien bewusten . . . met hun naar die dancing gingen . . .”

„Ja, toen zag Berthe er uit of ze zeventien was.”

„Och ja,” gaf Letty toe, „Ze heeft hierop misschien een onvooroordeelend toilet aan. Hoe heet ze?”

„Mag ze het weten, Dick?” vroeg Bob.

„Och, waarom niet. Ze heet Berthe Merville en ze is de boezemvriendin van Clem.”

„En ben jij óók officieus verloofd?”

„Waarom niet. Wie doet me wat, hè?”

„We gaan met Kerst samen naar Parijs,” vertelde Bob.
„Moesten Ab en jij meegaan. Leuk, zeg, kunnen jullie kennis maken.”

„Daar valt over te praten. Maar *nu* gaan we tennissen. Blijf jullie me op de hoogte houden? Ik vind 't eenig zoo'n geheimpje.”

'n Week later.

Letty zat met Ab, haar echtvriend, vóór Trianon, genietend van 'n warmen zomer-avond en een zalige Coupe Jacques.

Op het Leidscheplein een foule van voorbijgangers, die profiteerden van dezen uitgezochten avond.

Dan plotseling een sonore mannenstem, die verrast uitriep:
„Hé, van Meresteyn! wat een toeval!”

Haastig verschuiven van een rieten stoel en Ab, met uitgestoken hand, zei verrast:

„Brink! kerel, hoe maak je het?”

Volgde voorstellen aan Letty en Ab noodde vriendelijk:

„Kom bij ons zitten en vertel me waar je tegenwoordig uithangt.”

„Graag, maar ik ben niet alleen. M'n vrouw en haar zusje staan voor Hirsch en je begrijpt me wel, als ik je zeg, dat ik maar vast een eindje doorgelopen ben. Daar komen ze al.”

Twee gratieuse, bizonder chique gekleede dames kwamen aangetrippeld.

Brink ging ze tegemoet, vertelde met levendige gebaren van het toevallig weerzien van een studievriend.

Letty voelde zich versteenen, toen ze de twee dames van de kiekjes herkende.

Ab zag haar ontstemming, begreep er niets van.

Brink stelde z'n vrouw voor, dan het schoonzusje, Kitty van Berlenen.

Stoelen werden bijgeschoven en Ab begon een geanimeerd gesprek.

Letty zat als een zoutpilaar, gaf korte antwoorden, liet de zalige Coupe Jacques tot een melkachtig plasje vergaan.

Ab pijnigde z'n hersens ermee, waardoor Let plotseling zoo ontstemd kon zijn.

„'t Is waar, 't *zijn* 'n paar beauty's, maar Let kent geen jalouzie,” dacht hij.

Brink vertelde, hoe ze met het schoonzusje naar Dinant waren geweest, er eenige heerlijke weken hadden doorgebracht.

„Was u dan niet naar Lausanne?” vroeg Letty spinnig, want al dat liegen en draaien begon haar te vervelen.

Ze bogen zich vriendelijk naar haar toe.

„Naar Lausanne?” heel verbaasd vroeg mevrouw Brink het.

„Huichelaarster,” dacht Let verbeteren.

„O, dan verstond ik u zeker verkeerd.” scherp zei Let het en Ab's verbazing groeide.

Mevrouw Brink en haar zusje wisselden blikken van verstandhouding.

Een knal-roode Amilcar vloog in razende vaart over het Leidscheplein, stopte met heftig aanzetten van de remmen vóór Trianon.

Uit het lage torpedo-model stak een zwart en een blond hoofd. Wit-gebroekte mannenbeenen wrongen zich er uit.

„O, hemel!” schrok Letty nerveus op.

„Kind, wat heb je?” Ab vroeg het bezorgd.

„Halloh, gentlemen!” schreeuwde Bob al van uit het wagentje en dan . . .

Twee paar verglaasde oogen staarden naar het drietal naast Let en Ab.

Let's blikken waren een mengeling van schrik en leedvermaak.

„Hoe zullen die ellendelaren zich er uit redden,” dacht ze.

Ze stelde voor: „M'n neef, Bob van Dooren, z'n vriend, Dick Bremer, beiden terug van hun reis naar . . . Lausanne.”

Ze zei het vol ironie.

„Wéér dat Lausanne,” dacht Ab. „Wat wil ze toch? Jullie een whisky-soda?” vroeg hij de jongens.

„Geef mij maar spuitwater,” zei Bob.

„Mij ook,” timide Dick.

„Restaureert, hè?” vinnig Let.

„Wat 'n situwaasje!” vond Dick gelegenheid Bob in te fluisteren.



„Halloh, gentlemen!” schreeuwde Bob al van uit het wagentje . . .

Deze kauwde op 't linkerhoekje van z'n lip.

Dan, zich buigend naar Brink, vroeg hij haperend:

„Kan ik u al eens meer gezien hebben?”

„Ja,” zei Letty en haar stem klonk als een glasvijn, „de familie komt *mij* ook zoo bekend voor.”

„'t Is best mogelijk,” lachte Brink. „Wij wonen in den Haag, maar mijn moeder woont hier en daar komen we nogal veel.”

„Tja,” zei Dick, „dan moet ik Uw moeder toch ook kennen.

Ze is 'n slanke, al grijzende dame en ze draagt meestal zoo'n boendertje op haar hoed."

„O, de brutale hond!" dacht Let, tòch geamuseerd.

„Mevrouw Brink heeft indruk op u gemaakt," lachte Kitty van Berlenen.

„Als ze lacht is ze om voor te knielen," dacht Dick, haar smeltend aankijkend.

Bob plantte met volle kracht z'n hak op Dick's voet.

„Ai!" gilde deze.

„Sorry!"

„Ik moet u toch meer gezien hebben," begon Dick weer, zich wendend tot Brink.

Deze keek eenigszins verbaasd.

„Hij heeft een erge kalme dronk" stelde Ab hem gerust.

„Zeg es, ben je mal!" zei Bob woest. „We zijn zoo nuchter als wat."

„Ik ben er!" riep Dick plotseling uit. „Ik heb u verleden week in den Parijschen trein gezien."

„Dàt kan," gaf Brink toe. „Ja, nu u 't zegt, herinner ik me toch ook uw gezichten en, neemt u 't me niet kwalijk, vooral den nikkerkop van uw vriend."

„Maar de dames zagen we toen niet," ging Dick onvervaard voort.

„Neen, toen niet," spotte Letty.

„Wij zaten met m'n man's moeder niet rooken," zei mevrouw Brink, die, evenals haar zuster vond, dat die mevrouw Meresteyn wat vreemd deed.

„Ja, ik kan 't zoo'n reis van circa vier uur niet uithouden zonder een rookertje. Maar, apropos, ik liet op dien gedenkwaardigen reis m'n camera nog liggen! 't Was ook zoo'n herrie met alle bagage van m'n dames."

„O!" gilde Letty plotseling.

„Wat is er nu weer?" Ab vroeg 't wat ongeduldig.

„M'n zenuw!” steunde Let. „Hè, als er kou in komt...”
„Vreeselijk zoo'n ontstoken kies,” beklagde mevrouw Brink haar.

„Bobbertje,” Letty boog zich liefjes naar haar neef over.
„Heb je iets dat je hindert? Je bent zoo stil.”

„Vlieg op!” fluisterde hij verbeterd.

Dick bewerkte met uitgespreide vingers z'n blonde haardos, keek ook al sip.

Letty, die het geval door had, voelde zich honderd pond lichter.

„Zal ik 't maar vertellen, jongens?” hartelijk klonk haar lieve stem.

„Niet noodig,” Bob zei 't stroef.

„Zal ik?” vroeg Dick.

„Natuurlijk, *jij* bent de schuld van alles.”

„Wat heb jullie toch?” vroeg Ab wrevelig.

Dick, met een majesteitelijk gebaar, lei plotseling eenige kiekjes op tafel.

„Wat is dàt!” weerklonken drie uitroepen.

Dàn begrepen ze en 'n lach-salvo weerklonk.

„Maar nu de mop,” zei Letty, die deed, alsof ze Bob's wanhopige pogingen om haar het zwijgen op te leggen, niet begreep.

En ze vertelde in één adem van de officieuze verlovingsen van „de twee blagen”.

„Hij is kapitaal!” Brink's lach schalde over het Leidscheplein.

Maar Kitty van Berlenen lachte niet van harte mee en ze dacht aan het kiekje in bad-costuum, dat zeker nog in het bezit van de jongens was.

Bob, die vol wroeging naar het betrokken gezichtje keek, boog zich naar haar toe en zei zacht:

„U zult me zeker wel gelooven, als ik u zeg, dat ik u morgenochtend *alle* negatieven en kiekjes terug stuur.”

Ja, ze geloofde hem en ze kreeg de oude opgewektheid terug.

Den volgenden morgen werden bij mevrouw Brink aan Kitty's adres afgegeven twee struiken rozen, een bos donkerroode met Bob's kaartje en zacht-gele van Dick, plus het foto-toestel en een verzegelde enveloppe waarin de negatieven en afdrukjes.

Een blij meisjesgezicht snoof behagelijk de geur op van de donkerroode rozen.

„M'n lievelingsbloemen,” dacht ze. „Maar de theerozen zijn óók mooi.”

Op Bob's kamer zaten de jongens samen.

„Wat moet dat nou?” vroeg Dick.

„Wat bedoel je?”

„Dat weet je heel goed.”

„Well, Sir, ik wàs officieus verloofd met Kitty en ik ben van plan het niet lang te blijven.”

„En ik?”

„Tja, da's nou beroerd! Berthe is voorzien! Maar . . . weet je wat . . . Brink's moeder is weduwe . . .!”

Een worstelwedstrijd volgde.

Een stem onder aan de trap.

„Bob! telefoon voor je!”

„Zou ze . . .?”

Ze renden naar beneden.

„O, Letty!” Bob's stem klonk teleurgesteld, dan, met een vreugdevolle overgang:

„Wat zeg je? te logeeren gevraagd? Let, je bent een darling! Dick? ja, die staat naast me. Daar is ie!”

Het blonde hoofd nam nu den hoorn over.

„Treurig, mevrouw Letje, treurig! Wat zegt u? Nòg een zusje? Goddank! Vraag die óók te logeeren, brave vrouw! Bye, bye!”



*...hieven Emmy en ik onze
glazen ...*



*Ook later op het terras
van Hotel d'Orange ...*



... waren een paar logéetjes alras om ons gegroepeerd. Blz. 15.



Het

Kerstgedicht

door

Cissy van Marxveldt.

Anneke stond op zij van het huis en balde tegen de schoolmuur aan. Ze neuriede:

„Rosemarijn, zat achter 't gordijn

„Wat deed ze daar? Ze kamde haar haar . . .”

en ze sprong van haar eene voet op de andere. Haar bruine krullen — want vijftientig jaar geleden waren moeders nog trotsch op lange krullen van negenjarige dochttertjes — vielen langs haar wangen, frisch van de koude wind. Ze gooide ze vaak naar achteren met een ongeduldig gebaar, maar ze sprongen even dikwijls weer terug.

Toen kwam om de hoek van het huis Betje van buurvrouw aangedraafd achter een vierkant stuk hout aan, dat ze voort-hinkte. Ze had dit hout gevonden bij het nieuwe huis van Jager, dat ze aan het bouwen waren, en het was voor haar een even

dierbaar bezit als voor Anneke de bal met de groene, gele en roode cirkels was.

Anneke bleef doorballen, maar toen Betje drie keer het schoolpad was afgehinkt, ging ze tegen de muur leunen en keek naar Anneke.

Die zong:

„Rosalientje ging uit wand'len, en ze nam haar zusje mee,
En ze . . .”

„Zèèg,” viel Betje haar in de rede, en veegde haar neus af met de tip van het bonte schortje, dat onder de blauwe jekker uitkwam, die eens van Anneke was geweest, „Zeg, zouden we dit jaar oòk weer Kerstfeest krijgen op het Slot?”

Anneke keek of ze meér wist dan ze zeggen mocht.

„Weet ik het?” zei ze dan.

„Heeft meester niks gezegd?” Meester was Anneke's vader. Anneke rolde de bal van de eene hand in de andere. Ze schudde haar hoofd. „Nee, niks.”

„'t Was fijn verleden jaar,” zei Betje. „Toen heb ik een pop gehad. Die heb kleine Fokje kapot gegoooid. Ik zou best weer een pop willen hebben.”

„Wat heb je nou aan poppen,” zei Anneke koud. Zij had, toen ze vijf was, een Tante, die een pop voor haar meenam die slapen kon en een pruikje echt haar bezat, verontrust met de ongevoelige woorden: „Ik hou niks van poppen.” Wel had ze later deze critische opmerking verzacht door de mildere: „Ik hou allèen van levendige poppen,” daarmee bedoelend de babies.

„Nou, een pòp . . .” begon Betje, die in tegenstelling met Anneke vijf jongere zusjes bezat, die ze op vrije middagen moest verzorgen, als moeder uit werken was, en die de last hiervan pijnlijk kon voelen . . . „nou, 'n pòp, daar heb je geen gezanik mee tenminste.”

„Och.” Anneke, wat verwend, eenig kindje, schudde haar

hoofd. Ze snapte wel wat Betje bedoelde, maar ze had geen zin om daarop in te gaan. Zooals ze soms ook op school geen zin had om een vraag te beantwoorden, die ze toch wel wist, of thuis te vertellen, wat ze in het dorp met de kinderen had gespeeld.

„Nou, às ik 'n pop krijg,” zei Betje.

„As is verbrande turf,” praatte Anneke wijs hun dienst-meisje na. „En misschien komt er wel geen eens Kerstfeest op het Slot.” Ze gooide haar bal omhoog: „Kom, vång 'm Betje.”

— Maar 's avonds, toen ze bij de tafel zat en sommetjes maakte, die vader voor haar had opgeschreven — ze was slecht in rekenen — hoorde ze, dat moeder vroeg: „Ga je morgen-middag naar het Slot of morgenavond?”

„Nee, morgenavond. En mijnheer van Reynalda wilde, dat ik de lijsten van de kinderen meenam net als verleden jaar.”

„De kinderen zullen er al zoo'n beetje op gaan rekenen,” zei moeder. „Nu, ze mogen ook wel eens wat hebben.”

En Anneke, haar hoofdje diep gebogen telde op: $25 + 38$ is 73. Toch weer Kerstfeest op 't Slot. En misschien lag er nu wel voor haar onder de Kerstboom op de lange tafel met het witte kleed, een boek met sprookjes. Zou ze 't vader zeggen of die het mijnheer van Reynalda wilde vragen? Nee, dat durfde ze niet. En opgewekt en achteloos schreef Anneke weer: $12 \times 25 = 400$.

— — — — —
Het was nog tien dagen voor Kerstmis, toen vader op een avond zei:

„Je kunt toch zoo goed uit het hoofd leeren Anneke?”

„Ja vader.” Ze keek glunder.

„Kijk dan eens hier. Ik heb hier een vers, dat jij moet leeren opzeggen als een groote meid. Leer het eerst maar eens voor je zelf. En als je wat niet begrijpt, dan vraag je 't vader maar.”

Anneke las:

Wanneer het Kerstfeest nadert
En sneeuw de velden dekt,
Dan is het of nooit de zon meer
De bloemen tot leven wekt . . .

„En, als er nu geen sneeuw ligt,” zei Anneke practisch.
Vader lachte.

„Dat is een dichterlijke vrijheid,” zei hij. „Dat begrijp je nog niet kleine meid. En bovendien, het kan toch immers best sneeuwen.”

„Ja, dat is zoo,” zei Anneke en gooide haar krullen naar achteren. Maar moeder zei schalksch: „’t Zal zeker wel moeten rijmen, is ’t niet?”

Nu had vaders fantasie hem door tien coupletten heen meegesleurd. Hij was langs de donkere dagen voor Kerstmis aangeland bij de stralende blijheid van het Kerstfeest en de laatste strophen waren een ode aan Slotheer en Slotvrouw, die in de groote zaal de lichten deden stralen voor de kinderen van het dorp. De lichten, die, zooals vader poëtisch hoopte, zouden weerkaatsen in de harten der kinderen, om daar de vreugde en de dankbaarheid in volle gloed te ontsteken.

Anneke vond het vers prachtig, maar erg moeilijk. Ze begreep het heelemaal, zei ze trotsch. Ook de donkere dagen en de vreugde en de dankbaarheid droegen haar goedkeuring weg en ze begon meteen, het tongpuntje tusschen haar tanden geklemd, te leeren. Na een week kende ze het vers half, en de dag vóór de groote avond op het Slot, kende ze het heelemaal, als ze tenminste niet tegelijk aan wat anders dacht.

Die laatste schooldag was gewijd aan het zingen van Kerstliederen en het vertellen van Kerstverhalen, maar de plechtige stemming, die de wat stijve onderwijzeres uit de laagste klassen zoo graag had gewenscht, was ver te zoeken. De kinderen waren druk en rumoerig, en fluisterden voortdurend onder elkaar

over de lang verbeide avond op het Slot. En Ruurt van de bakker zei ongevoelig, dat hij maling aan de heele Kerstboom had als hij maar een mondharmonica kreeg.

„Oòò!” zei Anneke zacht en verschrikt voor zich heen, toen ze dat hoorde. En terwijl ze meezong:

„O denneboom, o denneboom!” dacht ze, wat toch een nare jongen die Ruurt was. En tegelijk bedacht ze, of ze haar mooie vers nog wel kende. Ze begon haastig te fluisteren:

„Wanneer het Kerstfeest nadert

En — o ja . . . en sneeuw de velden dekt . . .

Dan is het of de zon niet meer, o nee nooit meer, o nee,
of nooit de zon meer,

De bloemen tot leven wekt . . .”

Ho maar, en dan was 't uit. Anneke trok haar voorhoofd in rimpels. Moeizaam sleepte ze nog vier coupletten in haar herinnering terug. Ze beet op haar onderlip. „Had je 't nou ooit zoo zout gegeten?” Dat zei Betje van buurvrouw altijd. Toen om vier uur de kinderen joelend het schoolplein overstoven — ze moesten 's avonds om half acht weer bij school verzameld zijn — liep Anneke vervaarlijk huilend hun tuinpaadje af.

„Nou, wat is er nou an?” vroeg Femmigje, 't meisje. Maar Anneke liep haar voorbij de lange gang door naar de huiskamer waar moeder zat.

„Ik ken er niks meer van,” snikte ze. „Van het heele vers niet. Niks meer. En òòòh, wat zal vader zeggen?”

Moeder trok aan de krullen en zei: „Kom, kom, dat zal nog wel wat meevallen. Kijk eens, een kopje thee en een kerstkransje, en probeer het nu nog maar eens.”

En werkelijk, met het kerstkransje als een ring om haar vinger, lukte het wonderbaarlijk. Anneke stotterde één keer over de ster van Bethlehem en één keer over de algoede Slotvrouw.

„Nu, zie je wel?” zei moeder, die kalm was. En toen vader thuiskwam, zei Anneke nòg eens het gedicht op, vlot en zonder

haperen. En vader, die zich niet graag de trots op zijn kleine meid ontnemen liet, wond een krul om zijn vinger, en zei, dat het best zou gaan. Zelfs voegde hij er nog behoedzaam bij, dat het ook niet zóó erg zou zijn, als ze eens even steken bleef. Dan zou vader haar wel zachtjes helpen.

Om zeven uur danste Anneke naar boven om te worden aangekleed. Haar wit wollen jurkje met de rose strik om de middel en een groote rose strik als een vlinder boven op haar hoofd. En, terwijl moeder haar hielp, repeteerde Anneke het vers. En ook later, toen de kinderen in rijen van vier naar het Slot trokken — overal stonden de ouders buiten en riepen een groet, en overal waren voor de kleine raampjes de gordijnen weggeschoven — prevelden Anneke's lippen het vers. Ze dacht, hoe veel heerlijker het toch verleden jaar was geweest. Toen had ze alleen maar te denken aan de boom en de liedjes, die ze zouden zingen. Terwijl nu, ze moest aldoor maar probeeren of ze het vers nog wel van buiten kende.

Over de harde grond stampten de voeten van de kinderen. Ze zongen het lied, dat ze bij elke feestelijke marsch jubelden.

Zingt blijde lied'ren bij dapper marcheeren,

Voorwaarts marsch, fiefalderaldera . . .

Ruurt van de bakker zong boven allen uit. Hij had een stem als een omroeper. Maar Anneke liep met gebogen hoofdje en haar lippen bewogen. Aan het eind van de lange, donkere oprijlaan lag het verlichte Slot. De oudste onderwijzeres dacht, toen ze het inrijhek binnenliepen en het grint knierpte onder de vele, vlugge voeten, dat het slot daar lag als een tot waarheid geworden droom. Ze knipte met haar wimpers. Was het niet ontroerend zooals daar de groote, dubbele buitendeur openzwaaide, en de enorme, verlichte Hall reeds warm en hartelijk de lange kinderschaar verbeidde? Het ging zoo stil en geregeld. Een kalm woord van Anneke's vader remde de rumoerigste belhamel. In de Hall stonden de Slotheer en de Slotvrouw. Ze

spraken minzame woorden, en de oudste onderwijzeres kleurde, toen ze plotseling merkte dat de Slotvrouw het woord tot haar richtte. De kinderen keken hun oogen uit, nèt als het vorige jaar. De wapenen aan de wand, de „vellen” op de grond. En Ruurt schopte stiekum tegen de kop van een tijger, die voor het haardvuur lag uitgespreid.

Dan, met een bijna plechtig gebaar, schoof de huisknecht, die de kinderen huiselijk onder mekaar „Jehan” noemden, de dubbele deuren open, die naar de groote zaal leidden. Dè kreet van verrukking! De eene, lange kreet uit al die keeltjes! Want daar stond de Kerstboom! Anneke dacht, hij was nòg mooierder dan het vorige jaar en Betje van buurvrouw had in een oogmerk de poppen gekeurd die op de lange, lange tafels lagen.

„Wat 'n kanjer,” zei Ruurt van de bakker vol ontzag. Deze woorden braken de beklemming, die over de kinderschaar gevallen was. Voorafgegaan door Anneke's vader liepen ze langzaam de zaal binnen.

De zilveren Engel, die in de bovenste kruin zat reikte tot aan de zolder zijn uitgespreide vingers, en zoet en vertrouwd flikkerden de kaarsjes tusschen het frissche, kruidige groen.

„Wilt u misschien de kerstliedjes spelen?” vroeg de Slotvrouw aan de oudste onderwijzeres, en ze wees op de groote vleugel, die schuin in een hoek stond. „Net als verleden jaar?”

„Zeker mevrouw, graag.” Zielig zat ze voor de piano met haar opgetrokken schouders en haar spitse vogelgezicht. Ze sloeg telkens mis in haar angst om toch vooral geen fouten te maken. Maar luid en jubelend, de piano gansch overstemmend en soms een heele toon hooger eindigend, zongen de kinderen: „Stille nacht, Heilige nacht — O denneboom, o denneboom, en: Er klinkt een kleen, kleen klokje, zoo zacht . . .

Anneke keek naar de boom, keek naar de lakpuntjes van haar schoenen, keek naar vaders rustige gezicht. Nu aanstonds . . . nu aanstonds . . . Ja, daar trad vader al naar voren. Hij wenkte

Anneke en hij gaf haar het vers, dat met een rose lintje omstrikt was, en dat ze straks aan mevrouw moest geven.

Anneke's knieën beefden. Ze kuchte. Ze likte haar lippen af. Dan trad ze tot voor mijnheer en mevrouw. Ze kuchte nog eens. Achter zich voelde ze de oogen van àl de kinderen. Dan begon ze:

„Wanneer het Kerstfeest nadert

En sneeuw de velden dekt . . . (ze dacht: „En nou lag er tòch geen sneeuw, tòch niet)

Dan is het of de zon nooit meer, o nee, of noòit de zon meer . . .

De bloemen tot leven wekt.

En dan wist ze niets meer. Haar hoofd was leeg. Ze hoorde vader zacht iets zeggen, ze hakte nog een couplet en nòg een. Ze meende, dat ze de kinderen hoorde lachen. Haar onderlip ging trillen. Voor haar oogen flikkerden duizenden kaarsjes. Vader zei weer iets, maar ze verstond het niet meer. En nu kwam mevrouw op haar toe en streelde haar wang.

„Dat was heél mooi Anneke,” zei ze. „Heél mooi hoor.”

De tranen stroomden over Anneke's wangen. „'t Is nog veel langer,” snikte ze en duwde mevrouw het gedicht in haar hand. Voor Anneke was de vreugde van de Kerstavond verloren. Oòk toen ze later naar huis ging met het sprookjesboek onder haar arm gekneld, en vader zei, dat het heelemaal niet erg was, dat ze het vers vergeten was, ook toén nog snikte Anneke en likte groote, zoute tranen met haar tong naar binnen.

* * *

„En mams, wat denk je ervan, zou jij Anneke niet een aardig versje leeren om op te zeggen bij de Kerstboom? Je kunt best zelf iets maken.”

Het was vijfentwintig jaar later. Anneke was „Mams” ge-

worden en door het huis sprong een nieuwe, kleine Anneke, met kort geknipt pagehaar en een fleurig jurkje tot boven de knie.

„Als de grootouders dan komen, me dunkt dat moet toch wel aardig zijn.”

„O, alleraardigst,” zei Anneke, die nu Mams was. Ze ging meteen in de serre zitten, en zwoegde op een eenvoudig, natuurlijk vers. Niet tè lang natuurlijk. Maar toch sleepte Anneke's fantasie haar mee door tien coupletten heen, en direct 's middags nog, met kleine Anneke naast zich, begon ze 't haar rustig en verstandig te leeren. Klein-Anneke was pienter, maar rusteloos. Die wilde steeds wegwippen. Of ze zag een vogel in den tuin, òf de haard deed zoo gek. Maar „Mams” was geduldig. En na een week kende Anneke het poëtisch gewrocht. Ze zou het 's avonds voor het eerst voor vader op zeggen. Na tafel. In haar gedachten zag „Mams” al, hoe de Kerstboom zou branden in de hoek van de groote huiskamer. En als een klein prinsesje in haar witzijden jurkje zou Anneke naar voren treden op een wenk van haar, en haar zoete, frissche kinderstem zou de eenvoudige woorden van het vers tot muziek maken.

's Avonds — na den eten — elk aan een kant van de haard. En tusschen hen in stond Anneke. Ze begon vlot. Ze scheerde over vier, vijf coupletten heen. Dàn haperde ze. Ze kuchte. Een onderlipje, dat beven ging. „Mams” probeerde nog zacht te helpen. Maar een triestige kinderstem zei: „Ik weet er niks meer van. Niks meer.”

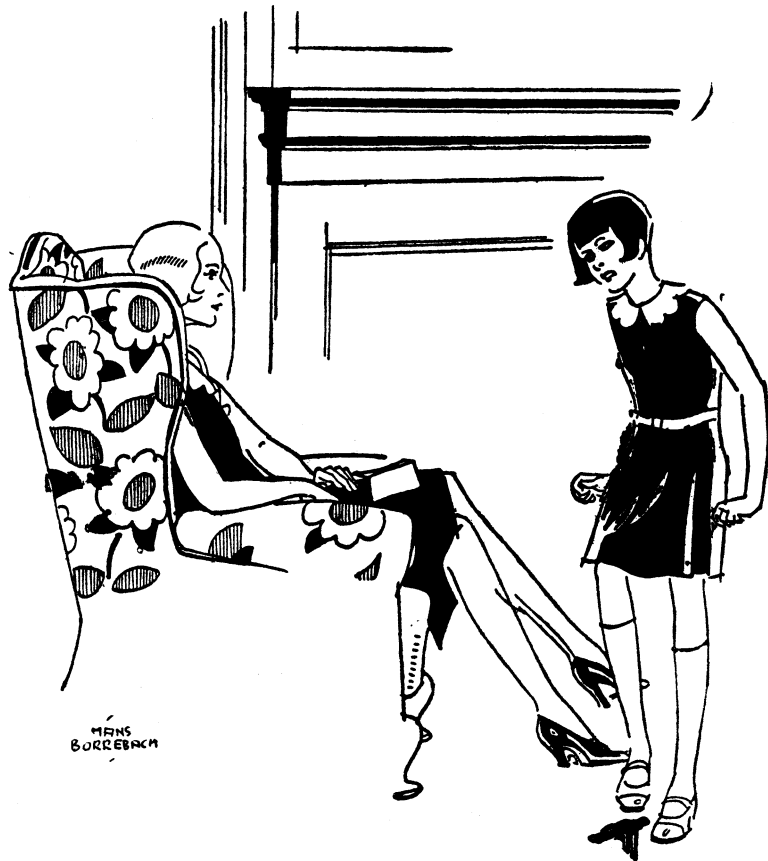
„Weet je wat, dan zal Mams je morgen nog eens kalm helpen.”

Maar een klein voetje stampte op de grond. Het pagehaar vloog om de ooren.

„Wat heb ik er an, wat heb ik dan an die heele Kerstboom, als ik altijd moet denken aan dat nàre vers?” En klein-Anneke drukte haar hoofd tegen vader's schouder.

Toen zag Mams opeens voor zich de groote zaal en de Kerstboom die tot de zolder reikte, en een klein meisje in een wit

wollen jurkje met een groote vlinderstrik en lange krullen. Ze hoorde haar eigen stem weer haperen, struikelen over vaders gedicht. En was het niet, of ze weér de tranen proefde,



Toen zag Mama voor zich de groote zaal en de Kerstboom.

die over haar wangen gleden, en was het niet, of ze nu pas besepte, hoe in-verdrietig ze toen was geweest?

Ze legde haar hand op Anneke's hoofd.

„Weet je wat schat, dan hoef je 't vers niet meer op te zeggen, hoor!”

„Echt niet?” vroeg Anneke, die dat haast te schoon vond om waar te zijn.

„Nee, ècht niet.”

Met een sprong duikelde Anneke naar de poes die de kamer kwam binnen gewandeld. En zacht zei „Mams” als antwoord op vader’s bemerking: „Maar kind, wat is dat nu voor opvoeding?”

„Ik zal het je straks wel uitleggen Frits.”



Een ernstig Praatje

door

Emmy Belinfante-Belinfante.

Schrik niet! 't is niet zoo heel ernstig. Maar 't gaat ook niet aan, om 't maar altijd over de prettige dingen in het leven te hebben.

Ik zou het graag met jullie hebben over drie onderwerpen, die we allen wel zoo'n beetje kennen, n.l.: Verlegenheid, Jalousie en Vriendschap.

Ik begin dus met het eerste:

Verlegenheid. — Wie er mee te kampen heeft, is niet te benijden.

Ik geloof, dat de meeste menschen in een zekere periode van hun leven er tegen te strijden hebben, de een overwint het echter gemakkelijker dan de ander.

Weet je wat het ergste is? dat je, als je verlegen aangelegd bent, denkt, dat iedereen het je onmiddellijk aanziet en juist die gedachte maakt, dat je hoe langer hoe schutteriger wordt,

je de macht verliest over je houding en allerlei bokken schiet, die je zonder dit verkeerde idee zeker niet geschoten zouden hebben.

Je komt op een verjaardags-visite een kamer binnen. Dagen van tevoren heb je al gemopperd tegen je huisgenooten, dat *jij* niet van zoo'n opzit en pootjesgeverij houdt, maar er is geen ontkomen aan, je moet er heen.

En dit moeten, is juist zoo goed voor je, want als je je ging onttrekken aan allerlei dingen, die je door je verlegenheid liever niet doet, dan zou je nooit die losse manier van je te bewegen krijgen, die zoo gemakkelijk is en je in het leven zoo goed te pas komt.

Je gaat dus noodgedwongen naar de verjaarsvisite. De kamer is vol gasten, die in druk gesprek met elkaar zijn.

Als je nu even rustig kijkt waar de jarige zit, dan kun je juist van dit moment, waarop allen met elkaar bezig zijn, gebruik maken om losjes naar binnen te dreutelen en je heilwensch af te steken.

Maar in het voorop gezette idee, dat iedereen plotseling naar jou kijkt, struikel je over het kleed, trapt een dame juist op haar gevoeligste teentje en zie je nog kans een kleedje op een klein tafeltje aan je taschje te haken, zoodat een kopje thee over den grond buitelt.

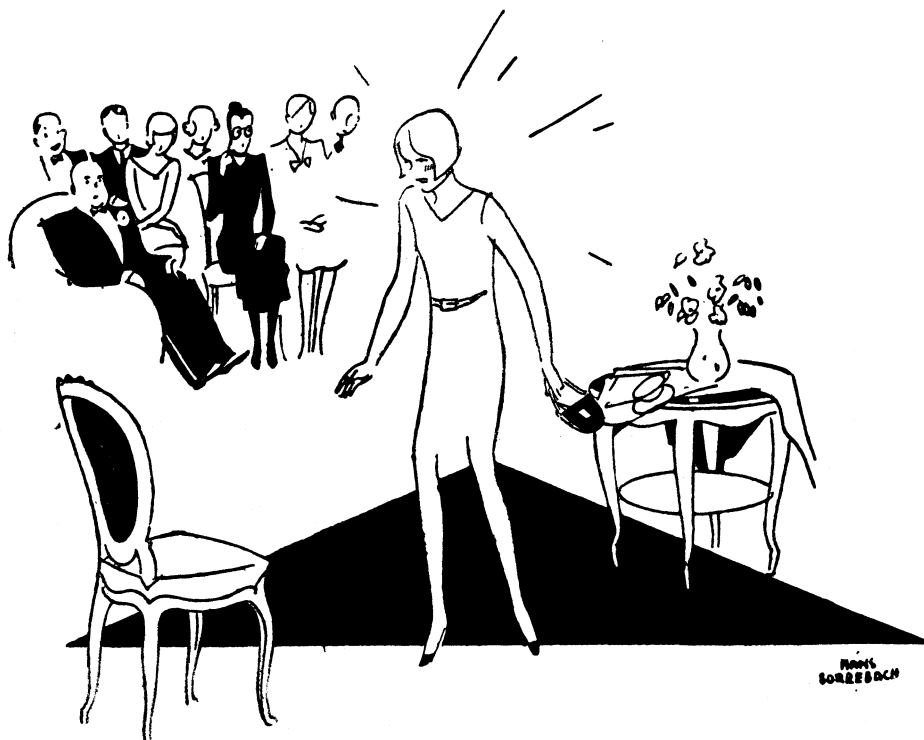
Met een kleur als een boei, tol je neer op een stoel, weigert alles wat je gepresenteerd wordt, omdat je doodsbenauwd bent, dat je de petits fours, waar je dol en dol op bent, niet behoorlijk uit het papieren bakje kunt werken. Ze zien er zoo zalig uit en je snoeplust is groot!

Je hebt stierlijk het land en als de gastvrouw je iets vraagt sla je uit louter verlegenheid over en wordt onverschillig in je antwoorden. Je voelt het, hoe alle dames denken: „wat is dat meisje onopgevoed, zoo heel anders dan *onze* dochters!”

't Maakt je razend en je zou in huilen kunnen uitbarsten.

Je wilt weg en je kunt niet weggkomen. Je blijft onbehoorlijk lang zitten omdat je er zoo vreeselijk tegen opziet weer door iedereen bespied, een treurige aftocht te moeten blazen.

Dat zou allemaal niet noodig zijn als je even kalmpjes bedacht, dat de meeste van die vlotte dames en heeren, die zich zoo



... en je ziet nog kans een kleedje op een klein tafeltje aan je taschje te haken.

gemakkelijk en vol gratie bewegen in hun jeugd ook van die verlegenheids-momenten hebben gekend.

En geloof toch niet, dat iedereen zoo scherp op je let. Kom maar gerust een tikje schuchter binnen. Zij, die al arrivé zijn in het leven, vinden juist dit zoekende, schuchtere zoo lief in je. 't Herinnert hun aan eigen jeugd en ze komen je vriendelijk tegemoet bij die eerste schreden in society.

Hoeveel meisjes zitten er niet weken van tevoren al in angst

voor het eerste diner, dat ze zullen meemaken, hèt diner mèt den tafelheer!

Als een nachtmerrie zijn al die verschillende couverts, die aan weerskanten van hun bord liggen. Ijskoude rillingen trekken er langs hun rug als ze vreezen het verkeerde couvert te gebruiken.

Wanneer ze er nu eens even rustig aan dachten, dat alle buitenste het eerst gebruikt moeten worden, dan was er van angst geen sprake meer en behoefden ze niet tersluiks te gluren naar den buurman om te zien welk couvert *die* het eerst ter hand nam.

O, het kippenpootje, dat je argeloos van de zilveren schaal nam. Waarom was *jij* nu zoo'n ongeluksvogel om juist een pootje te nemen en niet het stukje wit kippenvleesch, dat er vlak naast lag en dat zoo gemakkelijk te hanteeren was.

Er had niets met het kippenpootje gebeurd, als je het kalm met mes en vork bewerkt had.

Maar nu! o, schande, o eeuwig brandmerk op je heele verdere leven, o verstoring van alle feestvreugde, vloog het pootje met een vaart van je welste van je bord en kwam juist terecht op het plekje van je „droom in wit” waar je servet niet lag, er een bruine jus-vlek nalatend.

Dat je nou niet meteen door den grond zakte en onttrokken werd aan al die belangstellende oogen en goedgemeende raadgevingen.

O, die statige Ober, met dat strakke, perkamente gezicht, die aan kwam dragen met een kannetje heet water en een schoon servet. Je haatte hem!

Tien tegen een, dat er een zalig slagroom-entremêt komt met — een harden korst.

Slagroom! Je zoudt er een driedubbele moord voor doen! Argeloos neem je een stuk, de korst zag je niet.

En dan . . . de lange lijdensweg! Je prikt wanhopig met het

taartvorkje, ziet heelemaal voorbij, dat er óók nog een lepeltje aan den anderen kant lag, dat je gevoegelijk kunt gebruiken met het vorkje als steun.

„Ik laat de taart liggen, 't kan me niet bommen,” denk je, maar je doet het niet, want het werd je teveel ingeprent, dat het onbehoorlijk staat.

De harde korst zeult langs je bordje, dreigt telkens in je schoot terecht te komen.

Dan komt het vreeselijke moment, waarop je tafelheer, die je een Adonis vond, je angstige pogingen ziende, met een engel van 'n glimlachje je het lepeltje toeschuift.

Nu is ie plotsklaps je vijand en je begrijpt niet, dat je hem eerst zoo'n prince charming vond.

Je blijft de rest van het diner houterig of onverschillig tegen hem en 't is géén wonder, als hij je niet bepaald een ideale tafeldame vindt.

Och, meisjelief, 't was allemaal niet noodig en je hebt je een boel narigheid bezorgd, die voorkomen had kunnen worden.

't Is *niets* erg, als er op een diner eens 'n klein stukje taart naast je bord terecht komt, 't gebeurt iedereen wel eens.

Als je dan onbevangen lacht, er een grapje over maakt en de vluchteling met je lepel weer op het taartbordje schept, dan zal er niemand zijn, die je bespot of je niet ladylike vindt.

Tracht kalm te zijn in je bewegingen en trek met energie tegen je verlegenheid te velde.

Ga van het standpunt uit, dat *jou* geen ongelukje kan overkomen. Dan komt er een zekere rust over je, die datgene aan



Dat je nou niet meteen door den grond zakte . . .

je houding geeft wat noodig is, om in de grootste gezelschappen te verkeeren, zonder dat je er al tijden van tevoren over behoefte te piekeren.

Verlegenheid is een kwaad, dat met een beetje goeden wil, geheel overwonnen kan worden.

JALOUZIE.

Dàt is een grooter kwaad en 't heeft al veel narigheid in de wereld gebracht.

Zou er wel één mensch geboren worden zonder een greintje jalouzie? Ik kan 't haast niet gelooven. Ook dit heeft de een in mindere mate dan de ander. Er is jalouzie in graden!

Ik was een kind van vijf jaar, toen ik me voor 't eerst bewust werd, wat het wil zeggen jaloersch te zijn.

Een nichtje van me, even oud als ik, logeerde bij ons.

Het kleine Haagsche meisje had een mofje van wit hermelijn, waarmee ze parmantig, de handjes in glacé gestoken, met m'n moeder en mij door Amstel's straten kuierde.

Nu waren een mof en glacé handschoentjes m'n hoogste aspiraties.

O, het kleine, bonte mofje! Ik sloop, als het nichtje met m'n poppen speelde naar boven, haalde het uit de kast, lei er m'n wang tegen, of ging ermee heen en weer wandelen met de zwier waarmee ik het de groote menschen had zien doen.

Vreeselijke plannen gingen door m'n jaloersche bol. Ik zou het op den dag van m'n nichtje's vertrek wegmoffelen, onder in de speelgoedkast b.v. en al kon ik er dan naderhand niet mee wandelen, dan zou ik het zachte mofje, met de rose zijden voering, toch telkens in verrukking kunnen bekijken en bestreelen.

Als we in die dagen samen op straat liepen, zij met de

glaceetjes en mof, ik met garen handschoenen en mofloos, dan stelde ik me voor, dat ik, zij was en ik verbeeldde me, dat iedereen keek naar *mijn* mofje en zóó sterk was m'n fantasie, dat ik den volgenden dag op school, aan een kind, dat we op onze wandeling tegen waren gekomen, vroeg:

„Hoe von-je m'n mofje?”

Waarop het kind minachtend d'r neusje optrok en zei:

„Jouw mofje! Je had er geeneens een. Wel dat meisje, dat naast je liep.”

Ik maakte een énorme tuimeling. Ik had me toch zoo heelemaal er in gedacht, dat *ik* met het mofje liep en zij „maar” met de veelgesmade garen handschoentjes.

Ik heb jammerlijk gehuild, toen het mofje weg was en m'n moeder, die dacht, dat ik al die tranen vergoot om het vertrek van de nicht-speelgenooten troostte:

„In de zomer-vacantie komt ze weer terug.”

Waarop ik huil-schokte:

„Dan . . . dan . . . draag je toch geen mofje!”

En hiermee kreeg m'n moeder meteen een kijkje op het roet-zwart innerlijk van haar dochttertje.

Ik ben nog heel wat keeren jaloersch geweest; van mooie tollens, haarlinten en cijfers op gedragboekjes. Maar betrekkelijk vroeg zag ik in, dat naijverig zijn op het bezit van anderen een heel leelijke fout is, die met kracht en macht bedwongen moet worden.

O, 't gaat niet gemakkelijk, je bent zoo licht geneigd een ander te benijden.

Maar je verrijkt je leven als je zoover komt, dat je ieder het zijne gunt.

En bedenk vooral, dat het geluk niet schuilt in een mooie ring of armband, in een dot van een jurk of een beeldig gezichtje.

Weet je, waar het echte geluk te vinden is? In het weg-

cijferen van je eigen onbelangrijke Ikje, in het goed zijn voor anderen, het helpen waar je hand te helpen vindt.

Je gaat met zoo'n tevreden gevoel slapen, als je dag niet voorbij ging zonder tenminste iets vriendelijks gedaan te hebben.

En hiervoor bestaat de gelegenheid, binnen- als buitenshuis. Het zijn heusch niet altijd de groote daden, want niet iedereen is in de gelegenheid een groote daad te doen.

Maar 't zit in de kleine, vriendelijke daden. En als je je oogen goed open houdt, dan brengt iedere dag van je leven je de gelegenheid om iets te doen waarop je met voldoening terug kunt zien.

En geloof je, dat er nog plaats in je hart is voor jalouzie als je er op uit bent om goed en vriendelijk voor anderen te zijn?

Het mooie verdringt dan het leelijke.

VRIENDSCHAP.

Als je klein bent, wat heb je dan een eigenaardig denkbeeld van vriendschap.

Ieder meisje, waarmee je uit school samen naar huis gaat, dat gezellig aan je arm bungelt, waarmee je kattenkwaad uithaalt, is je vriendin.

Er is geen wijs uit te worden voor je familieleden, als je vertelt, dat je vriendin Ans je straks komt halen en je den volgenden dag vraagt of je vriendin Miep mag komen spelen.

Toch is er meestal onder die heele stoet vriendinnen één, die je onderscheidt van de rest.

't Is het meisje waarmee je vaak kibbelt, maar even gauw weer goed wordt, waarvan je alles veel gauwer kwalijk neemt, dan van een ander, waarmee je soms een heel tijdje zwijgend rondkuiert, om dan plotseling weer een gezellig gesprek te beginnen.

En je beseft dan niet, dat het de ware vriendschap is, die je aan haar verbindt.

Pas als je een paar jaar verder bent, voel je hoe het komt, dat je naar haar verlangt als leed je drukt, of je een prettige gebeurtenis in je leven hebt.

't Is zoo goed, om samen te kunnen babbelen over al wat in de jonge jaren ons bestormt.

Er is zooveel te verwerken en niet altijd kun je het met moeder bepraten. Dat komt pas weer veel later.

Er is juist zoo'n tusschen-periode, van kind tot bakvisch, waarin de goede vriendin zoo'n kostelijk bezit is.

Samen op je gezellige meisjeskamer te zitten en elkaar te vertellen van al wat het hart drukt of verheugt, 't is zoo goed.

Elkaar, zeg ik. Want, dat wordt wel eens teveel vergeten.

Als er twee meisjes zijn, dan hebben ze allebei zoo veel te vertellen en mag er niet één zijn, die altijd de luisterende is.

Het luisteren is een groote kunst. Praten is zooveel gemakkelijker.

Als je eigen hart bevrijd is van wat het overvol maakte, vergeet dan niet, dat zij, die met zooveel toewijding en rust luisterde, ook iets te zeggen heeft.

Laat haar dan rustig uitpraten. Val haar niet in de rede en o, vooral, laat je gedachten niet afdwalen.

Luisteren is een kunst die beoefend moet worden en het is tevens een wegcijferen van eigen belangen.

Het geeft de ander rust als je gedachten geheel bij haar zijn. Maar samen zwijgen. Dàt is ook iets heel fijns.

Ik zou het een toets kunnen noemen voor de band, die je samenhoudt.

Alleen met menschen die je volkomen begrijpen en waar je zoo geheel mee sympathiseert kun je zwijgen.

De onuitgesproken woorden hebben dan een even groote beteekenis als de gesprokene.

De ware vriendschap veredelt. Je wordt er beter door.

Immers, hoe gemakkelijk valt het niet, je op te offeren voor een goede vriendin.

Ze is ziek. Je hebt juist een vrijen middag en dacht die gezellig te besteden, met tennissen of korfballen.

Je denkt er niet verder over na, in een impuls ga je naar haar toe, gewapend met een gezellig boek en een paar bloemetjes, o, een paar maar, want natuurlijk was je weer aan het restje van je maandgeld.

Je zoudt het voor geen ander gedaan hebben, want je bent heusch niet zoo opofferingsgezind.

Ben je met je ouders op een vacantiereisje, direct voel je de behoefte je goede vriendin op de hoogte te houden van al wat je beleeft.

En van ieder plaatsje, dat je aandoet breng je een kleine herinnering voor haar mee. O, geen, die veel geld kost, dat is niet noodig! 't Is soms maar een gedroogde bloem, of een kiekje dat je maakte van een bijzonder mooi plekje.

Dit alles doe je zoo gaarne en zoo van zelf, omdat het is voor de vriendin, die je pleziertjes en je verdrietelijkheidjes kent.

En juist al deze kleine attenties en opofferingen maken je beter, zorgen er voor, dat je in je verdere leven leert iets voor anderen over te hebben.

Pas als je ouder bent, leer je het gezegde „het is zaliger te geven dan te ontvangen” goed begrijpen.

Geven, van je zelf geven, aan allen die om je heen zijn, dat maakt het leven pas waard.

Ik zei het je reeds, er gaat géén dag voorbij, meisje, waarop er niet iets van je gevraagd wordt. Sta klaar om te helpen, verschuil je niet, denk niet: laat nu maar een ander helpen, *ik* deed genoeg.

Want, dät is het. We doen nooit genoeg. Er is in de wereld zóó veel te helpen, er komen *altijd* helpende handen tekort.

Leer daarom vroeg inzien, dat het hoogste, dat je kunt bereiken is:

Het wegcijferen van je eigen Ikje.

De Cavallerie

door
Cissy van Marxveldt



Hij was Thea's cavalier — als je tenminste een geelbleeke jongeling van achttien jaar met stroochtig haar en onbestemde oogen een cavalier noemen kunt. Maar Aagje, de fiksche, kwieke dienstbare zei: „Daar komt de cavallerie al weer aan.”

Aagje sprak ook van bataljon voor pantalon en van crême voor crime, dat waren de kruimkes, die ze oppikte van de conversatietafel. En zoo werd het langzamerhand zijn bijnaam: dè Cavallerie!

Thea kreeg lessen in het stadje dat driekwartier loopen van het dorp lag. De Cavallerie zat vierde-klas-normaal, deed aan filosofie en astrologie en kruiste altijd haar weg, ongezocht en ongewenscht. Was ze soms een kwartier vroeger uit les, dan schoot ze gauw langs de huizen van het stadje, en gooide zich manmoedig in de duisternis van de lange, doodsche weg, die zigzaggend naar het dorp liep. Maar bij het armhuis onder de lantaarn stond altijd de Cavallerie . . . en lachte. En hijgend zei ze dan: „Ik was bang, dat je al weg zou zijn . . .” De Cavallerie leidde het gesprek, en Thea slingerde haar boeken aan een riempje. Het verveelde haar naar zijn gephilosopheer, dat ze

nooit begreep, te luisteren. Maar één avond, toen hij aldoor over sterrekunde had gepraat, over Jupiter met zijn satellieten, en over de groote en de kleine Beer en de Melkweg en Mars, kwam ze thuis met een bons van de buitendeur.

„Die lammme Cavallerie,” snauwde ze.

Toen sprak Aagje de geweldige woorden: „Ja, en als je de Cavallerie niet hàdt, dan zou je naar hem snàkken!” Thea trok minachtend haar mondhoeken naar beneden. Ze snoof! Die woorden — ze maakten haar woest! Zou ze ooit, ooit kunnen snakken naar de Cavallerie, naar een geelblond, sprietig ventje met een groezelkleur oogen? En toch, diep onder de kwaadheid school de trots, dat zij uitverkoren was, dat de Cavallerie zou wakker liggen 's nachts om te denken aan haàr, dat hij in zijn kamer heen en weer zou loopen en reciteeren een gedicht op haàr — want, dat de Cavallerie dichtte, daar was ze zeker van.

— Het was een druilige, mistige avond, zoo'n avond van naarsweedom en stille droefgeestigheid: de boomen tikten langzame druppels neer op de hoofden van Thea en de Cavallerie, en hun wangen voelden klam en hun handen. De weg was grijs en vochtig, een hondekar ratelde rakelings voorbij, en langs de spoorbaan in de verte flitste een trein. Toen zei de Cavallerie:

„Ik zou je wel graag wat willen vragen Thea!”

Ze dacht: „Nu gaat het komen. Op zoo'n ellendige avond van mist en melancholie en angstige somberheid.” Ze wist wat ze zou antwoorden. „Neen,” zou ze zeggen. Natuurlijk! En even stelde ze zich voor een tooneel uit haar boeken: een zomeravond, zoete geuren, nachtegaalslag en aan je zijde de man die je liefhadt . . . Ze was zeventien jaar!

„Ik zei, dat ik je wat zou willen vragen Thea!” herhaalde de Cavallerie. Er was ongeduld in zijn stem.

„Nu, vraag maar op,” zei ze.

„Je begrijpt het zeker wel, is 't niet?”

„Neen, wat zou ik moeten begrijpen?” Er was toen wel de schroom van een zeventienjarige in haar stem. Als de Cavallerie flinke, royale Engelsche sportpakken zou dragen, die hem breder zouden maken in zijn schouders en hij droeg een hoed, die hem stond . . . o, de Cavallerie zou wel op te knappen zijn, dàn . . .

„Heb je dan nooit wat gemerkt?”

„Neen . . .”

„Nu kijk,” zei de Cavallerie, en er was werkelijk de aarzeling in zijn stem uit de teedere passages van de boeken — „kijk, ik zou graag eens willen weten . . . ik wou wel . . . weet jij soms ook, of Truus me nog al mag?”

Truus! Truus was Thea's vriendin, een oolijk, leuk kind, dat proestte waar ze maar kon om de Cavallerie en de avondwandelingen. En toen hij het gezegd had: „weet jij soms ook of Truus me nog al mag?” was het allereerste waaraan ze dacht, dat hij toch mooie tanden had. „En groezeloogen,” zei ze tegen zichzelf. „Maar mooie tanden!” zeiden haar malle gedachten. En hardop zei ze:

„Truus geeft geen laars om jou.”

„Hoe weet je dat?”

„Nu, dat weet ik.”

„Gaat ze soms met een ander?”

„Nee . . . e . . .” aarzelde Thea, terwijl ze in een verborgen plas trapte.

„Nu en hoe weet jij dan, dat ze om mij niets geeft!” drong de Cavallerie aan.

„Dat voel ik aan alles,” zei Thea fier.

De mist tikte van de boomen. Ze liepen door, eentonig in de pas. Ze zwegen. Maar toen ze bij Thea's huis kwamen, zei de Cavallerie: „Toe, probeer nu eens gewaar te worden, hoe Truus over me denkt.”

Ze trok het tuinhekje achter zich dicht.

„Als je dan maar niet razend wordt, als ik je precies overbreng, wat ze zegt.”

„Geen nood,” zei de Cavallerie trotsch en keerde weg in de mist.

Aagje, die haar opendeed, riep: „Maar kind, wat zie jij eruit. Je bent heelemaal nat. 't Is ook miserabel weer, wat?”

„Neen, 't is schitterend weer,” bromde ze, haar hoedje uitslaand.

„Och, och,” zei Aagje wetend, „heb je een beetje oneenigheid met hem gehad?”

„De Cavallerie kan voor mijn part in de lucht vliegen,” toornde ze.

Maar vader in de huiskamer zei: „Thea, je bent een half uur over je tijd. Dat gezeur met die jongen van Drost moet nu maar eens uit zijn.”

Natuurlijk werd het niets tusschen Truus en de Cavallerie. Toen Thea de liefdesverklaring van de Cavallerie aan Truus overbracht, gooide die schaterend haar hoofd achterover en zei: „Wat verbeeldt die jongen zich wel. Hoe durft hij?” En toen ze dit woordelijk de Cavallerie weer overbracht, duwde hij zijn verregende vilthoed wat naar achteren, en zei: „Zoo'n lor!”

Na deze episode bleven Thea en de Cavallerie op dezelfde voet doorgaan. Altijd stond onder de lantaarn van het armhuis de Cavallerie . . . en wachtte! En hij filosofeerde weer over de toekomst van de luchtvaart en over „onze antipoden”. En Thea slingerde haar boeken aan een riempje en zweeg.

Zelfs begon hij 's Zondagsavonds bij hen aan huis te komen. Dan speelde ze whist met z'n vieren. Dan zat hij tegenover Thea en was haar partner. En als ze zich vergooide, wat vaak gebeurde, en daarom ginnegapte met haar moeder, dan schudde de Cavallerie zijn geelbleeke hoofd, en zei: „Neen Thea, daar

moet je niet om lachen. Daar is niets om te lachen. Je moet op-
letten onder het spelen, anders leer je het nooit."

Aagje, die soms binnenkwam, zond geweldige knipoogen van Thea naar de Cavallerie, en aan het eind van zoo'n avond, zei haar vader: „Er zit veel in die jongen. Die jongen heeft wat protectie noodig, dan kan hij 't ver brengen in de wereld." Maar haar moeder zei: „Hij heeft onverzorgde nagels."

— En weer kwam er een avond, waarop ze samen naar huis liepen. Nu was het een voorjaarsavond.

Een zachte, zoele motregen siepelde neer, er was een eigenaardige melodie in de natuur van ruischende regen op jonge bladeren. Ze waren al voorbij het tolhek, dat halfweg was, gekomen, en sloegen het slingerpaadje van jonge minnenden in, toen de Cavallerie begon:

„Zeg Thea, ik zou je graag wat willen vragen."

Ze wist opeens, wat er komen ging.

„Vraag maar op," zei ze weer.

De Cavallerie kuchte.

„Hoe denk je eigenlijk over mij Thea?"

Het was de avond, die haar het antwoord ingaf, de avond van voorjaarsregen en belovende fluisterstemmen.

„O gewoon," zei ze.

„Hoe gewoon?"

„Nù, gewoon!" herhaalde ze met klem.

„Bedoel je . . . zou je niet een klein beetje van me kunnen houden?" smeekte de stem van de Cavallerie.

„O, nooit!" zei ze wreed. „Nooit en nooit!"

„Nu, dat hoef je niet zoo venijnig te zeggen," zei de Cavallerie, terwijl hij zijn hoed afnam, omdat de vrouw van de burgemeester voorbijging.

„Ik was bang, dat het anders niet tot je zou doordringen," zei ze en lachte. De bleeke oogen van de Cavallerie staken!

Ze gingen zonder groet van mekaar. Ze viel de tuinkamer binnen.

„De Cavallerie heeft me gevraagd,” zei ze.

„Zoo’n kwajongen,” zei haar moeder.

„’k Heb natuurlijk neê gezegd.” Ze keilde haar boeken op de divan.

„Hij gaat een uitstekende toekomst tegemoet,” peinsde haar vader.

„Maar zijn nagels zijn onverzorgd,” zei haar moeder weer.

— En daarmee eindigden plotseling de lessen in het stadje.

„Zonde,” vond Aagje dat. „Het had best wat kunnen worden tusschen jou en de Cavallerie.”

— — — — —
De Cavallerie werd onderwijzer, haalde hoofdacte, lager Fransch, middelbaar Fransch en werd leeraar aan een H.B.S. in Brabant. Truus trouwde, maar Thea bleef thuis en werd oud.

En er kwamen dagen, waarop ze wenschte, dat ze niet die eene voorjaarsavond vertrouwd had op de fluisterstemmen, die beloofden. In het dorp kwam de Cavallerie niet meer. Zijn ouders waren gestorven en met zijn eenige broer had hij het nooit kunnen vinden.

Maar toch zou ze de Cavallerie nog eens terugzien.

Ze had gelogeerd bij Truus en reisde met de avondtrein naar het dorp terug. In Amersfoort stapte een heer bij haar in de coupé, die met veel vertoon zijn wijde jas uittrok, zijn manchetten terug schoof, zijn haar gladstreek. Ze had hem



„O, nooit!” zei ze wreed; „noot en noot!”

in jaren niet gezien, maar ze herkende hem direct. Het was de Cavallerie.

Hij zat tegenover haar en liet zijden sokken zien boven een lage bruine schoen. Toen keek hij haar aan en keek uit het raampje.

„Herken je mij niet meer?” zei ze opeens.

„Pardon?” zei hij.

Het was alsof ze iets moest wegbijten. Maar ze ging moedig door. „Thea,” zei ze.

Hij streek over zijn voorhoofd.

„Thea?” zinde hij. „Thea?”

Niet de wijde jas of de zijden sokken of de keurige schoenen, maar dit was de Cavallerie. De Cavallerie, die haar, na jaren, troefde.

„O pardon,” zei ze toen ook. „Ik vergiste me.”

Een uur lang zaten ze tegenover elkaar in de trein.

Ze las, maar ze zag dat zijn nagels keurig verzorgd waren. Hij las ook, maar ze wist, dat hij zag, dat ze oud geworden was.

Hij stapte het eerst uit. Hij lichtte even zijn hoed. Met een vinnige ruk trok Thea de coupédeur achter hem dicht.



door

Cissy van Marxveldt.

„Weet je wat ik Frederik op zijn verjaardag geef?” vroeg Lous en ze zette haar beenen, met een beslist gebaar, tegen het haardhekje aan.

„Een dozijn dassen,” ried Bea onverschillig.

„Hoe kom je daar zoo bij?”

„Nu, daar zou je hem een weldaad mee doen. De exemplaren, die Frederik draagt, zijn net gekleurde touwtjes.”

Lous ging rechtop zitten. Ze keek wat vijandig naar Bea.

„Ik vind de dassen die hij draagt keurig. Wat heb je er op tegen? Eenvoudiger en netter dan een zwart dasje met blauwe of gele strepen kun je toch niet verlangen dunkt me.”

„Precies,” zei Bea, terwijl ze gaapte. „Ik zou wel willen, dat Frederik wereldscher kleuren om zijn boord strikte.”

„Wat kan 't je schelen?” wou Lous vinnig weten.

Bea verlegde haar hoofd tegen de stoelleuning.

„Och neen, 't kan me ook niets schelen. Voor mijn part draagt Frederik een Schillerkraag of alleen maar een sjaal om zijn nek.”

„Je bent bar hartelijk, dat moet ik zeggen.”

„Als ik hartelijk ben, is 't óók niet goed,” zei Bea en gaapte weer. „O, ik bèn moe. Laat gedanst gisteravond bij Trianon. 'n Gezellige club hadden we, de Vissers waren er ook bij, en die lange jongen van Swart.”

„Zoo,” zei Lous. Ze stak haar onderlip vooruit. „'k Benijd je. Frederik houdt niet van dansen.”

„Nu, dan benijden we mekaar,” constateerde Bea tevreden. „Ik ben fel jaloersch op je fijne flat en je ingebouwd bad en je warm en koud water. En ik word ziedend van afgunst als ik naar de Perzen kijk op je parket.”

Lous glimlachte. „'k Geef Frederik een radio,” zei ze dan. Bea veerde overeind. „Versta ik je goed? Een radio?”

„Ja. Waarom?”

Nu lachte Bea. Ze lachte luid en hartelijk. Ze proppte haar zakdoekvlinder tegen den mond, omdat ze begreep hoe Lous natuurlijk op springen stond. „Neem me asjeblijft niet kwalijk,” proestte ze gesmoord, door den zakdoek heen.

„Ik wist niet, dat een radio zoo belachelijk was,” zei Lous hoog.

„Is-hij-ook-niet,” hikte Bea. „Absoluut niet. Maar voor Frederik . . .” Ze schokte. Ze veegde de lachtranen af. „Of heb ik het me verbeeld, dat hij zich twee jaar lang met hand en tand tegen een radio heeft verzet.”

„Frederik heeft soms van die onverklaarbare principes.”

Lous wreef haar nagel tegen haar handpalm.

„En dwaze antipathieën. Daarvan wil ik hem genezen.”

„Zooiets van geestelijke homoeopathie.” Bea strekte haar armen omhoog. „Spaar me asjeblijft. Frederik, die wel kon huilen van afgrijzen als vroeger op de club de gramfoon speelde. Weet je nog wel?”

„Nu ja, nonsens. Elk beschaafd mensch behoort van muziek te houden,” stelde Lous vast op de manier, zooals ze tegen een

kind zou zeggen: „Je houdt niet van spinazie? Nu, dan eet je maar niet. Maar je krijgt niets anders. Dan zul je 't wel lèren eten.”

Lous rakelde het vuur in den haard op. Met den pook geheven, zei ze: „Twee jaar, zoo lang we nu getrouwd zijn, heb ik me er in geschikt. Niet piano gespeeld als Frederik thuis was. Niet gezongen. Nooit muziek-avondjes gearrangeerd, dat weet je toch ook wel. En nu heb ik er genoeg van. Frederik moet maar van muziek lèren houden.”

„Nu, hij zal een leuke verjaardag krijgen,” besloot Bea.

„Zet je 't aan zijn bed? Zoen je hem wakker met een kop-telefoon om?”

„Neen, ik neem een luidspreker,” zei Lous. Waarop Bea opnieuw den zakdoek in haar mond stopte en met haar hoofd op de stoelleuning gleed.

„Ik zal jou nog eens wat vertellen,” besloot Lous terwijl ze opstond en de theetafel bij den haard rolde.

Bea hief haar gevlekte gezicht.

„Nee, asjeblijft niet. Meer zulke bommen, en 't zou mijn eind zijn. Kind, ik heb in jaren niet zóó gelachen.”

Ze wreef met den zakdoek over haar oogen. „Ik hoop voor jou, dat Frederik òók zoo lacht, als een meneer hem 's morgens om zes uur wakker gilt met een aria uit den Vliegende Hollander.”

„Zóó vroeg worden geen opera's uitgezonden,” zei Lous.

„Nu, jij zult het wel weten,” besloot Bea en hikte een nieuwen lachaanval weg.

* * *

Bea stond op de stoep, gewapend met een bos chrysanten en het nieuwste model sigaren-aansteker voor Frederik. Ze spitste haar ooren. Klonken reeds geen jammerklachten door de muren heen?

Ze vroeg het stugge dienstmeisje, dat opendeed:

„Speelt de radio?”

„Ja juffrouw,” zei het meisje en keek misprijzend naar Bea's schoentjes van slangeleer.

Bea zoog haar wangen in. Ze kòn niet dubbelgevouwen van den lach binnen komen. Maar als ze zich Frederiks gezicht voorstelde . . . Ze gaf het meisje haar mantel over. Lous had hem net zoo goed een panter als huisdier kunnen schenken. Het geluid van een mensch in doodsnood drong door tot de hall. Bea knelde haar chrysanten onder den arm, kuchte, en stapte de salon binnen. Frederik zat bij den haard, zijn haar verwilderd, alsof zijn handen erin gewoeld hadden. Bea vond, dat zijn oogen angstig en om hulp zoekend haar aankeken. Lous, in de eetkamer bij de radio staand, riep:

„Zeg Bea, ik zoek Boedapest.”

„Ja, dat merk ik,” riep Bea en ze duwde Frederik de bloemen en het nieuwe model sigarenaansteker in zijn handen. Ze beet op haar onderlip. Haar oogen dansten. Dan sloeg ze Frederik op zijn schouder.

„En — jarige, van harte hoor. Ben je niet dol gelukkig?”

Frederik keek hulpeloos naar de bloemen en het pakje.

„Ja,” zei hij dan zuchtend, „ik ben kapot van geluk.”

— Aan tafel hadden ze Hilversum. Terwijl het stugge meisje de soep rondgaf, jubelde een dame in Hilversum de serenade van Tosselli. Lous hield haar lepel geheven.

„Zeg, ik voel me nu net, of we in een wereldsch restaurant met muziek dineeren.” Ze legde haar hand op Frederik's pols. „Vind je ook niet, manneke?”

„Ja,” zei Frederik, „zoo voel ik me ook precies.” Hij hief zijn hoofd op als een schichtige haas. „Is dat niet dat ding, wat jij vroeger zong? Hoe heette dat ook? Weet je nog wel, er was een hooge noot in, die je niet halen kon. Dat zei je zelf altijd,” zei Frederik haastig. Bea boog zich diep over haar bord.

„Ik weet niet wat je bedoelt,” zei Lous zachtzinnig en toegevend.

„Kom, 't was zoo'n Engelsche mop. Weet je wel, zooiets van love me en sleep geloof ik.”

„Sleep and forget,” ried Bea, die Lous' répertoire nog wel van vroeger kende.

„Ja, dat was het. Ja precies,” zei Frederik en hij kneep bij een hooge noot zijn oogen angstig dicht.

„Neen, dat is de serenade van Tosselli,” zei Lous guldig.

„O, òch, hoe je dat zoo gauw raadt,” zei Frederik bewonderend.

„Daar raad ik heelemaal niet naar. Dat weet ik.” Lous wiegde haar hoofd heen en weer. „Wat komt het prachtig over, vind je niet?” Ze neuriede even mee.

„Ja prachtig,” knikte Bea.

„Hmm, prachtig,” beaamde ook Frederik en hij verschoof op zijn stoel, toen de dame in Hilversum haar stem, speciaal voor deze feestelijke gelegenheid, scheen uit te zetten.

„Ik vind de radio wel een der meest grootsche uitvindingen van den laatsten tijd,” zei Lous en ze wenkte het meisje om de soepborden weg te nemen. „Voorals je bedenkt hoe leerszaam het is op elk gebied.”

„Ja, dat is zoo.” Bea knikte. „Ik heb laatst bij Jan en Mies een verhandeling gehoord over zuigelingenverzorging. Neen maar, buitengewoon.”

„En dan de cursussen in vreemde talen, die je volgen kunt. Ik ben stellig van plan om mijn Fransch weer op te halen.” Lous prikte in het brokje, geurige pasteitje. „Zou je daar ook niets voor voelen Frederik?”

„Nee,” zei Frederik bot. „Nee, daar voel ik geen klap voor. Ik kan me overal met mijn Engelsch verstaanbaar maken. Dat is mij voldoende.”

„Maar toen we verleden jaar in Parijs waren, verstond je geen woord Fransch. Dàt weet je toch ook wel,” klaagde Lous. „We hebben de grootst mogelijken onzin gegeten, omdat jij de spijskaart niet begreep. En alle taxi-chauffeurs hebben je uitgescholden.”

„Ik zou een Fransche chauffeur niet eens willen verstaan;” hoonde Frederik en hij groef in de ingewanden van zijn pasteitje. „En ik geloof, om je de waarheid te zeggen, dat ik daarmee mijn ontwikkeling absoluut niet te kort doe.”

„Nu ja,” Lous haalde haar schouders op, „jij houdt er soms van die wonderlijke ideeën op na, Frederik.” Dàn ontlook haar gezicht, als de radio een duet Don José-Carmen uitspoot.

„Hè, wat is dat nu weer?” zei Frederik ontevreden. „Wat heeft die man een ellendige groc-stem.”

„Och, hoe kun je 't zeggen?” Lous schudde haar hoofd.

„Herken je dit niet? Uit Carmen?”

„Nee, natuurlijk niet. En kun je dat ding nu niet eens even afzetten? Ik zou ook wel eens rustig willen eten.”

Lous keek als om hulp zoekend Bea aan. Maar die hield haar hoofd gebogen en kneedde haar brood tot balletjes.

— Maar na tafel, nog voor de visite kwam, had Lous Weenen, dat de walsen van Strauss de aether inzond. Nu was voor Frederik een wals van Strauss hetzelfde als de eerste de beste straatdeun van het orgel op den hoek. Doch Lous, haar oogen half dicht geknepen, haar hoofd achterovergeleund in den grooten stoel, neuriede vol-zalig mee. Dan zei ze:

„O Frederik, en dan te denken, dat er ook danslessen worden gegeven per radio. Nu kunnen we in de huiskamer de allernieuwste dansen leeren, lieveling.”

„Ja, dat denk je maar,” zei Frederik en hij woelde door zijn haar. Hij keek naar Bea, die in haar eentje door de kamer walste met uitgespreide armen. Ook al zoo mallotig. Hij had Bea wijzer gedacht. Dan richtte hij zich energiek op. „Nee, voor die dans-

lessen strik je me niet," zei hij vastberaden. „Denk je dat ik een syllabe begrijpen zal van den onzin, die zoo'n snijboon er uit kraamt?"

„O, maar dan zal ik je wel helpen, schat," glimlachte Lous. „Verbeeld je Frederik, de allernieuwste snufjes kun je leeren bij een kopje thee en een sigaret."

Frederik haalde zijn schouders op. Hij deed het best maar te zwijgen. Geen gekibbel asjeblijft op zijn verjaardag. En hij zoo wel probeeren dat ongeluksding lam te draaien in een onbewaakt moment.

„Zeg, kom je nog zitten?" riep hij tegen Bea. Dan trok hij zijn hoofd tusschen zijn schouders. „Verdraaid, wat is dat nu weer?" Maar het was slechts Lous, die probeerde Moskou te vinden. En, terwijl de noodkreten die deze poging vergezelden, Frederik's trommelvlies pijnigden, belde, gelukkig, het eerste bezoek.

* * *

„En?" vroeg Bea, die Frederik op den Parkweg tegenkwam.

„Wat èn?" zei Frederik norsch.

„Geniet je nogal van de radio?"

„Bar," zei Frederik.

Bea keek hem eens van terzijde aan.

„Ja, zoo zie je er wel uit," vond ze.

„Ben je op weg naar Lous?"

„Dat was mijn plan ten minste."

„Loop een eindje mee op, als je den tijd hebt."

„'k Heb zeeën van tijd," zei Bea. „Stort je hart maar uit, Frederik."

Bea sprong om zijn groote passen bij te houden. Frederik, zwaaiend met zijn stok, scheen dit niet eens te merken. Hij zei: „Zondag ben ik om 8.15 gewekt door het klokgelui van de Potsdammer garnizoenskerk in Berlijn."

„Stichtelijk,” vond Bea. „Je kon wel door ellendiger dingen gewekt worden, Frederik.”

„Precies om 9.20 had ik den kerkdienst in de Universiteitskerk van Boedapest.”

„Heb je 't kunnen volgen?” vroeg Bea.

„Stil.” zei Frederik. Hij haakte zijn stok weer over zijn arm, telde af op de vingers van zijn rechterhand:

„Om 10.50 hadden we Frankfurt. Een meneer las voor uit eigen werk. In het Duitsch natuurlijk.”

„Ja natuurlijk,” zei Bea.

„Om 11.35 hadden we Hamburg. 'n Vocaal concert door 'n onbekende juffrouw, die ik had kunnen vermoorden. En aan de koffietafel genoten we de lunch-muziek uit Hilversum.” Frederik keek sarcastisch.

„Nu, dat is toch prettig,” vond Bea.

„Natuurlijk. We gaan door. 's Middags hadden we gramophoonplaten uit Parijs en Praag. Aan tafel, volgens Lous, die het weten kan, de Kerk-Cantate van Bach uit Daventry, en 's avonds een opera uit Milaan.”

„Welke opera?” wilde Bea weten.

„De Freischütz, geloof ik. Kan dat? Nu, en tot slot de dansmuziek van de Savoyband in Londen.”

„Ja, 'k weet wel, dat die in Londen is,” knikte Bea blij. „Heb je nog gedanst?”

„Ja ook,” bekende Frederik verlegen. „Ja, daar kon ik niet af. Maar . . .” hij keek schuin naar Bea, „ik heb 'n plàn. Een plàn! 'n Kolossaal mooi plan. Als je geen vrouw was, zou ik het je vertellen.”

„Prettig. Ben je bang, dat ik het van de daken zal schreeuwen?”

„Ja natuurlijk,” zei Frederik eerlijk. „Ik heb nog nooit een vrouw ontmoet, die zwijgen kon.”

„Maar je hebt ook nog nooit je best gedaan om mij te doorgronden. Ik kan zwijgen als het graf.”

Frederik keek keurend Bea aan. „Nee, 'k waag het er niet op.” Hij haakte zijn stok weer van zijn arm. „Nee, je zult het wel merken, als het zoover is.”

„'t Staat natuurlijk in verband met den verjaardag van Lous volgende maand.”

Frederik bleef staan. „Hoe weet je dat?”

Bea proestte. „Gelukkig, dat je niet in de politiek bent gegaan, Frederik. Je hadt je partij met open oogen verraden en verkocht.” Ze greep zijn mouw vast. „Je geeft haar natuurlijk als tegenbeleefdheid een radio met nog grooter geluidsvolume en nòg machtiger luidspreker, is 't niet?”

„'k Ga weg,” zei Frederik. Hij nam zijn hoed af. „Voor we vijf minuten verder zijn weet je alles. Dag Bea. Je zegt niets tegen Lous, wel? Geen woord hè?”

„Geen syllabe,” beloofde Bea.

„Je bent er natuurlijk vlak naast,” zei Frederik bij het weggaan. „Maar ik vind het toch veiliger, dat ik er nu van door ga. Jij bent me àl te scherpzinnig.”

„Och arme, gecompliceerde ziel,” zei Bea en ze wuifde hem lachend na.

Toen ze bij Lous kwam, wenkte die afwerend: „Stil even.” Ze fluisterde. „'k Hèb Kalunborg. 'n Wonder!” Bea ging op de divan zitten en keek den Radiogids in, die Lous met haar pinknagel bij wees: „Van 2.20 tot 4.20 middagconcert door instrumentaal ensemble,” las Bea. Ze had dus nog ruim een uur voor den boeg.

Om 4.20 stierf de laatste toon weg. Lous zuchtte. Prachtig hè? Nu zou ik in Königswusterhausen nog een namiddagconcert kunnen pakken tot 5.20. Maar...” ze bezon zich, „ben je Frederik nog tegengekomen?”

„Ja, zoo straks.”

„Zei hij nog wat?”

„Nee, hij leek zéér welgemoed.”

„Hij doet zoo eigenaardig . . .” begon Lous. Dan viel ze zichzelf in de rede: „Och, wil je thee? Je hebt nog geen thee gehad, hè? Ik zal direct bellen.” Ze draaide haar ringen om. „Ja zeg, Frederik doet zoo wonderlijk de laatste dagen.”

„Maar hòe dan?” vroeg Bea.

„Ja, 'k weet niet. Hij is verstrooid. Hij zit voor zich uit te staren en dan opeens glimlacht hij, zoo maar stil voor zich heen.”

„Hij zal aan wat prettigs denken. Wees blij,” meende Bea.

„Ik heb al gedacht, zou het soms in verband staan met mijn verjaardag? Misschien heeft hij wat leuks bedacht.”

„Best mogelijk. Hij fuift je wellicht op een reis naar de Riviera.”

„Nee, och nee, dat denk ik niet. Misschien krijg ik de bontjas, die ik bij de Bonneterie heb zien staan.”

„Daar heb je ook kans op. In elk geval zal het wel iets plezierigs zijn, als hij bij het idee alleen reeds glimlacht,” meende Bea.

„Ja, denk je wel? Ik had ook zoo graag een parelsnoer gehad of een nieuw Perzisch tapijt in de eetkamer.”

„Nu, je kunt toch een verlanglijstje maken en dat op zijn pyjama spelden.”

„Ja, dat is het juist,” zei Lous peinzend. „Dat doe ik elk jaar. Maar nu zei Frederik Zondag, dat het niet noodig was. Hij wist al iets.”

„Frederik is een model-echtgenoot,” zei Bea. „Ik heb nog nooit een man meegemaakt die niet vier weken tevoren bij zijn vrouw zeurde, wat ze op haar verjaardag hebben wou.”

„Ja, zoo was Frederik anders ook. Maar dit jaar . . . nee, 't is vreemd. Als hij mij maar niet iets geeft, wat ik niet gebruiken kan. 'n Belachelijke jurk bijvoorbeeld, die ik niet kan dragen. Dat zou al te pijnlijk zijn.”

„Misschien geeft hij je wel een race-auto of een 'paard,” ontdekte Bea.

„Flauw,” zei Lous. Ze schudde haar hoofd. „Wil je even

Königswusterhausen hooren? Ja? Een moment." Dan zakte ze op de divan naast Bea neer, groef haar handen in de kussens. „Schitterend komt het door, hè?" fluisterde ze. En haar voet bewoog gelijkmatig op het rythme van de muziek heen en weer. Toen Bea opstond om weg te gaan, klapte Lous de hand voor haar mond. „O kind, en nu heb je niet eens thee gehad! Erg?"

„Welnee. 'k Heb toch Königswusterhausen gehad."

„Ja, dat is zoo," beaamde Lous. „Zeg, voor deze muziek vergeet je alles. Eten, drinken, slapen. Zou 't jou ook niet zoo gaan?"

„Absoluut," zei Bea. „En, staat Frederik er ook zoo mild tegenover?"

Lous spitste haar lippen. „Hum, 'k weet niet. Ik geloof wel, dat hij enthousiaster wordt. Hij zingt tenminste zoo af en toe. En — Zondagavond heb ik zelfs met hem gedànst!"

„Nu, kijk eens aan. De muzikale ontbolstering van Frederik. Voor je 't weet zoekt hij 's nachts om vier uur naar Amerika."

„Best mogelijk," zei Lous, en terwijl ternauwernood de buiten-deur achter Bea was dichtgekapt, zocht zij al weer — haar gezicht gespannen — naar het station Motala, op een golfengte van 1380 M.

— — — — —
Bea stond op de stoep en had gebeld. Ze torste voor Lous' verjaardag een grooten bos rozen en in haar anderen arm een schemerlampje, dat uit een gemberpot was opgebouwd. Hetzelfde stugge dienstmeisje deed haar open. En een geluid als van dozijnen vechtende en huilende honden en katten woei haar tegemoet.

„Wat is dat?" zei Bea onthutst, maar voor het meisje kon antwoorden, was Lous de hall al binnengekomen.

„O, dank je wel, dank je wel," zei ze achteloos op Bea's gelukwensch. Ze legde de rozen op de hall-tafel neer naast het lampje. Ze wenkte het meisje weg. Dan greep ze Bea bij beide handen.



„O Bea, 't is ontzettend. Plaag me niet,” jammerde Lous.

„O kind . . .” zei ze.

„Wat gebeurt hier?” vroeg Bea. „Heb je voor vanavond een jazz-band gehuurd?”

„O Bea, 't is ontzettend. Plaag me niet,” jammerde Lous

bijna? „Je hoort het toch wel. 'k Heb een hond gekregen.”

„Bewaar me,” zei Bea.

„Ja. Een rashond. Een Duitse Herder. Wel mooi, maar . . .
O, hoor je 'm huilen zeg. Hij kan niet tegen radio.”

Bea zakte op een hallstoel neer. Ze vischte naar haar zakdoek.

„O Lous,” steunde ze.

„Ja.” Lous streek even over haar voorhoofd. „'k Ga de radio
maar afzetten. Van dit lawaai word ik stapel krankzinnig.”

Ze liep de eetkamer binnen. Toen kwam uit de deur van de
salon Frederik. Hij voerde een woesten Herder aan een halsband
mee. Hij lachte eigenaardig.

„En? Hoe vind je 'm?” zei hij.

„Dus dàt was het,” zei Bea.

„Ja.” Frederik knikte. Dan boog hij zich naar Bea over.
„'k Heb de heele stad afgesjouwd om een hond. En ten slotte
dezen gevonden. Rex heet hij. Massa's deugden, zeg Bea.
Ellenlange stamboom. Dozijnen bekroningen. En zeg —” hij
fluisterde, „hij kan àbsólùùt niet tegen radio. Leert het ook
nooit. Dat heeft zijn baas me verzekerd. Anders mag ik hem
teruggeven. Hoe is-ie?”

„'t Is hier verwonderlijk stil,” zei Bea. Ze keek met dansende
lichtjes in haar oogen naar Frederik.

„Ja. Voor 't eerst sèdert màànden de radio stopgezet,” zei
Frederik. Hij klopte den hond op zijn verstandigen kop. „Best
beest!” prees Frederik blij.

DE BOEKEN VAN
CISSY VAN MARXVELDT

EEN ZOMERZOTHEID

4e druk

Een spannende intrige als de beste Amerikaansche of Engelsche roman, gepaard aan Hollandsche frischheid en fijne geestigheid.

DE LOUTERINGKUUR

3e druk

Een boek vol dwaasheid, zooals wij dat van Cissy van Marxveldt gewoon zijn, vlot geschreven, tintelend van geest.

KWIKZILVER

4e druk

„Dit is wel het beste, 't frische en pittig-fleurigste boek, dat wij ooit van deze schrijfster hebben gelezen. Daar legt zelfs de Joop-ter-Heul-serie het bij af, want de verschillende personen zijn allen zoo echt menschelijk, zoo raak naar het leven geteekend, missen zoo volkomen het karikatuurachtige. En Babs van Reede, het jonge, moderne kind-vrouwtje is, ondanks alle frivoliteiten, ons zeer lief geworden. De schrijfster wist haar figuren voor ons levend te maken, onder alle schijnbare luchthartigheid zijn de karakters, als 't er op aan komt, zoo door-en-door Hollandsch solied en zoo door-en-door goed. Als de nood aan de man komt, staat de mondaine Babs voor haar zaak; maar ook steekt ze met haar levens-blijde humor iedereen aan.”

DE ARCADIA

2e druk

Het verhaal van een genoeglijke reis naar Noorwegen en Spitsbergen, een boek vol vroolijke gebeurtenissen.

Prijs van deze boeken f 3.90 gebonden.

UITGAVEN: VALKHOFF & Co. - AMERSFOORT

DE BOEKEN VAN
CISSY VAN MARXVELDT

MARYKE

2e druk, gebonden f 2.90

Is er wel één onder onze meisjesschrijfsters, die iets zóó persoonlijk heeft? Is er wel één, die over zoo'n schat van kostelijken humor beschikt? Die het heeft weten te bestaan, dat zelfs mannen haar boeken gaarne lezen?

Vroolijke, gevoelige en triestige momenten wisselen elkaar af in dit allergezelligst boek. Maryke, die als een kobold door dit heerlijke frissche boek heendartelt, zorgt er voor, dat de humor er hoogtij in viert en — ondanks al haar zotternijtjes — de boel op z'n pootjes terecht komt.

„De Joop ter Heul-Serie”

DE H.B.S. TIJD VAN JOOP TER HEUL

9e druk, gebonden f 2.50

JOOP TER HEUL'S PROBLEMEN

7e druk, gebonden f 2.90

JOOP VAN DIL-TER HEUL

7e druk, gebonden f 2.90

JOOP EN HAAR JONGEN

5e druk, gebonden f 2.90

Met teekeningen van IS. VAN MENS.

„Deze boeken aan te bevelen is overbodig, wie kent ze niet. Dat ze geliefd zijn en gelezen worden, bewijzen wel de vele herdrukken. Bovendien zien ze er zóó smaakvol uit en hebben ze zoo'n prettigen druk, dat je je moet weerhouden om niet terstond met één er van in een hoekje te kruipen en ze nog eens over te lezen.”

(Recensie in „De Padvindster”).

UITGAVEN: VALKHOFF & Co. - AMERSFOORT

Van ELLA VÉMOR

verschenen bij de

Uitgevers VALKHOFF & Co. TE AMERSFOORT

KAMERADEN

gebonden f 2.90

De bekende schrijfster van zooveel gevoelige, graag gelezen meisjesboeken schetst in dit boek den band tusschen vader en dochter. De vader is ontdekkingsreiziger en moet zijn dochter alleen achterlaten. Haar geestelijke groei in deze periode, vermengd met vele komische, goed geobserveerde moeilijkheden in de opvoeding, vormen het onderwerp van dit boek.

TWEELINGEN

2e druk, gebonden f 2.90

Een alleraardigst boek, vertellend van Lotti en Els, de tweelingen; van haar vader „Pieps”, van huishoudsters en zelfhuishouden. Daarna komen andere avonturen aan de beurt, vroolijke en gezellige, een bootreisje naar Londen en een verblijf in Engeland, dat minder prettig wordt.

HET HUIS OP 'T DUIN

2e druk, gebonden f 2.90

Een aardig meisjesboek voor onze bakvischjes van 14-17 jaar. Het hoofdpersoonkje, een meisje uit goeude kringen, eenig kind, dat op een mooie villa te Zandvoort woont, vlak bij de zee — vandaar den titel van 't boek — gaat in Haarlem op school. Dat en nog veel meer vindt men in dit boek heel fijn beschreven.

JO UFKES

AAN HET BEGIN

4e druk, gebonden f 1.90

Jo Ufkes brengt ons in het groote gezin van de familie Brassaert en laat zien, hoe de dochters — vogels van diverse pluimage — „aan het begin” van haar leven staan en zich op den grooten levensgang voorbereiden. Een waar en gezond werk, met juist genoeg ernst en juist genoeg joligheid, juist kinderlijk en juist romantisch genoeg.